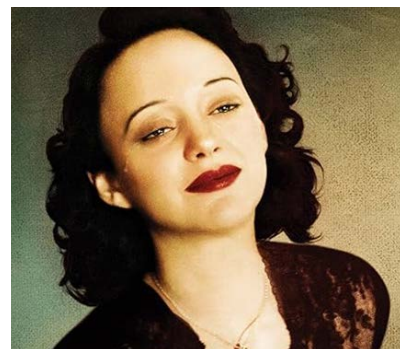

tre

chợ cũ sài gòn

TRANG NGUYỄN

con chim sẻ của thành paris

TIM NGUYỄN

trung đông bạo động

VŨ HIẾN

con nhện trắng

HỒ ĐẮC VŨ

chẳng là cái đỉnh gì!

DU UYÊN

mua bán hóa chất độc hại

NGUYỄN SINH

Phụ nữ phi thường

IAN BUI

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email:dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRẺ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRẺ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRẺ ALABAMA

205.277-6597

TRẺ TENNESSEE

901.300-2399

TRẺ BILOXI-MS

228.205-0337

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRẺ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRẺ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRẺ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tường Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnquyên (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trần Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Cây đàn piano màu đỏ sậm
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Vũ Hiến	Trung Đông bạo động
9		Mộc Mạc	Đừng cãi
10		Tám Vạn	Thằng Bắc Kỳ xấu xí
12	BÊN LỀ THỂ THAO	Trẻ	
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Tim Nguyễn	Con chim sẻ của thành Paris
16		Đình Yên Thảo	Quốc phục Mông Cổ văn hóa & truyền thống
19	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	Sân vận động độc đáo
20		Trần Hoàng Vy	Ăn lẩu
23	MIỆNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Chẳng là cái đình gì!
27	TRANG THU TÍN	Trẻ	
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Dạy dỗ con cái
29	PHỤ NỮ THANH LỊCH	Mộc Lan	Ý nhị
30	TRUYỆN NGẮN	Hồ Thụy Mỹ Hạnh	Đi vắng ủa
33		Đào Thị Thanh Tuyền	Nhớ mùa yêu thương
36	TÙY BÚT	Trần Mộng Tú	Mùa Hè ở Tây Bắc nước Mỹ
37	BIẾM HỌA		
38		Tạ Phong Tần	“Nóng” bên ngoài Olympic 2024
40	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	Phụ nữ phi thường
43	MẸO VẬT	Hoàng Hương	Ruồi giấm
44	THẾ GIỚI DỄ MÈN	Trần Lý Lê	Đá quý & đá không còn quý
45		Đào Thị Thanh Tuyền	Tiền chung tiền riêng
47	BẠN CÓ BIẾT	Lâm Định	5 “cạm bẫy” khi mua nhà
48	THỜI TRANG	Điệu Cô Nường	Xu hướng denim chuyển mùa
50	TRANG THƠ	Trần Lê Sơn Ý	
52		Gió Vivu	Buồn vui đời gấu
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Cây da trời gốc!
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	
59	Ơ RÊ KÀ	Trẻ	Vaccine
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ	Trang Nguyễn	Chợ Cũ Sài Gòn
63	LƯỢT DI TRÚ	Lê Minh Hải	
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Khai mạc Thế Vận Hội mùa Hè Paris
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Medicare và du lịch nước ngoài
66		Đào Duy Hòa	Bạn có xe vàng?
70	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Cây ăn trái dễ trồng
72	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHUNG CÓ THẬT	Trẻ sưu tầm	
74	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Uyển Ca	Người dân nói gì về ông Nguyễn Phú Trọng?
77	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	Du hành ngoại quốc
78	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Nguyễn & Ban Hữu	Kịch tác gia Trần Lê Nguyễn
81		Tiểu Lục Thần Phong	Nanaimo nơi cắm trại tuyệt vời
84	TRUYỆN NGẮN	Hồ Đắc Vũ	Con nhện trắng
88	TRONG HẦM RƯỢU	Nguyễn Mạnh Tuấn	Con ngựa nòi
91	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Rượu & sức khỏe
92	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	Mua bán hóa chất độc hại
95	Kiến thức phổ thông	Phượng Nghi	Lướt facebook an toàn
98	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ	
100	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B.Tuyền	
104	SỔ TAY THƯỜNG DÂN	Tướng Năng Tiến	Giống Người Neanderthal & Dòng Dõi Lạc Hồng
109	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Cây đàn piano màu đỏ sậm

Các cháu Sherry và Quỳnh, Cẩm,

Sắp đến sinh nhật của bà rồi đấy. Ông kể lại câu chuyện sau đây để các cháu nghe và tưởng nhớ bà. Có phải lúc còn sống bà đã mua cho các cháu mỗi đứa một cây đàn piano? Câu chuyện kể về một người bà. Bà rất nghèo, ở trong một túp lều xiêu vẹo với đứa cháu gái, chung quanh chỉ có đàn gà. Thế giới đó thật là nhỏ bé, nhưng tình yêu thương của bà dành cho cháu là vô bờ bến. Suốt bao nhiêu năm bà đã tận tụy hy sinh, chắt chiu từng đồng bạc để cháu có được một tặng phẩm tuyệt vời: chiếc đàn dương cầm màu đỏ sậm.

NS

NHU SAO

Năm 20 tuổi, tôi đứng bán hàng cho một tiệm đàn piano ở St. Louis. Còn nhớ một lần, chúng tôi nhận được một “đơn đặt hàng” thật là đặc biệt, nó là một bưu thiếp gửi từ vùng quê ở đông nam Missouri.

Trên tấm bưu thiếp viết: “Xin hãy mang một chiếc đàn piano màu đỏ sậm tới cho cháu tôi. Tôi sẽ trả góp 10 đôla mỗi tháng bằng tiền bán trứng gà”. Nhìn nét chữ có thể đoán được người viết là một bà già. Bà đã

viết câu trên lặp đi lặp lại nhiều lần đến đặc kín tấm bưu thiếp, chỉ còn một khung nhỏ ghi địa chỉ.

Tất nhiên, công ty chúng tôi không thể bán piano trả góp 10 đô mỗi tháng. Do đó chúng tôi lơ tở bưu thiếp đi.

Cho đến một ngày kia, ở vùng đông nam Missouri có thêm vài người đặt mua đàn piano và chúng tôi phải chờ đàn đến đó. Nhớ lại tấm bưu thiếp của bà cụ, tôi tìm tới địa chỉ của bà để xem bà sống như thế nào. Quả đúng như những gì tôi tưởng tượng: bà cụ ở trong một túp lều lụp xụp bên cạnh một cánh đồng. Nền nhà rất bẩn thỉu. Gà què chạy lung tung. Không xe, không điện thoại, không máy giặt. Chẳng có gì cả trừ một mái lều đã cũ gần như mục nát. Cháu gái của bà lão độ chừng 10 tuổi, đi chân đất và mặc váy vá tồi tàn.

Tôi nói cho bà cụ biết chúng tôi rất buồn vì không giúp được bà cụ. Nhưng dường như những gì tôi giải thích chẳng có hiệu quả. Cứ 4 tuần một lần, chúng tôi

lại nhận được một cái bưu thiếp y như nhau. Bà cụ nhất quyết phải có một cái đàn piano màu đỏ sậm, và thề rằng bà sẽ trả 10 đôla/tháng và trả đủ. Thời gian trôi qua. Độ chừng hai năm sau, tôi đã có thể mở một công ty giao bán piano của riêng mình, và tôi thường đăng quảng cáo trên báo địa phương Missouri. Và vẫn như những năm tháng về trước, tiệm của tôi lại nhận được những bưu thiếp như từng nhận ở công ty cũ. Trong nhiều tháng, tôi cũng lại lơ những tờ bưu thiếp đó đi, coi như không có. Các bạn thử nghĩ xem, tôi đâu có thể làm gì hơn?

Nhưng rồi, một hôm ở công ty tôi có nhập về một số đàn piano kiểu mới, trong đó có một chiếc màu đỏ sậm như bà cụ mong ước cho cháu. Dù biết việc này có thể gây thiệt hại cho công ty, tôi vẫn quyết định đưa chiếc đàn lên xe truck chở tới nhà bà cụ và nói rằng nếu bà trả 10 đôla/tháng thì bà sẽ phải trả 52 lần nữa. Nhìn quanh căn lều của bà cụ, tôi tìm chỗ có thể không bị đột để đặt đàn.

Tôi cũng dặn bà lão và cháu bé cố gắng giữ gìn, đừng để cho bọn gà nhảy lên mặt đàn. Rồi tôi lên xe về tiệm, cầm chắc là mình đã cho không một cây piano.

Nhưng điều tôi không ngờ nhất là sau đó tôi nhận được 10 đôla gửi đến cho tôi rất đều đặn mỗi tháng. Đúng tất cả 52 tháng. Đôi khi không chỉ là tiền giấy mà có cả những đồng xu được dùng băng keo dính dính vào bưu thiếp.

Sau khi nhận đủ tiền, tôi không còn liên lạc gì với bà cụ nữa trong suốt 20 năm. Câu chuyện tưởng đã chìm vào làn sương mù quá khứ. Cho đến một ngày nọ khi đi công tác ở Memphis, tôi ghé vào một nhà hàng để ăn tối. Trong lúc ăn, tôi nghe tiếng đàn piano từ trong góc phòng vọng lại, tiếng đàn thật huyền ảo tôi chưa từng được nghe bao giờ. Người chơi đàn là một thiếu nữ diễm lệ.

Tôi lại gần cô ấy và đứng lặng im nghe đàn. Tôi như lạc vào thế giới của những giấc mơ. Bản đàn dứt, cô gái ngược lên nhìn tôi, mỉm cười. Tôi bày tỏ lòng cảm động,

hân hoan và mời cô ra bàn ngồi uống nước. Chúng tôi nói chuyện với nhau, và thật như một điều kỳ diệu, đó chính là cô bé mặc váy vá trong căn lều rách nát 20 năm trước.

Cô gái kể từ khi được bà đặt mua cho chiếc piano màu đỏ sậm, cô say mê học đàn và đã giành được nhiều giải thưởng âm nhạc ở trường và ở địa phương. Bây giờ cô đã có gia đình còn bà cô đã mất lâu rồi.

Tôi hỏi cô có biết chiếc đàn piano ấy có ý nghĩa như thế nào không. Cô nói hồi đó cô còn quá nhỏ, chỉ biết bà mua cho chiếc đàn, ngoài ra không hiểu gì nhiều hơn. Nhưng tôi thì tôi hiểu.

Cuối cùng, tôi bảo cô:

- Tôi rất mừng được gặp lại cô và nghe cô đàn. Ôi, thật là tuyệt vời. Và bây giờ tôi phải đi về.

Và quả thật tôi phải đi về, vì bạn biết đấy, đàn ông không bao giờ muốn bị người ta nhìn thấy mình khóc, nhất là ở chỗ đông người.

NS

(THEO ANDY BURNS)

trẻ

**DỄ TÌM
DỄ THẤY
DỄ ĐỌC
DỄ CẮT**

**HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIIỆM THỜI GIAN
NÂNG CAO LỢI NHUẬN**

972-675-4383

**NHẬN CHECK, CASH
CREDIT CARD**

NGUỒN KPRC

Trung Đông Bạo động

Tuần qua ở khu vực Trung Đông xảy ra một số sự kiện ngoại giao đem lại chút hy vọng về một nền hoà bình dù rất mong manh trong khu vực. Iran tổ chức lễ nhậm chức tân tổng thống, và Ả Rập Saudi, đối thủ khu vực của họ, đã cử một vị hoàng gia đến Tehran với một lá thư tay từ quốc vương của họ, gửi những lời chúc tốt đẹp nhất. Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất (UAE), mới chỉ 2 năm trước đây còn bị nhóm dân quân Houthis do Iran hậu thuẫn tấn công, đã cho công bố những bức ảnh chụp bộ trưởng ngoại giao của họ đang tươi cười bắt tay với các giới chức chính quyền Iran. Trong khi đó, một phát ngôn viên của Toà Bạch Ốc thông báo về một thỏa thuận ngừng bắn ở dải Gaza sắp sửa đạt được.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Nhưng rồi bất ngờ với 2 cuộc tấn công chỉ cách nhau vài giờ đồng hồ đã gây thiệt mạng cho 2 nhân vật quan trọng và cũng là những kẻ thù không đội trời chung của Israel đã đẩy khu vực Trung Đông đến gần bờ vực của một cuộc chiến tranh lớn hơn mà Hoa Kỳ và một số quốc gia khác đang nỗ lực tìm đủ mọi

cách để ngăn chặn.

Vào đêm thứ Ba 30/7, một cuộc không kích của Israel tại thủ đô Beirut đã giết chết một viên chức cao cấp của tổ chức Hezbollah, làm dấy lên mối lo ngại rằng nhóm dân quân Lebanon này sẽ có hành động đáp trả lại. Vài giờ sau đó, khoảng quá nửa đêm, nhân vật cao cấp nhất cầm đầu nhóm chính trị của tổ chức Hamas

là Ismail Haniyeh đã bị giết trong một vụ đặt bom nổ tại thủ đô Tehran ngay trong căn nhà nơi nhân vật này tạm trú, khiến làm phức tạp thêm cho bài toán hoà bình và làm dấy lên lo ngại về sự leo thang xung đột trong khu vực lên một mức độ cao nhất kể từ khi chiến tranh xảy ra tại dải Gaza từ 10 tháng qua.

Trong bối cảnh quân đội

Israel đang muốn sớm kết thúc các hoạt động quân sự của họ ở Gaza trong khi giao tranh ngày càng dữ dội hơn ở khu vực biên giới với Lebanon và tình trạng căng thẳng cũng đang ngày càng gia tăng với chính quyền Tehran, một cuộc chiến tranh có nguy cơ phát triển thành kiểu chiến tranh khu vực trên nhiều mặt trận mà các nhà ngoại giao Hoa Kỳ trong nhiều tháng qua đã phải bay đến khu vực này hầu như hàng tuần để tìm cách ngăn chặn.

Bạo động ở biên giới phía bắc

Trước đó vào hôm thứ Bảy 27/7, một cuộc tấn công bằng hỏa tiễn của Hezbollah gây thiệt mạng cho 12 thiếu niên và trẻ em tại cao nguyên Golan do Israel kiểm soát khiến các nhà ngoại giao quốc tế do Hoa Kỳ cầm đầu đã phải cố gắng tìm cách ngăn chặn để tình hình khỏi leo thang thành một cuộc chiến tranh rộng lớn hơn. Sau vụ tấn công trên, với việc chính phủ Israel gặp

nhiều áp lực là phải trả đũa mạnh mẽ, theo các nhà ngoại giao tham gia vào các cuộc đàm phán hoà bình cho biết, nỗ lực của Israel là tập trung trong việc tìm một mục tiêu quan trọng nhưng không quá khiêu khích để có thể tránh một cuộc trả đũa mạnh mẽ khác từ đối phương.

Các nhà đàm phán cho biết Hezbollah đã nhiều lần ám chỉ rằng việc tấn công thủ đô Beirut hoặc nhắm vào một giới chức cao cấp của họ được xem là hành động vượt qua làn ranh đỏ. Sau khi Israel vượt qua cả hai làn ranh nói trên, các nhà ngoại giao Hoa Kỳ và Ả Rập lại một lần nữa phải tìm cách xoa dịu căng thẳng với lo ngại rằng bạo động có thể leo thang.

Khu vực Trung Đông đã từng tiến sát bên bờ vực của một cuộc chiến tranh khu vực

kể từ cuộc tấn công do Hamas khởi xướng vào ngày 7 tháng 10 năm 2023 khiến cho khoảng 1,200 người Israel thiệt mạng và châm ngòi cho cuộc xung đột ở Gaza. Hezbollah bắt đầu bắn hỏa tiễn vào lãnh thổ Israel ngay ngày hôm sau và hai bên đã bắn qua bắn lại gần như mỗi ngày kể từ thời điểm đó.

Một số bạo động khác

Rồi một cuộc tấn công của Israel vào các nhân vật chỉ huy quân sự của Iran trong khi họ đang nhóm họp tại một tòa nhà ngoại giao ở thủ đô Damascus, Syria, vào tháng 4 đã gây ra phản ứng dữ dội từ Iran, và Iran đã bắn hơn 300 hỏa tiễn và máy bay không người lái trong một cuộc tấn công trực tiếp hiếm hoi vào lãnh thổ Israel. Một liên minh do Hoa Kỳ cầm đầu đã giúp Israel chống lại cuộc tấn

công đó và một cuộc tấn công có sự kiểm chế của Israel vào Iran sau đó đã chấm dứt cuộc đáp trả nhau và để lại một tình trạng bế tắc ngoại giao trong các nỗ lực tìm kiếm hoà bình.

Gần đây hơn, các lực lượng dân quân được Iran hậu thuẫn ở Iraq và Yemen đã bắn một số hỏa tiễn và máy bay không người lái vào lãnh thổ Israel, trong đó có một máy bay không người lái do lực lượng dân quân Houthis hoạt động ở Yemen phóng đi tấn công vào thành phố Tel Aviv, khiến Israel trả đũa bằng cách ném bom một hải cảng của Yemen do Houthis kiểm soát.

Nỗ lực ngừng bắn

Là một phần trong ban lãnh đạo chính trị của Hamas, Ismail Haniyeh được coi là thành viên ôn hòa hơn của tổ chức so với nhân vật Yahya Sinwar – lãnh đạo của

Đám tang Ismail Haniyeh và Iran tuyên bố sẽ trả đũa - AP

phong trào ở dải Gaza và là người gần gũi với nhóm quân sự của Hamas – được phía Israel coi là người đưa ra các quyết định quan trọng trong thời gian vừa qua khi chiến tranh nổ ra.

Theo các nhà đàm phán hoà bình, Haniyeh đang cố gắng thúc đẩy cho một cuộc ngừng bắn ở Gaza để bảo đảm cho sự tồn vong của tổ chức Hồi giáo này và duy trì ảnh hưởng của nhóm này trong phong trào dân tộc Palestine nói chung.

Cái chết của Haniyeh và một chỉ huy quân sự của Hezbollah là Fuad Shukr có thể làm thay đổi hướng đi của cuộc xung đột ở Gaza theo hướng có lợi hơn cho những nhân vật hiếu chiến, là nhóm người

dường như ít sẵn sàng hơn cho một thoả thuận ngừng bắn. Hôm thứ Tư 31/7, Hezbollah đã lên tiếng xác nhận Shukr đã bị thiệt mạng.

Những thời điểm căng thẳng khác trong thời gian chiến tranh ở dải Gaza cũng đã được kiểm chế. Phó lãnh đạo chính trị của Hamas, Saleh al-Arouri, cũng đã bị thiệt mạng trong một cuộc không kích của Israel ở Beirut mà sau đó Hezbollah đã không có phản ứng mạnh.

Áp lực đối với Thủ tướng Netanyahu

Thủ tướng Benjamin Netanyahu cũng đang phải đối mặt với những lời kêu gọi ngày càng gia tăng về việc phải có những biện pháp quyết liệt hơn trong việc ngăn chặn Hezbollah bắn

vào biên giới phía bắc của Israel. Hàng chục nghìn người dân Israel đã phải rời bỏ nhà cửa của họ gần khu vực biên giới Lebanon từ khi bắt đầu cuộc chiến ở Gaza và đến nay vẫn chưa trở về nhà được, và các cuộc tấn công của Hezbollah đã gây ra con số thương vong ngày càng tăng.

Amir Avivi, cựu phó chỉ huy quân đội Israel tại dải Gaza, cho biết chỉ độ mấy tuần qua quân đội Israel mới đạt được vị thế để họ có thể chuyển trọng tâm cuộc chiến từ Hamas ở Gaza sang cuộc chiến với Hezbollah ở phía bắc.

Hai vụ giết chết liên tiếp hai nhân vật cao cấp của Hamas và Hezbollah chứng minh khả năng tình báo cao độ của Israel, cho thấy họ có thể phá vỡ hệ thống phòng

thủ an ninh của Iran và Hezbollah, và nay rất có thể đang làm đảo lộn các hoạt động của nhóm liên minh tự xưng là “Trục Phản kháng” này.

Một số chuyên gia về chính trị cho biết vụ giết chết Haniyeh và Shukr có thể tạo điều kiện cho ông Netanyahu giảm bớt căng thẳng trong khu vực và chấm dứt cuộc chiến với Hamas, và đồng thời vẫn có thể tuyên bố là ông đã thành công trong việc đạt được mục tiêu là tiêu diệt được phần lớn giới lãnh đạo của tổ chức này.

Tuy nhiên, một thoả thuận ngừng bắn có lẽ còn phải chờ đợi thêm một thời gian nữa là vì trước mắt nhóm Hamas đã rời khỏi bàn đàm phán và chưa biết khi nào thì họ quay trở lại.

VH

Đàm phán ngừng bắn gặp bế tắc
- REUTERS

BẢO HUÂN

Đừng cãi

MỘC MẠC

Nhà điêu khắc đại tài Michelangelo (1475-1564) vừa hoàn tất một bức tượng. Nhà vua đến xem gật gù nói: “Ta thấy bức tượng này rất đẹp nhưng chưa hoàn hảo. Nên sửa vài chi tiết chỗ này, chỗ này...”

Michelangelo liền sai các phụ tá bắc thang trèo lên bức tượng, cầm búa đục gỗ leng keng. Nhưng ông âm thầm dặn những phụ tá rằng: Tuyệt đối không đục đẽo gì thêm vào bức tượng, không cần sửa gì cả, bức tượng đã hoàn tất rồi.

Sau một hồi, các phụ tá leo xuống. Nhà vua tiến lại gần ngắm nghía bức tượng và nói: "Thấy chưa Michel, bây giờ thì nó đã là một tác phẩm tuyệt mỹ."

Nhà vua đi khỏi, Michel nói với các phụ tá: "Bức tượng đã hoàn hảo, cái chúng ta vừa làm chỉ là thỏa mãn cái ản ức của nhà vua thôi. Đừng cãi với người ngu khi họ đang nắm quyền, nhớ đấy!"

Thằng Bắc Kỳ xấu xí

TAM VAN
ĐỨC QUỐC

Năm 1954, Hiệp định Genève được ký kết và chia đôi đất nước ở vĩ tuyến 17, bố mẹ tôi đã bồng bế các anh chị tôi lên tàu “há mồm” rồi đặt Bắc đi tìm tự do. Khí hậu miền Nam chan hòa nắng ấm như tấm lòng người dân miền Nam chất phác, thiết tha đã dang rộng vòng tay chào đón dân đảng ngoài tái định cư trên vùng đất mới. Ngày ấy, người chị lớn chỉ mới biết đi lấm dẫm, ông anh kế còn được mẹ ẵm ngửa trên tay. Thằng bé tôi chưa kịp tượng hình và có lẽ còn đang phiêu du đâu đó nơi một cõi ta bà xa lơ, xa

lắc. Theo lời kể của mẹ, quê ngoại của tôi là ngôi làng hẻo lánh nằm bên bờ sông Đuống. Dân làng sống bằng nghề nông, quanh năm cơ cực, bán mặt cho đất, bán lưng cho trời. Cả chục năm sau đó, tôi mới được chào đời và lớn lên trong khung cảnh đầm ấm trong gia đình, tự do bên ngoài xã hội. Ở nhà, tôi vẫn dùng giọng Bắc với bố mẹ và các anh chị em, với bạn bè trang lứa tôi nói giọng Sài-Gòn, dù khi phát âm dấu ngã và những chữ “tr”, “v” vẫn còn lai láng ít nhiều mùi hương cốm, hương sen. Dù được sinh ra ở Sài-Gòn nhưng không

hiếu sao bạn bè dù thân thương đến mấy, dẫu vui hay lúc buồn vẫn hay gọi tôi là thằng ... Bắc Kỳ ! Tôi đâu có làm gì nên tội mà mọi người “kỳ thị” tôi đến ghê gớm như vậy !

Cái mặc cảm đó âm thầm bén rễ và lớn lên trong tôi cho đến ngày mất nước, cho đến khi tôi đã hiểu biết ít nhiều về cuộc sống sau ngày hậu chiến. Ở lứa tuổi 11, 12, khi nhìn thấy đám bộ đội và dân tình ngoài ấy lần lượt xuôi Nam chiếm cứ những căn nhà bỏ trống của những người chủ trước đã hốt hơ, hốt hải cuốn gói ra đi vào những ngày cuối tháng Tư, lòng tôi lại dâng lên một sự phẫn uất đến tột cùng. Họ mang tiếng đi giải phóng, xóa bỏ giai cấp mà không chịu “che chùi” để ở, có sao lại dọn vào những ngôi nhà khang trang để chiếm giữ và cư ngụ.

Hình ảnh đó làm tôi mất cảm tình với dân Bắc Kỳ “hai nút” và ghét luôn cái tên “Bắc Kỳ” mà bạn bè vẫn thường gọi dù chúng tỏ lòng trù mến hay có hàm ý đùa giỡn, trêu chọc cho vui. Theo hết bậc tiểu học rồi lên trung học, hết năm lớp 12 tôi nộp đơn thi tuyển vào trường trung học sư phạm Thủ-Đức. Ở buổi cuối cùng, người gác thi là một cô giáo trẻ trung và xinh đẹp. Nghe giọng nói, tôi cũng đoán ra được cô là dân “hai nút” đã theo cơn lốc bảy mươi lăm dạt trôi vào miền Nam sinh

Những người tỵ nạn Bắc Việt lên tàu USS Litchfield County (LST 901) tại Hải Phòng. Từ tháng 8 năm 1954 đến tháng 5 năm 1955, Hải quân Hoa Kỳ đã giúp đưa hàng trăm ngàn người đến miền Nam tự do. NGUỒN: USNI.ORG

Biểu ngữ chào mừng người tỵ nạn Việt Nam lên tàu USS Bayfield (APA-33) để đi từ Hải Phòng đến Sài Gòn, ngày 3 tháng 9 năm 1954.

NGUỒN: FLICKR

sống. Tánh tình cô vui vẻ và hết sức dễ dãi trong giờ thi cũng như cô đã góp ý sửa sai, mong cho chúng tôi được điểm tốt trong kỳ thi tuyển. Sau khi đã nộp bài và chuẩn bị rời khỏi phòng thi, cô ấy đã ân cần nói với tôi:

- Em về lại Sài-Gòn, mang giúp cô cái thư này đến nhà bưu điện, may ra thư sẽ đi nhanh hơn. Cô đã dán tem đầy đủ rồi. Cô cảm ơn em nhiều lắm nhé!

Vốn đã không có thiện cảm từ bấy lâu nay nhưng tôi vẫn nhận từ tay cô lá thư bé bỏng ấy và trên đường về lại nhà tôi đã tiện tay ném vào sọt rác!

Thời gian lặng lẽ trôi đi, câu chuyện tưởng chừng như nhỏ bé kia đã chôn sâu vào quên lãng. Tôi xa Sài-Gòn và bước xuống

ghe đi vượt biển. Hình ảnh gia đình đầm ấm và ngôi nhà nhỏ có giàn hoa giấy xinh xinh giữa lòng xóm chợ đã biến biệt như những con đường Sài-Gòn lưa lã, mưa nắng đã thật xa. Đến trại tị nạn, tôi có dịp quen và kết bạn với khá nhiều dân Bắc Kỳ “hai nút”. Chị Thu là dân Hà-Đông trên đường đi tìm tự do giống như tôi. Chị đã tình nguyện nấu cơm cho mấy đứa độc thân ở trại tị nạn Hongkong cho đến ngày chúng tôi rời trại và chia tay mỗi người một ngả. Thằng em “ngang hông” đến từ Hải-Phòng đối với tôi như bát nước đầy và chưa một lần vụ lợi hay tính toán. Bàn tay có ngón dài, ngón vắn, cuộc sống này đầy dẫy hi vọng ố, xấu tốt đan xen, đôi khi mình chưa đủ duyên may để gặp thêm người

tốt, bạn hiền. Lòng tôi đã nguôi ngoai, trái tim của tôi đã bớt sân si, hận hờn và thôi cảm ghét.

Ở một nơi cách xa quê nhà vạn dặm, cuộc sống đã âm thầm bén rễ và đâm thêm chồi non, lộc mới. Dầu cho đã đề huề một gánh thê nhi nhưng cứ mỗi lần nhớ đến lá thư mỏng mảnh, nhỏ bé của cô giáo gác thi ngày ấy, lòng tôi lại bất an, giấc ngủ vô không lành. Có khi đó là cái thư thăm hỏi mẹ cha bị ốm đau hay là lời tạ lỗi với người tình để bắc lại một nhịp cầu yêu thương dang dở. Càng nghĩ, tôi càng hối hận và xấu hổ vì tôi là thằng “Bắc Kỳ” xấu xa. Cái thằng tôi có lỗi, có tội nhiều lắm!

Hơn 40 năm sau, cái thằng “Bắc Kỳ” năm xưa đã xa hẳn vùng trời xanh

kỷ niệm, tóc tai đã phai màu sương tuyết nhưng trái tim sao cứ vẫn vương biết bao niềm vui ngày ấu thơ, nỗi buồn ngày rời xa đất nước và luôn cả tấm lòng hối hận. Với cái tuổi chưa đủ lớn khôn, ăn chưa no và lo chưa kịp tới cũng như chưa có dịp nào ngắm hết sông núi quê nhà mà bước chân đã xa xôi, miên viễn nên những con đường quê hương cứ nhập nhằng trong ký ức. Vẫn biết không ai có thể tắm hai lần trên một khúc sông nhưng niềm ray rứt của ngày tháng cũ cứ bám theo tôi như cái bóng đổ dài giữa buổi hoàng hôn nhạt phai màu nắng. Dầu đã sống gần hết đời người, dầu đã đi được nhiều nơi, ngắm nhiều danh lam thắng cảnh từ năm châu, bốn biển nhưng quê nhà mãi mãi là vùng trời đẹp nhất và chỉ chấp chờn sống lại trong tôi qua từng giấc chiêm bao.

TV (20.07.2024)

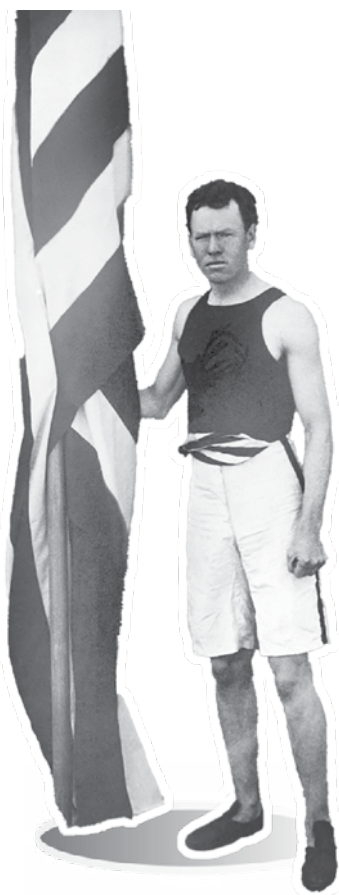
** Nhớ 70 năm ngày Hiệp định Genève được ký kết, 20.07.1954 - 20.07.2024 **

Thế vận hội mùa Hè tại Pháp vẫn tung bừng. Nhiều thành tích mới được thiết lập, có niềm hy vọng tắt ngúm và có niềm vui bùng nổ. Để tăng thêm gia vị cho sự kiện nhộn nhịp này, mời bạn theo dõi vài câu chuyện bên lề...

Huy chương vàng đầu tiên

Thế vận hội Mùa Hè lần thứ I, được tổ chức tại thành phố Athens, thủ đô của Hy Lạp, từ ngày 6 đến 15 tháng 4 năm 1896. Người nam đầu tiên đoạt huy chương vàng là James Connolly (Mỹ) ở môn nhảy 3 bước (triple jump).

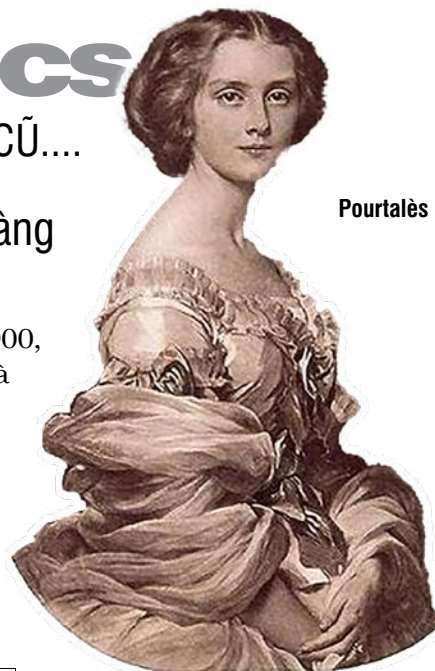
James Connolly

Olympics

CHUYỆN XƯA TÍCH CŨ....

Chiếc huy chương vàng nữ đầu tiên

Tại Thế vận hội Mùa Hè 1900, tổ chức tại Pháp, cũng là Olympic diễn ra lần thứ 2. Countess Hélène de Pourtalès (Thụy Sĩ) là người nữ đầu tiên đoạt huy chương vàng, ở môn đua thuyền buồm.

Portalès

Tuổi ở Olympics

Thế vận hội Olympic không quy định độ tuổi tham dự, nên có những cầu thủ non choẹt hoặc già khú. Trẻ nhất là các đấu thủ tham dự các môn thể dục dụng cụ (gymnastics), Judo, Karate... Đấu thủ nhỏ nhất được ghi nhận là Dimitrios Loundras (Hy Lạp) tranh tài ở môn thể dục dụng cụ khi 10 tuổi (ảnh dưới).

“Già” mà ngon cơm

Ngoài những đấu thủ nhóc tì, còn có những người “già khú”, nhưng chưa hẳn trẻ là có khả năng đoạt được giải. Người lớn tuổi nhất tham dự Olympic là Oscar Swahn (Thụy Điển), 72 tuổi, ông dự 3 kỳ Thế vận hội và giành được 6 huy chương môn bắn súng, trong đó có 3 huy chương vàng.

Oscar Swahn

Ngày này năm xưa...

8-8

1950

Ngày 8 tháng 8 năm 1950, Florence Chadwick (Mỹ) đã lập kỷ lục thế giới khi bơi hơn 30 cây số (20.5 miles) qua eo biển English Channel trong thời gian 13 giờ 23 phút.

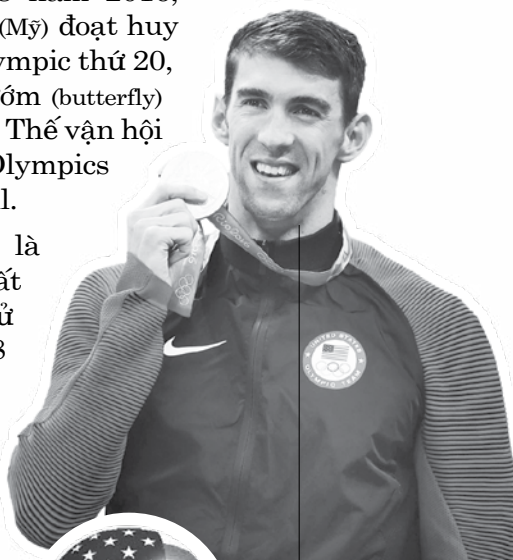
Florence Chadwick

9-8

2016

Ngày 9 tháng 8 năm 2016, Michael Phelps (Mỹ) đoạt huy chương vàng Olympic thứ 20, ở thể loại bơi bướm (butterfly) cự ly 200 mét tại Thế vận hội Rio de Janeiro Olympics tổ chức tại Brazil.

Anh được xem là lực sĩ vĩ đại nhất trong lịch sử Olympic, với 28 huy chương Olympic các loại.

Michael Phelps

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

SEP 1

FIFA U20 WOMEN'S
WORLD CUP

NỮ HOA KỲ vs SPAIN

3:00 PM CDT | SÂN ESTADIO OLÍMPICO PASCUAL
GUERRERO, SANTIAGO DE CALI, COLOMBIA

SEP 7

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs CANADA

6:00 PM CDT | SÂN CHILDREN'S MERCY PARK,
KANSAS CITY, KAN., USA

SEP 10

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs NZL

6:00 PM CDT | SÂN TQL STADIUM, CINCINNATI,
OHIO, USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemondu (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

8-8

2016

Ngày 8 tháng 8 năm 2016, tay bơi Katinka Hosszú (Hungary) giành huy chương vàng bơi ngửa (backstroke) tại Rio de Janeiro Olympic tổ chức tại Brazil, đây là chiếc huy chương vàng thứ 2 của cô tại Thế vận hội này.

Katinka Hosszú

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Edith Piaf - ARKADIA RECORDS

Con chim sẻ của thành Paris

Mới đây, xem Lễ Khai Mạc Thế Vận Hội Mùa Hè Paris, nghe Celine Dion hát L'hymne à L'Amour bỗng nhớ đến danh ca Edith Piaf của Pháp, bà là tác giả bài Ngợi Ca Tình Yêu này.

Edith Piaf - con chim sẻ (La môme - The little sparrow) của thành Paris. Nhỏ bé thế thôi (cao 1m47), tội nghiệp thế thôi, nhưng Edith Piaf là ca sĩ thần tượng của Pháp, biểu trưng của nền văn hóa Pháp Thế Kỷ 20. Edith Piaf được nhiều thế hệ yêu mến. Cuộc đời bà là một bi kịch đã được đưa lên màn ảnh.

Thật vậy, Edith Piaf (1915-1963) là nghệ sĩ lớn nhất của quần chúng Pháp (greatest pop singer). Tiếng hát của bà là linh hồn của Paris. Nó cũng là bi kịch của đời bà. Những bài hát hay nhất và nổi tiếng nhất của Edith Piaf gồm: La Vie En Rose (1946), Hymne à l' Amour (1949) Milord (1959) và Non, Je ne regrette Rien (1960). Phim La Môme (Con chim sẻ) vẽ lại tiểu sử đời bà từ ấu thơ cho đến khi gần về cõi chết. Tựa đề của phim dùng ở Anh và Mỹ là La Vie En Rose (Đời màu hồng). Phim từng đoạt Giải điện ảnh lớn tại Berlin (tháng Hai, 2007). Và người đóng vai Edith Piaf trong phim (Marion Cotillard) đã được trao giải Oscar vai nữ tài tử xuất sắc (2008). Bộ phim khắc họa hình ảnh Edith Piaf từ tuổi nhỏ nghèo đói hãi hùng đến năm 46 tuổi trong giai đoạn lịch sử hai cuộc thế chiến. Một cuộc đời đầy biến động với quá khứ bất hạnh đã được đạo diễn Olivier Dahan miêu tả tài tình. Phim được khởi quay vào giữa năm 2006. Để nhập vai hoàn hảo, Marion phải nhuộm đen mái tóc nâu óng ả và đôi mắt

nâu. Marion còn phải bỏ ra 5 giờ trang điểm và phục trang sao cho giống hệt Edith Piaf một thời. Phim chiếu tại Cannes lần thứ 60, mở màn LHP Berlin lần thứ 57, và phần diễn xuất của Marion đã nhận được hoan hô suốt hơn 15 phút sau đó. Marion từ một tài tử trung bình đã trở nên nổi tiếng lẫy lừng ở Pháp, thường xuyên xuất hiện trên bìa các tạp chí danh tiếng. Xem phim, người ta có cảm tưởng cô là hiện thân của Edith Piaf.

Edith Piaf, theo lời kể, sanh ra bên lề đường, bị cha mẹ bỏ rơi, tuổi thơ lớn lên trong nhà thổ của bà ngoại, mắt mù rồi lại sáng, y như một phép lạ. Năm 1929, vừa 14 tuổi, Edith theo cha đi hát dạo trên đường phố. Về sau, Edith rời bỏ người cha và đi theo con đường riêng của mình. 16 tuổi, bà yêu một cậu tên Louis Dupont. Đây là mối tình đầu thơ dại của Edith. Hai người có với nhau một đứa con gái tên Marcelle, bé chết lúc mới 2 tuổi. Năm 1935, Édith lọt vào mắt xanh của một ông chủ hộp đêm tên Louis Leplée. Ông thuyết phục cô theo nghiệp ca hát và đặt cho cô cái biệt hiệu theo cô tới cuối đời: Con chim sẻ Edith. Ông cũng là người yêu cầu Edith mặc toàn đồ đen khi lên hát, và trang phục này đã khắc họa hình ảnh người ca sĩ tài danh trong lòng người yêu nhạc. Tình yêu lớn nhất trong đời Piaf là với võ sĩ Quyền Anh Marcel Cerdan, mất năm 1949 trong một tai nạn máy bay trên đường đến thăm Piaf khi bà đang ở Mỹ. Trong một thời gian, Piaf lâm vào cơn khủng hoảng. Trong cơn hôn mê cuối đời, bà vẫn gọi tên Marcel.

Piaf qua hai lần kết hôn: Lần thứ nhất với Jacques Pills, một ca sĩ.

Họ lấy nhau năm 1952 và ly dị năm 1957. Người chồng thứ hai là Théo Sarapo, một thợ làm tóc sau thành ca sĩ và tài tử, anh ta nhỏ hơn Piaf tới 20 tuổi. Chưa hết: Người nữ ca sĩ «con chim sẻ» cao 1m47 này còn nghiện rượu, nghiện ma túy. Khi lìa đời vào năm 1963, có cả chục ngàn người đến nghĩa địa Père Lachaise ở Paris để tưởng niệm.

Ngày nay nhắc tới Edith Piaf là nói tới một biểu tượng của văn hóa Pháp. Tiếng hát của bà như còn âm vang đâu đó với đôi mắt mở to, dáng người nhỏ bé mặc toàn đen, với bản «La vie en rose» (1946) ngợi ca tình yêu và hạnh phúc. Bài hát cuối cùng của bà là bài “Non, je ne regrette rien”:

*Non, rien de rien
Non, je ne regrette rien
Ni le bien qu'on m'a fait
Ni le mal
Tout ça m'est bien egal
Non, rien de rien
Non, je ne regrette rien
C'est payé, balayé, oublié
Je me fous du passé
Avec mes souvenirs
J'ai allumé le feu
Mes chagrins, mes plaisirs
Je n'ai plus besoin d'eux
Balayé les amours
Avec leurs trémolos
Balayé pour toujours
Je repars à zéro*

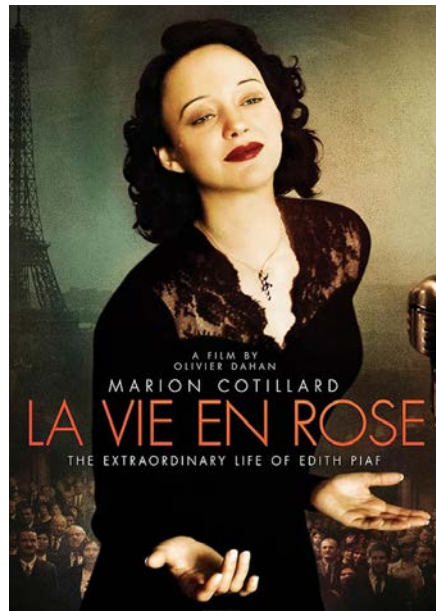
Không. Tôi không còn hối tiếc gì nữa. Kể cả điều tốt người ta làm cho tôi, lẫn điều xấu. Tất cả với tôi đều như nhau. Những niềm vui. Những nỗi buồn. Đã quên, đã quét sạch hết rồi, Tôi chẳng thèm đếm xỉa đến quá khứ của mình nữa. Bằng những kỷ niệm, tôi nhúm lên ngọn lửa. Những nỗi buồn, những niềm vui... Tôi chẳng còn cần tới. Tất cả đã được quét sạch. Những mối tình rung động lú lo... đã được quét sạch vĩnh viễn. Tôi lại khởi đi

từ số không.

“La Vie En Rose” của đạo diễn Pháp Olivier Dahan quả thật là cảm động. Cuốn phim lột tả những tương phản cùng cực với niềm vui tốt cùng và nỗi đau đớn, lầm than của kiếp người: những đường phố hẹp, trong đêm mờ mờ ánh lửa, nhà thổ và những khuôn mặt rã rời, cuộc hành hương cầu nguyện thánh Thérèse, đời sống cơ cực dưới mưa, sự tương phản giữa một Paris trước chiến tranh và New York tươm tất, chào đón người nghệ sĩ tài ba. Đó là cuộc đời của Edith Piaf.

Nhà điểm phim Cao Thanh Tùng của báo “Viet Tribune” nhận xét: Nghệ thuật của Olivier Dahan cho thấy rất rõ, những cảnh (scene) trên màn ảnh không theo một thứ tự thời gian. Sau cảnh (scene) Normandie là Belleville. Sau Paris tháng Hai, 1960 là California tháng 8, 1955.

Đúng vậy. Kỹ thuật của Olivier Dahan làm xáo trộn tất cả: không gian, thời gian, niềm vui, nỗi buồn. Diễn hành qua trước mắt ta -hình bóng cô gái nhỏ ca hát bên đường lượm từng đồng bạc, người nghệ

Poster phim La Vie en Rose

sĩ như con chim bị ướt lông trên sân khấu với tiếng hát của sự lâm than, tình yêu, đam đông, chim sẻ và những quả chuông, anh lính lê dương, người kéo đàn phong cầm, cuộc hành trình dài của những người nghèo khó, tên ma cà bông, cái đĩa quay hoài...

Trường đoạn gây ấn tượng nhất là lúc Edith Piaf uống thuốc an thần nằm mê, thức dậy, thấy người tình vũ sĩ đã về với mình. Hai người ôm nhau, hôn nhau nhẹ nhàng, êm ái. Rồi nàng vội vàng đi sửa soạn bữa điểm tâm cho chàng gồm cả phê đen, bánh nướng. Nhưng rồi, ô hay, bạn bè ở đâu xuất hiện vây quanh. Trong đó có ông bầu hát, đạo diễn sân khấu, nhà quản lý... Họ buồn bã đứng nhìn người ca sĩ: “Edith, hãy can đảm lên. Máy bay từ Ma rốc đã rút...” Trong phút giây, Edith Piaf trợn trừng đôi mắt, hốt hoảng, khụy xuống, hai tay ôm lấy đầu. Lại đứng dậy, chạy quanh. Chạy ra phía sau. Mở ra một nhà hát đầy người. Một sân khấu, một dàn nhạc, và một tiếng hát cất lên...

Một cảnh khác, trên bờ biển California. Edith Piaf ngồi một mình trên bờ cát, trước mặt biển màu nâu tím. Bà đang ngồi đàn. Một nữ phóng viên trẻ tuổi tiến tới phỏng vấn bà. Phóng viên: “Bà khuyên phụ nữ điều gì?” Edith: “Yêu”. Phóng viên: “Còn những cô gái trẻ?” Edith: “Yêu”. Phóng viên: “Thế các em bé?” Edith: “Yêu.”

Cảnh cuối cùng của phim muốn làm ta nghẹt thở: Edith hôn mê trên giường bệnh. Bà nhìn thấy mình là cô gái nhỏ đứng với hoa cỏ trên đồi. Thấy mình bị cha mang đi hát rong kiếm sống. Thấy sân khấu lớn mở ra và mình đứng hát: Non, je ne regrette rien. Không, tôi chẳng còn gì để hối tiếc...

TN - TỔNG HỢP

Quốc phục Mông Cổ

văn hóa & truyền thống

Trước khi Thế Vận Hội 2024 khai mạc cả đôi tuần, "huy chương" đầu tiên đã được trao cho một quốc gia nhỏ bé tại Châu Á. Đó là "huy chương vàng" thời trang dành cho những bộ quốc phục được các lực sĩ Mông Cổ mặc trong lễ khai mạc Olympic vừa qua và tại lễ bế mạc nếu bạn chưa trực tiếp theo dõi.

ĐINH YÊN THẢO
GARLAND, TX

Quốc gia với những bình nguyên bao la tại Đông Á này nếu được giới trẻ biết đến thì có lẽ chỉ còn để chế Genghis Khan - tức Thành Cát Tư Hãn là sót lại. Vậy mà quốc gia này bỗng nhiên trở thành cơn sốt được bàn luận và khen ngợi trên mạng xã hội, trên các tạp chí thời trang thế giới, cũng như được xuất hiện trên hầu hết các bản tin toàn cầu.

Nếu vậy thì những nhà thiết kế thời trang những

quốc phục Mông Cổ tại Olympic này cũng xứng đáng được nhắc đến.

Olympic ngày nay không chỉ là cuộc hội tụ, đua tranh giữa những anh tài của thể thao thế giới mà còn là sân diễn của giới thời trang thế giới, từ những hãng thời trang danh tiếng chiếm lĩnh thị trường thế giới bấy lâu nay cho đến những nhà thiết kế thời trang nội địa tại hàng trăm quốc gia khác nhau. Nhất là Olympic năm nay được tổ chức tại Paris, một trong những trung

tâm thời trang hàng đầu thế giới, có sự đầu tư đáng kể từ đại tập đoàn thời trang Louis Vuitton, hãng thiết kế trang phục cho đội Pháp. Chính vì vậy thiết kế của hãng thời trang Mông Cổ Michel&Amazonka cho quốc phục Mông Cổ là một thành công bất ngờ và ngoạn mục.

Michel&Amazonka là hãng thiết kế thời trang nội địa và thủ công nhỏ tại thủ phủ Ulaanbaatar của Mông Cổ. Michel&Amazonka được 3 chị em nhà Choigaalaa

thành lập vào năm 2015. Người chị hoặc em gái MJ Choigaalaa là giám đốc điều hành kiêm quảng bá thương hiệu cùng với hai chị em khác là hai nhà thiết kế Michel và Amazonka, được đặt tên cho hãng.

Thời trang của Michel&Amazonka được thiết kế và thực hiện thủ công tinh xảo với số lượng nhỏ, dành cho một giới khách hàng nội địa, không chỉ tinh tế trong thẩm mỹ thời trang cách tân mà chứa cả truyền thống và văn hóa Mông Cổ được thể hiện một cách sâu sắc và ý nghĩa trong các thiết kế thời trang này.

Michel&Amazonka từng được chọn để thiết kế quốc phục cho các lực sĩ Mông Cổ tham dự Olympic Tokyo nhưng Olympic năm nay lọt vào tay một hãng thời trang Mông Cổ khác. Tuy nhiên, vào phút chót,

Người sáng lập Michel và Amazonka Choigaalaa.
MICHEL&AMAZONKA

chỉ còn hơn 3 tháng là Olympic tại Paris khai mạc, Michel&Amazonka được chọn thay thế hãng đã rút lui kia vì một lý do nào đó. Họ có một khoảng thời gian khá cấp bách để thiết kế và thực hiện các quốc phục Mông Cổ sẽ

trình làng cùng hàng tỉ người khắp thế giới.

Các nhà thiết kế của Michel&Amazonka và khoảng hơn 40 thợ may thuê lành nghề của hãng này đã chạy đua cùng thời gian để thiết kế và thực hiện thủ công 60 bộ

quốc phục mang tính văn hóa và truyền thống đặc sắc nhất của Mông Cổ. Do đó mỗi bộ đồng phục đều thể hiện những biểu tượng và họa tiết mang ý nghĩa gắn liền với dân tộc và quốc kỳ Mông Cổ, và cả với Olympic. Các nhà thiết kế cho biết mỗi bộ đồng phục được may, khâu trong khoảng 20 tiếng đồng hồ.

Sự cố gắng này đã mang lại kết quả bất ngờ và giấc mơ thành sự thật cho chính những nhà thiết kế thời trang của Michel&Amazonka khi nhận được sự tán dương toàn cầu như nói trên. Bỏ vào năm 2019, khi được tạp chí Forbes phỏng vấn, những nhà thiết kế đã mơ ước rằng, một ngày nào đó những món hàng thời trang của họ được thế giới biết đến vì họ chưa có điều kiện đi ra thị trường thế giới. Giấc mơ này đã trở thành sự thật sau 5 năm, tương lai của

Được thành lập vào năm 2015, Michel&Amazonka đã trở thành tiêu điểm trong làng thời trang Mông Cổ- MICHEL&AMAZONKA

Michel&Amazonka chắc chắn sẽ được đơm hoa hơn sau sự kiện Olympic này.

Là một quốc gia Phật giáo, Michel&Amazonka từng có những biểu tượng mang ý nghĩa sâu sắc liên quan đến đạo pháp. Họ cho biết, bên cạnh mẹ là một nghệ nhân vẽ thêu và ông ngoại là một vị sư, hai người đã ảnh hưởng đến nghề nghiệp và tư tưởng nhiều nhất cho chị em nhà Choigaalaa. Trong một thiết kế của hãng này, các nhà thiết kế đã lấy ý tưởng từ một câu chuyện dụ ngôn rằng, có một vị sư Mông Cổ sang Tây Tạng tâm đạo nhưng ông không được thu nhận. Trên đường trở về, ông nhận ra ông đã học và đắc ngộ nhiều điều hơn những gì khi đến Tây Tạng. Ở mặt nào đó, đó là một tuyên ngôn thời trang của Michel&Amazonka khi muốn tìm cho mình một phong cách đầy bản

Những họa tiết tinh vi thêu tay trên trang phục lực sĩ- NGUỒN WWD

sắc dân tộc riêng biệt hơn là nhái lại các xu hướng thời trang phương Tây.

Các nhà thiết kế của Michel&Amazonka bảo rằng, họ muốn thiết kế những quốc phục đẹp nhất cho các lực sĩ Mông Cổ để họ cảm thấy hãnh diện khi mặc và thi đấu tại Olympic và đạt được kết quả tốt nhất. Không biết điều này có trùng

hợp gì với quốc gia chỉ với khoảng hơn 3 triệu rưỡi dân nhưng luôn dành được huy chương liên tục tại mỗi Olympic từ năm 1968. Tính luôn cả huy chương bạc năm nay, Mông Cổ đã giành được tổng cộng 31 huy chương Olympic, trong đó có hai huy chương vàng.

Xu hướng thời trang có những giá trị riêng biệt

cho mỗi nhóm người, mỗi nhóm cá tính và phong cách thể hiện của mỗi cá nhân, mỗi dân tộc. Đó là câu chuyện của Michel&Amazonka khi tìm một con đường riêng biệt và đặc sắc của chính mình và của cả dân tộc Mông Cổ trong thế giới thời trang. Thành công của họ cũng là câu chuyện truyền cảm hứng cho những nhà thiết kế trẻ vô danh khắp thế giới.

Điều này trùng hợp với tư tưởng của nhà thời trang lừng danh Gianni Versace, người từng có lần bảo rằng, "Đừng chạy theo xu hướng thời trang. Đừng để thời trang làm chủ mình mà hãy quyết định bạn là ai, bạn muốn thể hiện điều gì qua cách ăn mặc và cách sống của mình."

ĐYT

Đoàn lực sĩ Mông Cổ trong Lễ Khai Mạc Olympic Paris 2024 - NGUỒN CNN

HOÀNG VŨ

Thế Vận Hội Paris 2024 không xây cất sân vận động mới mà sử dụng một công trình đã thiết kế 26 năm trước. Xin điểm qua mấy sân vận động lớn và độc đáo từng được xây cất làm nơi khai mạc, bế mạc và thi đấu trong một số Thế vận hội trước đây.

Sân vận động độc đáo

ATHENS 1896: **The Panathenaic Stadium**

Đây là sân vận động Olympic hiện đại đầu tiên và là sân vận động duy nhất trên thế giới được xây dựng bằng đá cẩm thạch

MONTREAL 1976: **The Big O**

Đây là sân vận động Olympic đầu tiên có mái che có thể thu vào được. Tuy mái có nhiều lỗi kỹ thuật, nhưng là một điều mới lạ vào thời điểm đó.

BEIJING 2008: **The Bird's Nest**

Lấy cảm hứng từ những tổ chim được thấy trong thiên nhiên, lớp vỏ ngoài của sân vận động này là cấu trúc thép lớn nhất thế giới

LONDON 2012: **Olympic Velodrome**

Được lấy cảm hứng từ hiệu quả và trọng lượng nhẹ của một chiếc xe đạp. Có lỗ thông hơi dọc để thông gió tự nhiên

PARIS 2024: **The Stade de France**

Được xây dựng cho FIFA World Cup 1998; có các tấm cách âm trên mái nhà để giảm tiếng vang và hấp thụ ô nhiễm âm thanh. Được sử dụng để thi các môn điền kinh.

Ăn lẩu

TRẦN HOÀNG VY
KATY, TX

Theo bách khoa toàn thư mở (Wikipedia), lẩu được mô tả như sau: “Lẩu còn gọi là cù lao là một loại món ăn phổ biến xuất phát từ Mông Cổ, nhưng ngày nay được các nước Đông Á ưa thích. Một nồi lẩu bao gồm một bếp (ga, than hay điện) đang đỏ lửa và nồi nước dùng đang sôi. Các món ăn sống được để xung quanh và người ăn gấp đồ ăn sống bỏ vào nồi nước dùng, đợi chín tới và ăn nóng. Thông thường đồ ăn dùng làm món lẩu là: thịt, cá, lươn, rau, nấm, hải sản... Ở nhiều nơi, món lẩu thường được ăn vào mùa đông nhằm mục đích giữ thức ăn nóng sốt”

Ở miền Nam khoảng đầu những năm 1970, nhiều quán ăn, nhà hàng đã có món lẩu, nhưng có lẽ thông dụng nhất phải

sau những năm 1980, món lẩu mới thấy xuất hiện nhiều từ các quán ăn bình dân, vỉa hè, đến vào từng gia đình, không còn là món “ẩm thực” của những người

sang trọng, giàu có nữa.

Theo thống kê của các nhà hàng, đầu bếp, món lẩu ngày nay có trên trăm món, tùy thực phẩm chính được chế biến mà người ta đặt

tên cho cái lẩu như lẩu cua đồng, lẩu cá lăng, lẩu cá thác lác, lẩu gà, lẩu bò, lẩu dê, lẩu nấm, lẩu mắm, lẩu thập cẩm v.v. cho đến các quốc gia, vùng miền có đặc sản riêng hay hương liệu đặc biệt như lẩu Thái, lẩu Ấn Độ, lẩu cung đình Huế, lẩu miền Tây... Ăn lẩu thường phải có từ vài ba người trở lên, kèm theo món lẩu nóng sốt, vừa thổi, vừa ăn, bao giờ cũng kèm theo bia, rượu, làm tăng thêm sự hấp dẫn, thắm thiết và kết giao thêm tình bè bạn, hay những người thân trong gia đình...

Từ lẩu, phát âm theo giọng Quảng Đông, và phiên âm tiếng Hán Việt là “Lô” có nghĩa là “lò”, dùng nấu bằng than củi hay than đá, hiện nay, lẩu hình “Cù lao” nấu bằng than ít thông dụng, người ta sử dụng bếp ga mi-ni, hay bếp nấu bằng cồn khô, hoặc bằng điện, nhưng có lẽ an toàn nhất là bếp dùng than hay cồn khô, dù hơi có chút bất tiện?

Trong hàng trăm món lẩu kể trên, món lẩu thông thường rẻ tiền, được nhiều người ưa chuộng trong thời buổi sợ... đậm hiện nay là lẩu cá kèo và lẩu rau thập cẩm, tất nhiên cũng có người không hợp khẩu vị, chỉ chọn lẩu cá thác lác, hoặc lẩu nấm chẳng hạn.

Cá kèo là loại cá người nghèo, trước đây ở miền Nam, đi xem hát hoặc chiếu bóng, mua vé hạng “cá kèo” là hạng bình dân, rẻ tiền. Hiện nay cá kèo, có thể nuôi được, nên khi hàng quán chuẩn bị cho món lẩu cá kèo, bao giờ những con cá vẫn còn sống, bỏ trong rổ còn cong mình... lủi trốn. Một nồi nước lẩu được nêm nếm sẵn, sôi sùng sục, khói bốc nghi ngút, những con cá kèo còn tươi sống bỏ vào nồi nước lẩu, phải thật khéo tay, kịp thời đập nắp vung, chứ không cá gặp nước nóng quấy mạnh, nước sôi bắn vào người thì xui xẻo! Cá vừa chín tới, một đĩa rau xanh muốt mát gồm tần ô, kèo nèo, cà chua, đậu bắp, bông súng, rau ngổ, rau nhút, cải xanh, rau muống, lá tía tô, bắp cá, bông thiên lý, nấm rơm v.v và v.v. được gấp từng đĩa nhúng vào nồi nước lẩu và gấp ra, bắt đầu cho một buổi ẩm thực... bốc khói, đầy thú vị, với những bạn bè thân thiết, có lẽ không có khung cảnh nào đậm ấm và ấm cúng hơn.

Ăn lẩu cốt nước dùng đậm đà, thơm ngon, ngọt, mát và giàu dinh dưỡng, song nhiều người hiện nay thích ăn càng nhiều loại rau càng tốt, người ta nghĩ ra lẩu rau rừng, từ những loại rau lá trong vườn, như lá xoài non,

lá cóc, lộc vừng, lá đinh lăng, đến các loại ven sông suối như lá cách, lá mặt trăng, rau tàu bay, rau ngổ, rau má, rau bìm bịp... và các loại rau rừng như lá non bằng lăng, ớt nhân lồng, rau dừa, ớt choại, rau âu, rau bò khai... Tất cả những loại rau rừng đều có vị đặc trưng riêng, thơm ngon, chua, chát, ngọt bùi, đủ chất dinh dưỡng và giàu tính thảo dược, điều mà bất cứ ai cũng mong muốn vừa ăn ngon, giải nhiệt, lại phòng ngừa các chứng bệnh, mà hiện nay rau trồng đầy rẫy chất thuốc bảo vệ thực vật rất nguy hại...

Ăn lẩu còn là dịp để được... ngắm nhìn bếp than hồng đỏ rực, cho dù là ngọn lửa ga, lửa cồn xanh lét, vẫn gợi nhớ về một bếp quê xưa, ngồi trông chờ bà, chờ mẹ gấp cho một củ khoai lùi, miếng tàu hủ chiên, hay miếng thịt vụn để rồi reo lên, nhồm nhoàm ngấu nghiến, cái hạnh phúc, thú vị của ấu thơ. Rồi nhớ luôn đến bếp lửa gia đình, mà lâu nay vì thức ăn nhanh, ăn nguội, những “cơm đường cháo chợ”, thức ăn hàng quán để đôi khi lạnh tanh, lạnh ngắt!

Một đĩa rau ngổ ngon, xanh muốt mát, và là rau sạch, khiến ta an lòng thưởng thức và bỗng rừng nhớ những bát canh

rau tập tàng mẹ “nấu canh chịu” thơm ngon, húp ròn rột trong những bữa ăn vào lúc trưa hè nắng chang chang. Nhìn khói trắng nghi ngút bay lên, giờ da diết bóng mẹ hiền đã trở về với khói mây, phiêu bồng cùng mây trắng...

Những cọng rau tàu bay, ớt choại, lá bằng lăng, làm nhớ anh bạn chung lớp, cuối năm Tú tài bỏ lên rừng, khi về, mang theo những giống rau rừng trồng trong vườn nhà cho đỡ nhớ!

Nhìn người Việt xúm xít ngồi ăn lẩu, nhiều người nước ngoài hoặc khó tính, cũng có khi e ngại, vì 5, 7 đôi đũa cùng nhúng vào nồi nước lẩu, khuấy đảo, sợ mất... vệ sinh. Nên có nhà hàng “chế riêng” ra những nồi lẩu điện, cho từng người, miễn có ngồi đối diện nhau, hoặc chung bàn là vui, lại tùy theo sở thích, khẩu vị của từng người, cũng tiện. Có nơi để sẵn hai cái vá, một bình thường, và một có nhiều lỗ, để múc và vớt rau, cá thịt, cũng tiện lợi và hợp vệ sinh hơn?

Một nồi lẩu sùng sục sôi, ồn ả tiếng nói cười, rôm rả tiếng “dzô, dzô”, có khi lại mang nhiều nỗi nhớ, hoài niệm và cả hoài cổ, chiều nay giữa cơn mưa bên ngoài dai dẳng, sao bỗng làm cay cay đôi mắt?...

THV

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

08-08-2024 - 14-08-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
AMERICAN AIRLINES	2	LAX, DOH	\$1.284
QATAR/ AMERICAN	1	DOH	\$1.367
AMERICAN/JAPAN	2	LAX, DOH	\$1.445
ALASKA/ASIANA	2	SEA, ICN	\$1.465
UNITED/ASIANA	2	SFO, ICN	\$1.465
ASIANA AIRLINES	2	SFO, ICN	\$1.466
TURKISH AIRLINES	1	IST	\$1.477
CHINA/AMERICAN	2	LAX, DOH	\$1.501
QATAR AIRWAYS	1	DOH	\$1.668

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,010 VN ĐỒNG
EURO	\$26,588 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,710 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15.992 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$164.24 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1USD	146,609 YEN NHẬT
	0.91538 EURO
	0.78073 BẢNG ANH
	1.38559 CANADA
	0.85876 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

8/8/1918

Ngày 8 tháng 8 năm 1918, bùng nổ Chiến tranh Thế giới thứ Nhất: mở màn trận Amiens (Pháp). Đây là một cuộc chiến đẫm máu và khốc liệt và cũng là gốc rễ để bùng nổ Chiến tranh Thế giới thứ Hai vào 20 năm sau.

8/8/1957

Ngày 8 tháng 8 năm 1957, Thành lập Viện Đại học Đà Lạt, cơ sở giáo dục bậc đại học thứ nhì ở Miền Nam Việt Nam với 5 trường: Sư phạm, Văn khoa, Khoa học, Chính trị-Kinh doanh, và Thần học, nổi tiếng nhất là Trường Chính trị Kinh doanh (với hai phân khoa: Chính trị Xã hội và Quản trị Kinh doanh).

8/8/1975

Ngày 8 tháng 8 năm 1975, mưa lớn do ảnh hưởng hiện tượng Nina, hàng chục đập tại lưu vực Hoài Hà thuộc tỉnh Hà Nam bị bể khiến hàng trăm nghìn người thiệt mạng.

Đập Bản Kiều thuộc tỉnh Hà Nam, TQ trước khi bị vỡ.

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thước ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Không ai nói ra thì toàn dân Việt cũng biết họ đang bị bọn thất học đè đầu cưỡi cổ, nhưng khi nhìn tận mắt cựu chủ tịch nước CSVN - Võ Văn Thưởng ghi sổ tang cũng dùng “phao”, quả là cay mắt... Tuy nhiên, ai bình luận về việc này là lên đồn công an ngay, đầu chính ông Thưởng từng nói:

“ĐẤT NƯỚC ĐANG CẦN TIẾNG NÓI TRUNG THỰC, QUẢ CẢM...”

Sau đám tang của ông Nguyễn Phú Trọng, ông Nguyễn Tấn Dũng (cựu Thủ tướng CSVN) bắt đầu xuất hiện trở lại ở nhiều sự kiện, điều này khiến người ta nhớ tới lời nói trước khi từ chức (hồi 2016) của ông:

Sau 8 năm (2016-2024), vị trí của ông Nguyễn Tấn Dũng vẫn ở hàng ghế đầu, vị trí trung tâm các nhân vật quyền lực

“LÀM SAO VỀ RÁNG LÀM ĐƯỢC NGƯỜI TỬ TẾ, SỐNG TỬ TẾ...”

Từng chữ dưới đây, ngay cả dấu phẩy đều được ghi lại từ các phỏng vấn của ông Hoàng Chí Bảo (Chuyên gia cao cấp, nguyên Ủy viên Hội đồng Lý luận Trung ương CSVN) - người nổi tiếng là “Người kể chuyện bịa về Bác Hồ”.

“TÔI VÀ THẦY THÍCH CHÂN QUANG ĐÃ CÓ CƠ HỘI BIẾT NHAU TỪ LÂU... TÔI CÓ MỘT MAY MẮN LÀ DÀNH PHẦN LỚN THỜI GIAN CỦA MÌNH ĐỂ NGHIÊN CỨU VÀ TRUYỀN BỐ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH. TÔI CÓ CẢM NHẬN THẦY THÍCH CHÂN QUANG CỦA CHÚNG TA, TIẾN SĨ VƯƠNG TẤN KIẾT CỦA CHÚNG TA MANG ĐƯỢC NÉT HÌNH ẢNH RẤT LÀ ĐẸP CỦA BÁC HỒ...”

“TÔI KHÔNG CÓ MỘT CHÚT QUAN HỆ GÌ VỚI THÍCH CHÂN QUANG, KHÔNG HỀ CÓ ĐÁNH GIÁ GÌ VỀ ÔNG TA. THẬM CHÍ CÓ RẤT NHIỀU TRUYỀN BỐ THÂM ĐỘC NÓI TÔI SO SÁNH ÔNG TA VÀ BÁC HỒ, ĐÓ LÀ ĐIỀU RẤT BẬY BẠ.”

Đừng nghe...

“Ở VIỆT NAM KHÔNG CÓ CÁI GỌI LÀ TÙ NHÂN TÔN GIÁO, TÙ NHÂN CHÍNH TRỊ NHƯ LUẬN ĐIỀU CỦA MỘT SỐ TỔ CHỨC, CÁ NHÂN ĐÃ NÊU TRONG THỜI GIAN QUA.”

Thiếu tướng công an Nguyễn Văn Kỳ
Phó Chánh văn phòng Thường trực về Nhân quyền
Chính phủ CSVN

“Buổi tối đi hút sạch đình, sáng ra ‘đình tặc’ đã rải ở cầu vượt Linh Xuân”
- lời một tình nguyện viên hút đình
- NGUỒN: NHẬT TRUNG/PLO.VN

Chẳng là cái đình gì!

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Không biết tại sao, nhưng nhân loại coi thường cái đình dữ lắm, bằng chứng là tôi thường nghe người ta hạ giọng (hoặc hạ nhục) nhau bằng câu cửa miệng: “Nó/mày/tao... chẳng là cái đình gì!”

1. “Đình tặc”

Có lẽ ông sửa xe nào đó hay bị mắng “chẳng là cái đình gì!”, nên ông nghĩ ra một kế làm cái đình trở nên quan trọng... từ đó, Việt Nam có cụm từ “đình tặc”.

Nạn rải đình trên đường mà người dân trong nước quen gọi là “đình tặc” không phải mới, nó đã tồn tại dai dẳng hàng chục năm qua. Đình

bị rải trên đường cũng được chỉnh sửa cho phù hợp với chủ ý gây “sát thương” cao nhất cho các loại vỏ, ruột xe, từ xe máy tới xe hơi. Hậu quả từ những cái đình nhỏ bé không hề bé nhỏ, nhẹ thì bánh xe bị xì/bị lủng bánh xe, phải vá hoặc thay ruột mới với giá cắt cổ; nặng thì té xe (vì bánh xì bất ngờ), bị thương bị tật, thậm chí bỏ mạng...

Tại sao “đình tặc” lại rải đình ra đường? Họ chỉ đơn giản cho rằng rải đình cho xe người ta hư, sau đó vá xe hoặc thay bánh xe cho người ta, đôi khi “chặt chém một chút”... tất cả cũng chỉ vì kiếm sống. Nhưng ít có “đình tặc” nào nghĩ rằng chén cơm họ ăn có thể là đến từ mạng sống, tương lai, nửa cuộc đời của ai đó... Nói cho cùng thì đình cũng “chẳng là cái

đình gì” nếu như đình không do người dùng để hại người, cho nên nói chuyện “đình tặc” là nói chuyện người với người. Mà chuyện của người thì người phải giải quyết và ít khi giải quyết xong...

Hàng chục năm qua, công an/báo chí/người dân cứ thay phiên nhau tìm cách chống đình tặc từ việc hăm dọa, bắt bớ, quán đập, năn nỉ... thỉnh thoảng chương trình thời sự trong nước còn cho thấy công an làm các đợt “ra quân” chống “đình tặc” rất nghiêm chỉnh. Những “phát minh” mới chuyên để chống “đình tặc” cũng được sáng tạo, hình ảnh những người tình nguyện tự nguyện dùng xe gắn nam châm để hút đình giữa đường luôn nhận được sự ủng hộ của người dân trong nước. Tuy nhiên, “đạo cao một thước, ma cao một trượng” xe hút đình nổi tiếng đôi khi cũng bị “vô hiệu hóa” khi nhiều “đình tặc” đổi đình bằng sắt bằng đình bằng nhôm. Và các rào cản khác như mới đây công an phường An Bình, thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương đã đưa hai người tình nguyện đi hút đình về trụ sở để “làm việc”.

Trích nguyên văn từ báo Tiền Phong trong nước thì “Trong buổi làm việc giữa công an địa phương và hai người kể trên có hai nội dung. Thứ nhất là làm rõ động cơ mục đích quay video quá trình đi

Công an đi vận động các tiệm sửa xe không... rải đinh

NGỌC KHÁI

Tuổi Trẻ trên Google News

TTO - Bên cạnh vận động các tiệm sửa xe gần khu vực cầu vượt tỉnh lộ 10 (quận Bình Tân, TP.HCM) không rải đinh, lực lượng chức năng đã treo băngrôn 'Kiên quyết xử lý nghiêm các đối tượng rải đinh, vật nhọn' kèm số điện thoại đường dây nóng.

Lực lượng chức năng treo băngrôn với nội dung: "Kiên quyết xử lý nghiêm các đối tượng rải đinh, vật sắc nhọn trên các tuyến đường gây nguy hiểm cho người tham gia giao thông" kèm số điện thoại đường dây nóng - Ảnh: A.X.

Liên quan việc hàng trăm mảnh đình sắc nhọn lại xuất hiện trên cầu vượt tỉnh lộ 10 (quận Bình Tân, TP.HCM), chiều 24-1, Công an phường Tân Tạo (quận Bình Tân) đã đến nhiều tiệm sửa xe dọc tuyến quốc lộ 1 vận động không rải đinh và vật sắc nhọn gây nguy hiểm cho người đi đường.

Bên cạnh việc nhắc nhở, lực lượng chức năng địa phương cũng treo băngrôn dọc theo tuyến quốc lộ 1 với nội dung: "Kiên quyết xử lý nghiêm các đối tượng rải đinh, vật sắc nhọn trên các

Cây đình không còn là vật bị coi thường - NGUỒN: TUOITRE.VN

hút đình và đăng phát trực tiếp lên mạng xã hội. Thứ hai là nhắc nhở bảo đảm an toàn trong việc dùng xe hút đình lưu thông trên đường. Tại buổi làm việc, hai tình nguyện viên hứa tuân thủ việc bảo đảm an toàn giao thông trong quá trình lưu thông trên đường, đồng thời phối hợp cơ quan chức năng trong đấu tranh phòng chống hành vi vi phạm pháp luật.

Tóm lại, chuyện đưa hai người đi hút đình về trụ sở để “làm việc” chẳng là cái đình gì với những... “đình tặc”.

2. Xạ thủ đi chợ

Xạ thủ Yusuf Dikec (51 tuổi, người Thổ Nhĩ Kỳ) đang gây chú ý sau một tấm hình ghi lại cảnh ông thi bắn súng tại Olympics Paris 2024 bởi tác phong đi thi đấu Olympic như đi chơi. Ông bước vào cuộc thi thần nhiên với một cặp kính bình thường, khuôn mặt phớt tỉnh, không chút căng thẳng cùng bộ quần jean áo thun thoải mái (như mới ghé siêu thị mua lon bia), chẳng cần các “phụ kiện” chuyên nghiệp hay cần bản của một xạ thủ bắn súng

như: kính chống mờ, kính đo độ chính xác, thiết bị bịt tai... Quan trọng nhất là Yusuf Dikec đạt điểm tuyệt đối sau 5 lượt bắn, điểm cao nhất trong các cá nhân tham dự, nhưng do ông thi môn bắn súng đồng đội nên ông bị đồng đội kéo xuống Huy chương bạc.

Trên mạng xã hội, nhiều người đùa rằng Yusuf Dikec “đi thi Olympic như đi mua rau cho vợ, lẹ lẹ còn về”. Một vài người còn “chế” thêm hình ảnh Yusuf Dikec hút thuốc và so sánh với nhân vật James Bond ở loạt phim Điệp viên 007. Sự điềm tĩnh và phong thái của ông đã khiến cho nhiều người mê mẩn, họ cho rằng do sát giờ quá nên Bộ thể thao của Thổ Nhĩ Kỳ tóm đại một ông sát thủ về hưu đi thi Olympic 2024. Trả lời phỏng vấn về việc không cần bảo hộ khi thi đấu, Yusuf Dikec không cố tỏ ra ngẫu mà ông ngẫu thiệt, điều này được chứng minh khi ông trả lời phỏng vấn: “Tôi không cần thiết bị đặc biệt nào. Tôi là xạ thủ bẩm sinh rồi. Tôi là Huấn luyện viên hiếm hoi trên thế giới có thể bắn khi mở hai mắt. Ngay cả trọng tài cũng kinh ngạc với điều này. Tuy nhiên, thành công không đến khi bạn chỉ biết đút tay vào túi quần. Chúng tôi đã chuẩn bị nhiều thứ để gạt hái được thành công. Tấm huy chương này thuộc về những người

dân Thổ Nhĩ Kỳ”.

Còn với cư dân mạng thế giới, có vẻ thứ họ quan tâm thân thái vị xạ thủ hơn thành tích của ông, nên Yusuf Dikec tự nhiên nổi tiếng sau tấm hình ở Olympics 2024. Sự thật thì dừng lại ở Giải Huy chương bạc đồng đội ở Olympics 2024 có vẻ chẳng là cái đỉnh gì với ông so với những số danh hiệu từ Giải vô địch thế giới và Châu Âu cho các cuộc thi bắn súng ngắn khác nhau mà ông đã đạt được trước đó.

3. Cãi nhau...

Không biết ở ngoài đời, người ta mần gì để thể hiện bản thân là “cái đỉnh gì” với người đối diện. Nhưng trên mạng xã hội, người ta đánh giá nhau qua quan điểm sau những bài viết và lượt

ủng hộ từ cư dân mạng dành cho người viết bài đó.

Từ lâu, mạng xã hội được các “thế lực” coi là “chiến trường” để tranh giành “phiếu” từ dư luận, các tranh cãi hay quan điểm cũng được đưa ra sôi nổi sau các sự kiện. Như mùa Olympics Paris 2024, đầu Việt Nam không mua bản quyền để chiếu chính thức nhưng ai ai cũng có thể coi được qua internet nếu họ mê thể thao hoặc họ... nhiều chuyện. Vì vậy mà vấn đề gây tranh cãi liên quan Olympics Paris 2024 trên thế giới thì ở Việt Nam đều có những tranh cãi tương tự, có khi là sôi nổi hơn. Ví dụ như chuyện võ sĩ người Algeria - Imane Khelif, đang gặp rắc rối tại Olympic Paris 2024 khi giành chiến thắng trước Angela Carini của

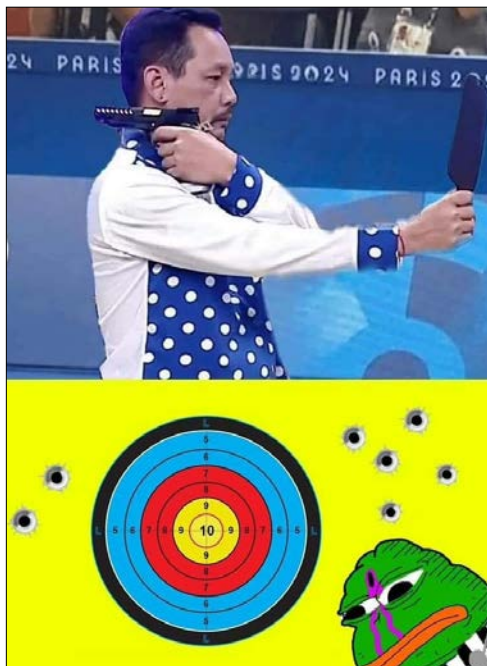
Ý chỉ sau... 46 giây, lý do chính là trước đó cô đã không vượt qua bài kiểm tra xác định giới tính ở các cuộc thi khác. Ở trong nước có rất nhiều bài phân tích, bênh có, chê có, ví dụ như hai người cũng có chút “máu mặt” ở trang mạng xã hội trong nước dưới đây:

Tác giả Thuan Vuong Tran bênh Imane Khelif: “Tôi có thấy đang rần rần việc công kích Vận động viên boxing nữ, người có nhiều hình dạng của nam. Thật sự thì người đó không phải chuyển giới, anh/chị ấy là người liên tính. Bây giờ gọi là người liên tính, chứ trước đây gọi là “lưỡng giới giả nam”, “lưỡng giới giả nữ”. Mình nghe thuật ngữ này đầu tiên từ phim Dr House, tập mấy, mùa mấy không nhớ nữa (phim làm từ

2008 nên lúc đó thuật ngữ này vẫn được sử dụng). Đại khái phim có một cô gái 17 tuổi, học trung học. Cô rất đẹp, đẹp ngời ngời luôn. Và bằng sắc đẹp đó, cô dễ dàng qua môn, có kết quả tốt ở mọi chuyện cô làm... Rồi cô bị bệnh nặng, chức năng cơ thể trở nên kỳ quặc không ai biết vì sao, tới tay bác sĩ House, chẩn xét nghiệm từa lưà rồi ra thì thâm với thằng bạn trai của cô gái, “chúc mừng mày, mày đã ngủ với một thằng đàn ông”. Ông bác sĩ chúc mừng một gã đã bị nhan sắc cô gái chinh phục bằng câu chúc đấy. Cô bé ấy bị lưỡng giới giả nam, cô có tinh hoàn ẩn, cô có nhiễm sắc thể trùng với nhiễm sắc thể đàn ông. Những rắc rối sức khỏe của cô là do sự dậy thì của đàn ông bên trong cô. Cho đến cuối cùng, trong một cái kết mở, cô gái vẫn chọn là phụ nữ thì phải. Ở Việt Nam cũng có các trường hợp như vậy, cô gái xinh đẹp, lớn lên, nhưng mãi không có kỳ kinh. Cô lấy chồng, mãi không sinh con, đi khám thì ra mình là đàn ông. Theo một bài báo, thì cô ấy tan vỡ gia đình khi nhận ra ẩn tình, nhưng cô giữ lại giới tính của mình. Đọc trên Wiki có câu “Trước kia, liên giới tính được gọi là lưỡng tính hay là “thái giám bẩm sinh” (congenital eunuchs)”. Nhân vật lấy lòng Lê Văn Duyệt chính là một người như thế. Minh Mạng đã miệt thị

“Ông chú đầu bạc” nổi tiếng ở Olympic vì “thần thái” - NGUỒN: THANHNIEN.VN

Cư dân mạng Thái Lan “điều” lại khoảnh khắc ngẫu của Yusuf Dikec - NGUỒN: FACEBOOK

ông, sau khi diệt Lê Văn Khôi, là “quyền yêm”, là vậy.

Sinh ra không biết mình thuộc giới tính nào đã khổ, đem giới tính mình ra cho thiên hạ xếp loại còn khổ hơn. Người đã lựa chọn và dựng nên bao nhiêu công trạng, người nhìn xa trông rộng như Lê Văn Duyệt cũng còn bị kẻ trên cười nhạo. Không biết các cuộc tranh tài thể thao sắp tới sẽ phải làm gì với các tình trạng liên giới này nữa, chẳng lẽ lại thêm một giới tính thi đấu riêng, à không, phải 2 chữ, hay là 4, cho người lựa chọn giới tính hiển thị hay giới tính ẩn của mình... Ui,

nhiều quá! Đó là chuyện của các ủy ban thể thao, mình chỉ biết vận động viên kia đâu có chuyển giới, và trong sự nghiệp thi đấu của mình, anh/chị đó cũng mười mấy lần bị các cô nữ thiết đấm cho nằm sàn mà!” - Hết.

Tác giả Han Phan thì chê Imane Khelif: “Dù bị nhiều giải thể thao lớn trên thế giới từ chối không cho thi đấu giải nữ vì đặc tính gen nam còn quá trội, nhưng Imane Khelif vẫn cố lọt vào Olympic để đấm nhau với phụ nữ nguyên bản. Thử hỏi rằng có chút gì gọi là tinh thần thể thao của dân chơi thể thao không? Chỉ thấy háo

danh, dễ tiện. Và cái Ban tổ chức Olympic năm nay (dưới thời của vị tổng thống có xu hướng tình dục lạ đời) đã có những màn trình diễn khai mạc xàm xỉ hẳn nhiên sẽ chấp nhận chiến thắng của kẻ lường tính háo danh kia dưới chiêu bài “bình đẳng”, “chống kỳ thị”... Wtf?

Bình đẳng kiểu gì quái đản vậy? Và loại người chơi không đẹp như võ sĩ Algeria kia hoàn toàn xứng đáng bị kỳ thị. Cộng đồng LGBT đâu phải ai cũng nhảm nhí, nên kêu gọi tẩy chay người đó để gìn giữ bản sắc cộng đồng đi!

Mà nói về lễ khai mạc Olympics 2024, vụ Drag Queen mọi người chửi nát rồi, tôi chỉ thấy kinh hoàng nhất là màn tái hiện hoàng hậu Marie Antoinette bị chặt đầu. Chẳng hiểu cái ý tưởng đã man như vậy sao lại được tổng thống duyệt cho trình diễn?” - Hết.

Về phần Du Uyên... Tuy vẫn theo dõi mọi vấn đề xã hội, rình các bên cãi nhau, nhưng lâu lắm rồi Du Uyên không ghi cảm nhận riêng lên mạng xã hội. Thứ nhất là vì bận, thứ nhì là do nhiều người viết lắm rồi, thứ ba là Du Uyên không là cái đỉnh gì để ý kiến...

DU

NGÀY 3-8-2024

Loan

Tôi mới vừa nghe người bạn giới thiệu bác sĩ Sang Từ chữa các chứng đau cơ hay lắm. Tôi còn đang phân vân, thì đọc trên Trẻ thấy bài phỏng vấn “Gặp lại bác sĩ Sang Từ: magic hands”. Như vậy bạn tôi nói đúng, ban đầu tôi chưa tin lắm, cứ nghĩ làm sao lành bệnh nhanh như phép màu vậy. Chắc tôi phải lấy hẹn gấp, hồi xưa tôi làm may, có khi 16 tiếng một ngày, sau này bị đơ cái cổ, càng ngày xoay qua xoay lại thật khó khăn...

(Bài “Gặp lại bác sĩ Sang Từ: Magic Hands” đã đăng tại <https://baotreonline.com/tin-tuc/phong-su/gap-lai-bac-si-sang-tu-magic-hands.baotre>)

NGÀY 2-8-2024

Diana Luong Vy

Vừa rồi gia đình tôi có một bất hòa lớn, tôi là trưởng nữ, về Việt Nam tham gia với gia đình bác mẹ Bố tôi, nơi đang bị nhà nước quy hoạch. Một số cô chú bác quyết định phải chọn ở “lại long” để cải táng. Họ nghe theo một vị bói toán nào đó chọn chủ sơn (họ giải thích là ngọn núi chính) để xây mộ, mới “đắc sinh khí” giúp con

cháu làm ăn phát đạt, thăng tiến công danh. Nơi được chọn là một vùng xa xôi, hiểm trở, vừa tốn kém và bất tiện cho việc con cháu thờ tự. Tôi phản đối, so sánh là nghĩa trang ở Mỹ kẻ ô trắng lối, từ tỉ phú đến danh nhân đều sắp hàng cá mè như nhau, mà quốc gia họ vẫn hùng cường, đời nọ đời kia vẫn thi nhau giàu có...Thế là chia làm hai phe, bọn trẻ và tôi một phe, tranh cãi không còn mạnh giáp. Theo nhà báo thì tôi nên giải quyết như thế nào?

Không nhà báo nào có thể giải quyết được vấn đề lòng tin và tín ngưỡng. Rất tiếc chúng tôi không thể góp ý gì được cho bạn trong trường hợp này.

NGÀY 4-8-2024

Thanh Van

Xin hỏi tên trên Facebook của báo Trẻ là gì ạ? Tôi thử vào nhưng không được, các bạn tôi có người vào được có người không, nếu ai vượt tường lửa giỏi thì OK, tôi có cả vài trăm bạn kết Facebook có bao giờ phải truy cập khó khăn như vậy đâu ạ?

Cảm ơn bạn đã cố công truy nhập tên Facebook của Trẻ, là: <https://www.facebook.com/TreMagazine>. Hiện nay, Facebook Trẻ bị “khóa” tương tác kể cả trong nước lẫn hải ngoại, đây là “thành tích” của lực lượng “an ninh mạng” CSVN qua sự hợp tác của Facebook dựa trên report của dư luận viên. Facebook chỉ “hé” cho Trẻ FB lượng hiển thị rất thấp. Hy vọng, thời “ngăn sông cấm chợ” sớm kết thúc.

Suy Đi Ngẫm Lại

Con người không phải là vì xinh đẹp nên đáng yêu mà là vì đáng yêu nên mới xinh đẹp.

LEV TOLSTOY

Đừng bao giờ than vãn về cách người khác đối xử với mình mà hãy xem mình đã đối xử với họ ra sao.

SỬU TÂM

Giàu sang hay sự nổi tiếng đều không thể mang cho chúng ta hạnh phúc.

LA FONTAINE

MINH HẢI

Dạy dỗ con cái

Tiếp theo kỳ trước, hôm nay chúng ta bàn về việc dạy trẻ biết ứng xử lịch sự. Đây là việc cần làm để luyện nhân cách của trẻ.

■ Sử dụng câu “Vui lòng”, “Cảm ơn” và “Xin lỗi”

đúng cách - Khi muốn nhờ vả người khác điều gì đó, trẻ cần phải biết cách nói “Vui lòng”, khi đã được giúp đỡ xong thì câu “Cảm ơn” là tuyệt đối không thể quên.

Và đặc biệt, lúc trẻ làm sai thì câu “Xin lỗi” rất quan trọng.

■ Không bình phẩm, chê bai về ngoại hình người khác -

Trời sinh ra mỗi người một vẻ bề ngoài khác nhau và không phải ai cũng may mắn để có được diện mạo ưa nhìn. Tuy nhiên không phải vì thế mà người ta có quyền chê bai hay miệt thị ngoại hình của những người không được dễ coi. Làm như thế là xúc phạm họ.

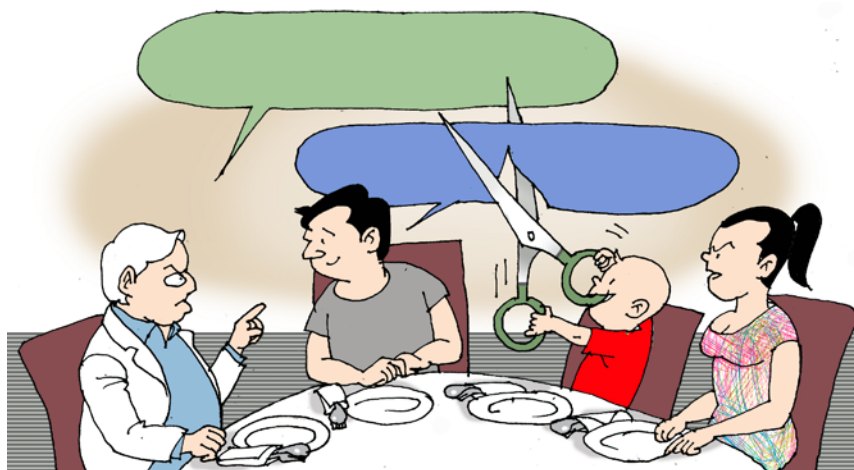
■ Không chỉ tay hoặc nhìn chằm chằm vào mặt người

đối diện - Khi đang nói chuyện với người khác, hành động chỉ tay hoặc nhìn chằm chằm theo kiểu sầm soi sẽ khiến họ cảm thấy khó chịu. Tuy nhiên khi trẻ còn nhỏ thì khá là khó khăn để trẻ hiểu được điều này. Do đó, bố mẹ hãy để trẻ thử trải qua cảm giác khó chịu đó.

■ Không cắt ngang khi người khác đang nói -

“Người nói phải có kẻ nghe” nên việc cắt ngang khi người khác đang nói chuyện là một hành động vô cùng bất lịch sự. Hơn thế nữa nếu trẻ con còn làm hành động này với người lớn thì lại càng khó mà chấp nhận được. Vậy bố mẹ nên nhắc con không được cắt ngang khi người khác đang nói, dù đó là người lớn hay bạn bè. Nếu trong trường hợp buộc phải cắt ngang thì hãy chỉ cho trẻ cách xin phép người đang nói.

MH - THEO CUỘC SỐNG GIA ĐÌNH

BẢO HUÂN

Ý nhị

Ý nhị có thể hiểu ngầm là cái khéo léo để ý mà không phô trương, nó nhẹ nhàng tự nhiên và thường không dễ thấy “ngay lập tức” nhưng lại tạo khác biệt và thiện cảm làm mọi thứ thật nhẹ nhàng.

Chẳng hạn khi một người bạn về như đang stress bẩm giập, thì nàng có thể chẳng cần dồn dập hỏi tới. Chỉ lắng nghe mà không phán xét. Hoặc kéo cô bạn đang chút rồi bồi kia tới một tiệm cà phê nào đó để trút xả tâm can..

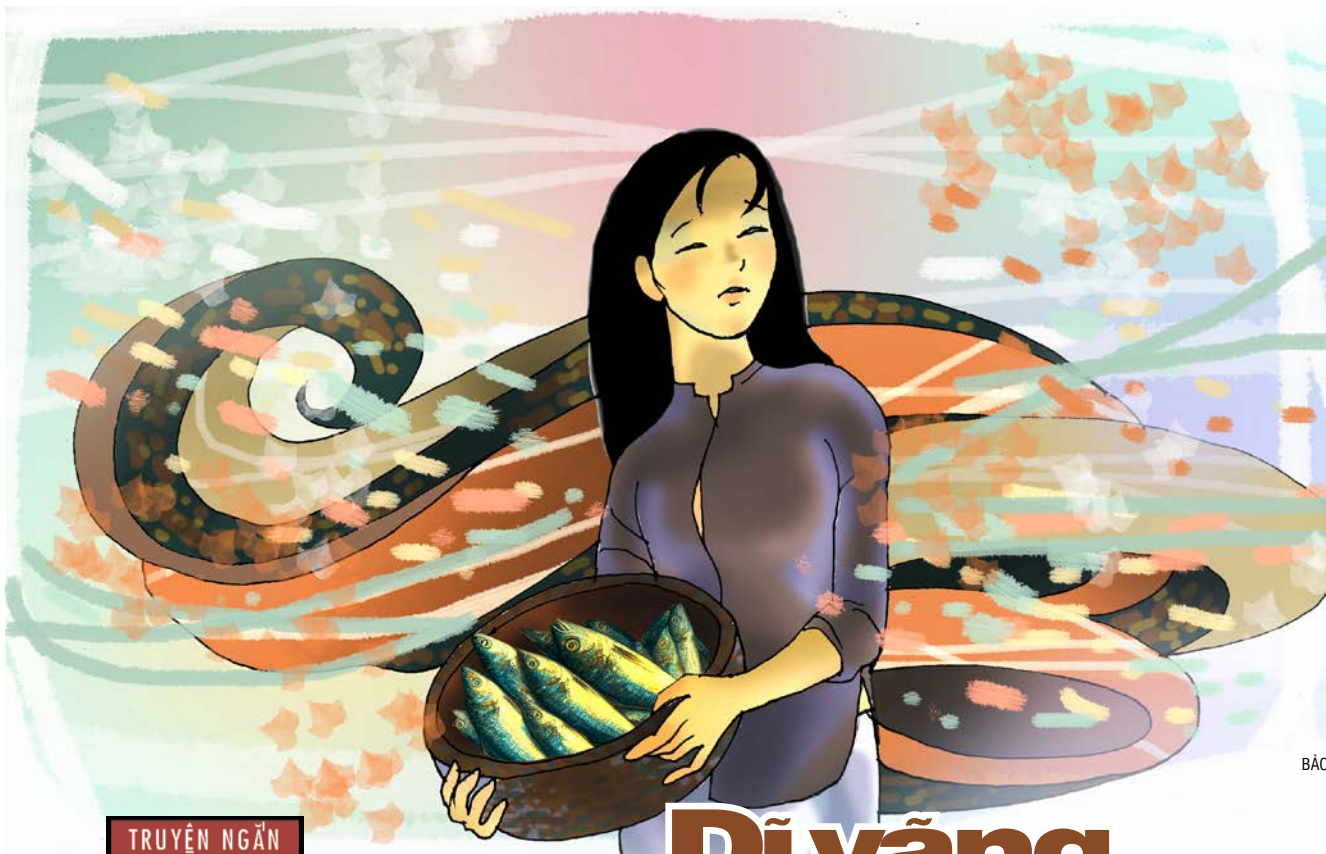
BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Nàng cũng rất nhã nhặn trong cách từ chối để không làm người đối diện tụt cảm xúc. Thay vì nói “không”, nàng có thể vui vẻ đáp lại “Mình muốn, ...” nhưng nàng lỡ có cái bạn khác rồi. Giả sử, một bà bạn rủ đi coi một bộ phim mà nàng biết chắc sẽ chán ngấy, thì nàng cũng có thể nửa đùa nửa thật “Không thích đâu ... với cái ‘âu’ kéo dài”, hay từ chối khéo “Ui, cái phim dài 4-5 hồi mà tui chỉ đủ sức coi 2 hồi thôi!”

Hội bạn của nàng kéo đến một cái nhà hàng mới, có mấy món lạ trên menu nghe hơi lạ lẫm mà chưa ai thử qua. Thì nàng cứ hóm hỉnh gợi ý “Mấy bồ có muốn thử món này không? Nghe đâu nó ngon hơn khi thưởng thức với chút ... can đảm.”

Ai đó mà lỡ làm đổ cà phê, thức uống lên người họ, ầm ĩ thì không là nàng rồi. Một nụ cười nhẹ và một chiếc khăn giấy cho người đang lấn cấn, rồi cứ tự nhiên chuyển sang chuyện khác để ai đó bớt bối rối. Cùng bàn mà lỡ đụng chuyện rớt ly, đổ nước, thì nàng lẹ làng lấy khăn lau và nói “Không sao, ít ra tui mình có lý do để kỷ niệm.”

Ý nhị đôi khi cũng chẳng có gì cao cả, một thói quen đáng yêu như luôn mang mấy cái kẹo trong bóp. Không phải để ăn, mà khi thấy ai đó xiêu nàng chỉ lặng lẽ đưa họ viên kẹo và nụ cười nhẹ. Như vậy là cõi lòng người ta sẽ vô cùng ấm áp.

BẢO HUÂN

Dĩ vãng Úa

HỒ THUY MỸ HẠNH
LÂM ĐỒNG - VN

Huấn vẫn nhớ người con gái của ngày tháng cũ, ngày chàng còn là một người lính với cuộc đời phiêu lãng, sống ở núi rừng nhiều hơn phố thị. Những lần về, sau khi hoàn thành nhiệm vụ, chàng thường hay đến quán cà phê Hương Rừng, ở đó có Hương con gái của chủ quán. Chàng chờ nàng đi học về, khi nàng bước vào cửa với chiếc cặp ôm nghiêng ngang trước ngực, tà áo trắng quần quýt đôi chân thon dài kéo theo những đôi mắt

của các chàng trai đang... trực quán nhìn theo! Vào cửa, Hương thường nhìn nhanh về chiếc bàn ở góc quán cạnh quầy, chiếc bàn thỉnh thoảng có một người lính ngồi ở đó, chiếc bàn ấy cũng có nhiều ngày vắng bóng chàng, và khi nào nàng thấy người mình mong đợi xuất hiện thì khuôn mặt tươi lên rạng rỡ, môi nở nụ cười và ánh mắt long lanh nhìn về nơi có người mà nàng âm thầm ngóng đợi. Nụ cười của nàng được đáp lại, người lính ấy không gặp khó khăn nào khi làm quen

với nàng. Đó là những ngày Hương chọt siêng năng ra ngồi ở quầy để trông coi quán, còn người lính ấy không ngại ngần như các chàng trai khác, chàng bước đến đứng tựa quầy trò chuyện với nàng, cả hai đều hiểu thứ tình cảm thâm sâu tận trái tim đã ngầm trao cho nhau. Bãi biển khuya có lần đón bước chân hai người, những câu chuyện họ trao đổi với nhau có sóng rì rào phụ họa, nhưng rồi mỗi tình chưa kịp chớm nở đã vội chia lìa, phải dừng lại như một định mệnh mà

không riêng là chuyện của hai người.

o O o

4 năm sau Huấn trở về từ một trại tù, chàng mang tâm trạng chán nản trước một tương lai mờ tối. Huấn vẫn nhớ Hương và chiếc bàn ở góc quán Hương Rừng, nhưng không có tin gì về nơi ấy mà cũng không có điều kiện để tìm thăm. Sự im lặng trong tình yêu vì bất cứ lý do gì thì cũng tạo nên sóng ngầm có thể nhận chìm con thuyền tình đã mất hướng. Mặc cảm tự ti của một người trắng tay giữ chàng lại bên bờ của sự rạn vỡ. Thời gian làm nhiều thứ nhạt mờ, rồi chàng gắn kết đời mình với một thiếu nữ quen biết qua những lần đi công tác thủy lợi công ích do địa phương tổ chức, chàng muốn sự bất ổn trong cuộc sống của mình có người chia sẻ hơn là một tình yêu đích thực cần kết hợp.

Rồi chàng ra đi cùng với gia đình nhỏ của mình, những năm tháng nơi xứ người, Huấn phải lo học, lo làm việc để ổn định cuộc sống, còn trách nhiệm với gia đình ở quê nhà nữa, chàng không còn tâm trạng để nhớ nhung về một kỷ niệm đã xa vời thời còn chinh chiến.

Khi năm tháng dần qua làm nhiều thứ thay đổi kể cả tình người,

người vợ đã theo chàng từ những ngày son trẻ cũng có những suy nghĩ khác xưa. Hai người vẫn chung sống nhưng hạnh phúc với chàng là một thứ xa xỉ. Trong một xã hội mà quyền tự do của con người được đặt lên hàng đầu cũng khiến một số người cho phép mình làm những điều theo ý mình, vợ chàng cũng thế...

Chịu đựng là điều Huấn luôn tự nhắc mình để giữ cho cuộc sống gia đình yên ấm. Chàng không tỏ bày suy nghĩ của mình được với ai, dần dần chàng biến thành người ít nói, trầm lặng. Hiện tại trước mắt không có gì khiến chàng quan tâm. Nhưng tình yêu xưa như một vết xước trong tâm hồn, dù không đau nhưng đã thành vết sẹo mà nhiều lần Huấn vô tình chạm phải. Chàng chợt nghe nổi khát khao, nhớ tiếc một hình bóng xa xăm nhưng chợt biến mất hiện trong trí nhớ. Hương bây giờ ra sao? Huấn mong gặp lại người có khuôn mặt với những nét dịu dàng mà chàng từng mê đắm. Huấn tự trách mình ngày xưa sao không quyết tâm tìm Hương, tình yêu là nhịp cầu giúp khoảng cách dù bao nhiêu dặm cũng có thể nối gần lại, khoảng cách chỉ là chướng ngại tạm thời, sao Huấn có thể gác lại với những lý do mà đến nay chàng mới nhận ra đó chỉ là cái cớ để

biện minh cho mình lúc đó?! Huấn cứ nhớ để rồi nghe trái tim đau, chàng mong mỗi một lần trở về để tìm lại hình bóng xưa dù biết chỉ còn là những mảnh vỡ.

o O o

Không ai thắc mắc khi Huấn thực hiện chuyến trở về, quê hương ai mà không nhớ!

Sau khi thăm viếng họ hàng, Huấn thân hành về lại nơi xưa chàng đã từng sống khi còn trong quân ngũ. Mong muốn tìm lại kỷ niệm mà chàng vẫn chôn tận đáy lòng. Tình yêu của người lính ở cái thời cận kề cái chết nên vội như không có ngày mai, tuy nhiên không hề thiếu sự chân thật và cũng biết bao đêm “Gọi thầm tên em...”. Không khó khăn trong việc dò hỏi về quán cà phê Hương Rừng năm xưa, căn nhà đó đã đổi chủ nhưng người ta vẫn hướng dẫn cho Huấn tìm đến nơi ở mới của Hương, nàng sống trong một con hẻm nhỏ. Huấn đến nơi và nhờ người hàng xóm gọi Hương về khi biết nàng đang bán ở chợ.

Ánh nắng chiều nghiêng bên hè rọi theo người vừa hấp tấp bước vào cửa. Huấn nhìn thiếu phụ trước mắt mình mà không thấy nét quen nào, chàng sẽ không biết đó là ai nếu không nghe người ấy hỏi:

- Anh... anh Huấn phải

không?

Chàng lặng người đi, những nét xinh đẹp trên khuôn mặt Hương không còn nữa, nắng gió phủ lên làn da có vài nếp nhăn. Mái tóc mượt dài in trong trí nhớ Huấn giờ thay bằng một búi tóc có nhiều sợi bạc, thời gian biết cách tàn phá thật. Huấn kịp trấn tĩnh rồi nở một nụ cười:

- Phải! Anh đây...

Hương mím chặt môi, nhìn Huấn với đôi mắt bắt đầu ứa lệ. Nàng lặng lẽ bước đến ghế ngồi xuống rồi nhỏ nhẹ:

- Anh ngồi đi...

Huấn ngồi xuống chiếc ghế đối diện Hương rồi đưa mắt nhìn quanh, mọi thứ đơn sơ cho thấy chủ nhân thuộc giai cấp nghèo. Hình ảnh cô nữ sinh kiêu hãnh ngày xưa đã mất, giờ trước mắt chàng là một thiếu phụ mà thoát nhìn đã nhận ra sự lam lũ với những nét tàn phai. Một lát sau Hương mới ngập ngừng lên tiếng:

- Em không tin có ngày mình còn gặp lại. Sao hồi đó anh đi luôn như vậy?...

Câu hỏi như một lời trách cứ, Huấn chậm rãi nói:

- Có những điều không thể theo ý mình, nhưng giờ anh có mặt ở đây chứng tỏ anh vẫn nhớ em...

Hương mỉm cười:

- Cảm ơn anh đã cho em nghe một câu nói thật

ấm lòng...

Rồi nét u hoài lại lộ trên khuôn mặt nàng, nàng kể cho Huấn nghe về cuộc đời mình: Nhiều năm chờ đợi một người của mối tình đầu, cuối cùng khi không còn hy vọng gì nữa nàng phải lấy chồng, vì Hương cần một người có thể kế vai gánh vác khó khăn với gia đình nàng. Rồi cũng như nhiều người muốn thoát khỏi hoàn cảnh của mình trong thời điểm đó, ba má Hương đã bán nhà lấy vàng cho chồng nàng và đưa em trai duy nhất vượt biển, để rồi biển đã cướp mất họ...

Nhìn Hương như gánh hết nỗi niềm của thế gian này khiến vai lệch nghiêng một bên. Mắt nàng buồn, đăm lẹ. Huấn chồm sang vỗ nhẹ lên bàn tay nàng đang đặt trên bàn, Hương để yên nhưng không nhìn Huấn:

- Anh có hạnh phúc không? (Nàng hỏi nhỏ như sợ người kia nghe thấy)

Huấn cười nhẹ, không trả lời. Chàng hỏi lại:

- Hiện giờ em sống ổn chứ?

- Mỗi ngày em ra bãi chờ tàu về, mua một ít hải sản rồi ra chợ bán, cũng tạm ổn. Em có con gái và cháu lấy chồng xa rồi...

Sự nôn nao đã tan biến ngay lúc vừa gặp lại Hương, Huấn chưa phân định được suy nghĩ của mình, nhưng chàng cảm thấy như đang gặp một người khác, không phải là người trong trí nhớ của chàng bấy lâu. Thay vào đó là cảm giác thương xót dành cho người thiếu phụ không may mắn như một lẽ thường tình, thế thôi...

Huấn nhìn thấy vẻ quyến luyến của Hương

khi chàng chào tạm biệt. Hương rụt rè nhận số tiền cuộn tròn Huấn đút vào tay nàng, nàng biết đó là khoản tiền có thể giúp mình vượt qua được vài khó khăn, nên nàng nén ngượng ngừng nhận lấy.

Hương đứng nhìn theo Huấn đi khuất, con hẻm nhỏ có còn dấu chân chàng? Nàng không biết mình đang buồn hay vui, nhưng biết rõ thân phận nàng và chàng có một khoảng cách vô hình mà xa muôn trùng.

o O o

“Đừng làm khổ trái tim mình bằng cách bắt nó nhớ, bắt nó chứa những điều làm nó đau. Người ta quên mình thì tội gì mình nhớ họ”. Hương tự nhắc mình bằng câu mà cách đây 30 năm trước nàng từng nhắc mình! Suốt đời tôi săn đuổi tình yêu như người thợ săn

đuổi vàng trắng, chạy tới đâu cũng thấy trắng trước mặt nhưng không thể nào với tới...

Hương không biết nơi anh sống ra sao, nhưng chắc chắn nơi đó không buồn và hiu quạnh như cảnh vật chung quanh nàng. Bấy giờ nàng mới nhận ra nỗi buồn xâu xé trong lòng không phải mới, mà là rất cũ, nó chỉ nằm yên tận thẳm sâu tâm hồn chưa có thời gian trỗi dậy mà thôi. Nỗi buồn đó có bóng hình của Huấn, của tất cả sự khổ đau của đời nàng cộng lại.

Rồi có lần Hương đã rảo bước ra biển, đưa mắt nhìn về phía chân trời hun hút với nỗi khắc khoải. “Em gởi cho anh giọt nước mắt mà chỉ có biển biết thôi (Còn anh sẽ không bao giờ biết) Với một câu hỏi: “Đã xa nhau rồi sao anh còn tìm về?...”

HTMH

The advertisement is for Baotre Online. At the top, the logo 'tre' is displayed in a stylized font. Below it, four cartoon characters of Tre are shown in different poses, each with a checkmark and a benefit: 'DỄ ĐỌC' (Easy to read), 'DỄ THẤY' (Easy to see), 'DỄ CẮT' (Easy to cut), and 'DỄ TÌM' (Easy to find). In the center, the text 'RAO VẬT TRÊN BÁO TRÉ' is written in large, bold letters, with a small cartoon character of Tre holding a leaf. Below this, it says 'HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG' (Fast and effective) and 'TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH' (Save time and money). At the bottom, it states 'ONLINE TRONG NGÀY' (Online today) and provides the URL 'HTTPS://BAOTREONLINE.COM'. A cartoon car with Tre driving is also shown on the left side.

Áo bà ba làm điệu trong vườn thanh long

Nhớ mùa yêu thương

Có một thời trái thanh long là nỗi háo hức của chúng tôi mỗi khi đi xa trở về nhà ở Nha Trang. Thời ấy, chưa có những biện pháp ép thanh long ra hoa, cho trái trái mùa nên thanh long chỉ chín đổ rộ vào hè. Những trái thanh long dù don don hay mập tròn, căng bóng luôn được vồ vập một cách nhiệt tình nhất với quan niệm của người lớn: ăn mát, tốt cho ruột. Mà thật, hồi đó ăn trái thanh long sao thấy nó ngon kỳ lạ!

ĐÀO T. THANH TUYẾN
(bài và hình) SÀI GÒN, VN

Nhà tôi thuộc loại nhà phố, trước đặng đường, sau đặng tường. Phía sau nhà tôi giáp vườn nhà bà Chín. Có một cây mít to, tỏa bóng mát bao trùm qua hồ nước phía trên toilet nhà tôi. Những dây thanh long gá vào cây mít này mà sống, đơm hoa kết trái.

Một thời tuổi nhỏ, việc canh trái thanh long từ cái bông đến thành trái là sự náo nức, hồi hộp, mong chờ của lũ chúng tôi. Buổi trưa không ngủ treo lên hồ nước từ cái cầu thang ngoài trời bẻ trộm trái nào chín vừa đúng tầm tay. Có khi bị bà Chín bắt gặp, cái chỉ tay hăm dọa của bà đâu khiến chúng tôi sợ

hay cản được cái sự tinh nghịch của con nít, hơn cả việc thêm ăn.

Thời bao cấp ⁽¹⁾ đi học xa nhà, sức thanh niên ăn gì cũng thấy ngon, không biết no mà những bữa cơm thì luôn thường trực lỏng chỏng mấy miếng thịt mỡ trôi lững lờ trong tô canh chỉ toàn nước, mà chúng tôi gọi là “canh toàn quốc”; hay nước lã

pha với muối, màu, bột ngọt được gọi là nước mắm. Ngay cả rau xanh không hiểu sao cũng thiếu, thì những trái thanh long chín mỏng vỏ, cắt ra xẻ làm 6, rồi chỉ cần lột nhẹ cái phần vỏ bên ngoài, tận hưởng từ từ vị ngọt thanh pha chút xiu vị chua, mát miệng luôn là “thiên đường của mơ ước”!

Thiên đường hơn nữa là trái thanh long có thể ăn no, ăn hết, không bỏ hột vắt vả như măng cầu hay phải cẩn thận lấy cái hột khi ăn sa-pô-chê. Lại nhớ thêm câu chuyện vui, cái thời ở ký túc xá, đôi ăn, thêm đủ thứ thỉnh thoảng chúng tôi lại đổ nhau, ai ăn thanh long nhè được hột, rồi ôm bụng cười cho quên cái thèm, cái đói!

Cái thời mà, mỗi khi đến miền Trung từ Phan Thiết cho đến Khánh Hòa, món quà đầu tiên khách nghĩ đến là trái thanh long mang về, nó

không quá cao sang, đắt đỏ nhưng cũng không tầm thường khiến người nhận thờ ơ.

Đi tôi từ Sài Gòn về Nha Trang, món quà mẹ tôi cho đi mang đi luôn là những trái thanh long bọc cẩn thận trong giấy báo, mẹ đặt nhẹ nhàng trong cái giỏ cũng lót mấy lớp giấy một cách nâng niu; dặn đi dặn lại đi đừng để bị giập và thật hồi hộp khi trên những chuyến xe đò hồi ấy chật ních người và hành lý.

Thời gian trôi đi, cuộc sống với những biến động thăng trầm, trái thanh long cũng không loại trừ quy luật “thịnh - suy”.

Khi thanh long được trồng nhiều và xuất bán ra nước ngoài, người giàu lên nhờ thanh long, kéo theo nhà nhà trồng thanh long... Và rồi, để tạo thương hiệu cùng lợi nhuận, người ta lấy giống mới về, bày thêm cho thanh long đủ kiểu ruột vàng, ruột đỏ, vỏ vàng,

ruột trắng... Tuy nhiên là lúc người tiêu thụ trong nước bắt đầu thấy nó thường hơn những loại trái cây khác.

Tôi cũng như nhiều người thờ ơ nhìn trái thanh long theo kiểu cái gì nhiều quá thành không ngon. Nhất là khi nó không còn được trồng theo cách tự nhiên bao đời nay.

Thanh Long vào mùa đỏ rực ở chợ chỉ có các bà nội trợ lớn tuổi mua về đơm ngày rằm hay chưng bàn thờ ông địa. Nhiều khi chưng đến héo, nhăn nhúm lớp vỏ ngoài, không ai ăn, đành bỏ!

Rồi đến lúc cung vượt quá cầu, trái thanh long dôn ứ không bán được khi thương lái Trung Quốc ép giá ngừng mua thì nhà vườn điêu đứng, đành ngâm ngùi bỏ đồng, thửa mùa đến nổi phải cho bò, gà ăn...

Từ trái làm giàu, thanh

long trở thành bài toán đau đầu cho nhà nông, cho các nhà nghiên cứu kinh tế, nông nghiệp... Và tôi cũng quên luôn nó...

Tuy nhiên, mới đây có dịp ngồi xe lửa đi dọc dải đất miền Trung, đồng lúa nối tiếp đồng lúa, những cánh rừng cây thưa thớt khô cằn, những đồi cát nắng nóng bỏng, chói mắt... tôi chợt bàng hoàng khi thấy hoa thanh long nở trắng trên một vạt đồi. Thanh long mọc tự nhiên gá vào những cây lớn dạng mít, xoài, cây rừng... vươn ra xung quanh như những cánh tay xương rồng dài ngoẵng dính trên đó những bông thanh long sang trọng, dài các, duyên dáng, dịu dàng, trắng lớp nối tiếp nhau sáng rực một vùng cây khô, xơ xác.

Kỳ diệu hơn nữa, hết vạt đồi hoa trắng, rừng như rực lên bởi những cánh tay xương rồng dính đầy

Thanh Long bán bên đường

trái chín đỏ vào mùa. Người ta nói rằng ở một nơi nào đó, khi nhiệt độ ngày và đêm chênh lệch nhau khá cao, cây sẽ cho trái ngọt hơn. Và riêng trái thanh long sẽ không tiếp tục chín thêm hay ngọt thêm sau khi bị hái xuống, trái chín mọng trên cây tích lũy tối đa độ ngọt nên tôi tin chắc những trái thanh long rừng này sẽ rất ngon. Chợt hiểu, thanh long về chợ không ngon bởi người ta đã không chờ đến khi chất ngọt của trái được chuyển hóa hết trên cây do trái chín khi vận chuyển dễ bị hỏng.

Lại nhớ có lần đi cắm trại ở một đảo hoang, điều thú vị hôm đó là chúng tôi tìm được mấy trái thanh long đang mùa chín đỏ, ăn ngọt mê ly luôn. Đó cũng là lần đầu tiên tôi biết trái thanh long ở rừng hay ở đảo ngon đến vậy!

Vật thanh long trên triển đồi lướt qua cùng lúc ký ức được kích hoạt nhanh chóng. Ở đó trái thanh long là sự thềm thuồng kèm thêm nỗi nhớ nhà nhiều khi quay quắt. Ở đó có trái thanh long ướp lạnh hay ly thanh long đá - đường má làm sẵn, dịu mát những trưa hè nóng nực. Ở đó là những trái thanh long chín đỏ treo lủng lẳng trên cây mít phía sau nhà. Ở đó một thời khó khăn, mỗi trái thanh long được mẹ bọc kỹ mấy lần lớp giấy báo mà vẫn chưa an tâm...

Thanh Long nhà bạn tôi ở Mỹ

Lại nhớ nhiều năm trước bạn tôi ở Mỹ hay gởi hình khoe giàn thanh long nhà bạn, đất trồng tốt đến nỗi vào mùa tôi chỉ thấy màu trái, bạn nói toàn đem cho chứ nhà ít người ăn không hết. Bạn trồng thanh long và vài loại cây nhiệt đới cho đỡ nhớ Việt Nam.

Mấy năm trước, chúng tôi có chuyến đi chơi từ Sài Gòn ra Phan Thiết lên Đà Lạt. Ngang qua một vườn thanh long chín đỏ nổi lên giữa bao la ruộng lúa bên Quốc Lộ, cả đám rú lên mừng rỡ khi có chỗ để xuống chụp hình, “check-in”. Thôi thì đủ kiểu làm điệu, áo bà ba, nón lá, đẩy xe cút kít... Xong ngồi lại nói chuyện

với chủ vườn và mua ít thanh long, 10 ngàn đồng một ký, rẻ như cho mà ái ngại! Chủ vườn bảo: “Cám ơn các chị ủng hộ nhà vườn. Vậy là được giá lắm rồi, có năm chỉ 3 ngàn đồng một ký, lỗ công hái”.

Bây giờ thanh long lai rai có quanh năm mà không đợi đến hè. Rộ mùa, thanh long xếp đống cao bên đường, cạnh những rau trái bí bầu mướp, cà chua..., tiếng rao phát ra từ cái loa: “Thanh long mười lăm ngàn hai ký, bao ngọt”, giọng miền Nam, chữ “ngọt” kéo dài nghe ngọt lịm khiến tôi dừng xe mua vài trái, biết chắc rằng đem về nhà

chỉ mình tôi ăn vì ai nấy đều ngó lơ. Trong siêu thị bên cạnh những ô thanh long vỏ đỏ còn có thanh long vỏ vàng, tôi chưa ăn nên không biết có ngon không. Những trái thanh long vàng càng khiến tôi nhớ những mùa thanh long cũ, những bữa cơm gia đình đầy ắp tiếng cười vui khi mẹ dọn lên món tráng miệng cuối cùng... Một đời cha vất vả ngược xuôi, mẹ chất chiu từng đồng bạc mong con cái nên người...

Ôi, những mùa thanh long êm đềm trong ký ức, mùa ngọt ngào yêu thương!

Bài và hình ĐTTT

⁽¹⁾ Kinh tế Việt Nam giai đoạn 1976-1986.

tùy bút •

Mùa Hè

ở Tây Bắc nước Mỹ

TRẦN MỘNG TÚ
BELLEVUE, WA

Mùa Hè ở Tây Bắc, tháng 7 hay tháng 8 nóng cùng ngang nhau.

Cái nóng vùng Tây Bắc nước Mỹ tương đối không quá nồng nàn như ở Nam Cali hay Houston nhưng:

Những luống hoa mùa Hè cũng cần được tưới nước mỗi ngày và khi đi dưới những hàng cây đã cúi đầu, phụ nữ vẫn cần được đội nón rơm.

Mùa Hè mặc áo lụa, quần ống lửng, đi dưới những hàng thông khi mặt trời vừa lặn.

Mùa Hè: những bài Thơ thường được viết dưới một gốc cây, những đoạn văn được viết trên sân cỏ, sau khi mặt trời lặn và phụ nữ hay đọc sách khi lên

giường.

Mùa Hè vợ chồng tránh tranh luận dù Thơ Văn hay chính trị. Cha, Mẹ cũng bao dung với con cái và mỉm cười với hàng xóm.

Mùa Hè những con thỏ con trốn trong những luống hoa, thỉnh thoảng mới lộ đầu ra vào buổi sáng. Chúng quay đầu bên này, quay lại bên kia, chạy rất nhanh giữa những bụi Lavender, chắc trên lưng chúng thơm ngát mùi hoa tím rồi.

Mùa Hè, mẹ con nhà Nai dắt nhau vào vườn sau tìm nước uống, ngoi gác nhìn bên này, bên kia rồi đứng đỉnh cúi xuống ăn cỏ. Trông chúng rất quen, nhưng không biết chúng có nhận ra mình

không? Những con chuột núi rất nhỏ chui ra, chui vào, nhặt những hạt kê rơi xuống từ chiếc máng thức ăn của chim.

Mùa Hè chim đủ màu vào vườn, không biết có phải là những con chim năm ngoái. Thôi cứ nhận bữa đúng là mấy con chim cũ đây rồi, chúng nhớ vườn, nhớ mình chúng tìm về.

Mùa Hè hoa Magnolia to bằng hai bàn tay úp vào nhau, nở trắng muốt thơm ngát cả một góc vườn. Nhìn hoa nhớ đến người bạn từng đứng dưới gốc cây này. Bây giờ Chị ở đâu?

Mùa Hè những chiếc thuyền buồm trắng nhỏ ra phủ gần kín mặt hồ Sammamish, thuyền trôi theo hướng gió, chắc

nó mang trên đó những mối tình vừa nở đẹp như hoa sóng... Đừng để gió làm tan những bông hoa nghe.

Mùa Hè mặt trăng hôm rằm thường có màu rất đỏ khi trăng vừa nhô lên giữa hai vách núi và trăng sẽ vàng kim khi ra tới giữa hồ. Mùa Hè trăng rất rộng lượng với đất trời và con người. Tha hồ mà ngắm nhưng đừng có ý định khêu xuống.

Mùa Hè thỉnh thoảng cũng có một cơn mưa nhỏ và ngắn, để người ta không quên: Mưa Seattle.

Mùa Hè vùng Tây Bắc nước Mỹ vừa đủ nồng nàn để yêu nhau và là một hồng ân của Đất Trời.

TMT HÈ-2024

BIỆM HỌA

Tô Lâm chính thức lên "ngôi", một mông hai ghế: Tổng Bí Thư kiêm Chủ tịch nước sau khi đá bay các tay chân của Nguyễn Phú Trọng. Họ Tô có 2 đứa con là Tô Mai Liên, và Tô Long cả hai đều du học ở phương Tây và hứa hẹn các vị trí không thể béo bở hơn, không kém bò đất vàng.

Các em Tô Lâm đều nắm những công ty 'cạp đất' có máu mặt, và không riêng gì con em, mà cả dòng họ Tô có chân có tay trong các công ty màu mỡ.

Ván bài bắt đầu, Tô Lâm sẽ là người chia bài và cầm cái.

“Nóng” bên ngoài Olympic 2024

Hoạt cảnh trong lễ khai mạc Thế vận hội Paris bắt chước bức tranh "Bữa tối cuối cùng" của Leonardo da Vinci đã gây ra tranh cãi vì chế nhạo Cơ đốc giáo. NGUỒN: YOUTUBE

Thế vận hội thể thao Olympic từ thời cổ đại cho tới thời hiện đại vốn luôn được coi là ngày hội thể thao vui tươi toàn cầu, tình đoàn kết, tương thân tương ái. Dù cho các quốc gia đang có vấn đề bất đồng với nhau thì tuyển thủ của các quốc gia đó khi gặp nhau trên sân đấu cũng không bao giờ tỏ thái độ thù địch, ngược lại họ vẫn đối xử với nhau nhã nhặn vì đó là truyền thống thể thao Olympic.

TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

Tuy nhiên, trái với quá khứ, Olympic 2024 Paris vừa khai mạc đã gây tranh cãi và hứng chịu sự phẫn nộ của phần lớn tín hữu Công giáo toàn thế giới. Mọi người cứ tưởng khi nước Pháp tổ chức Olympic 2024 tại thủ đô Paris hoa lệ, khán giả sẽ được thưởng thức màn biểu diễn khai mạc đầy tính nghệ thuật truyền thống quý tộc

Pháp thanh cao, không ngờ khán giả đã bị coi những trò biểu diễn đầy tính ma quái, máu me, mà đỉnh điểm bị phản đối dữ dội là một hoạt cảnh nhái na ná bức tranh “Bữa tối cuối cùng” (The Last Supper, tác giả danh họa Leonardo da Vinci) mô tả Chúa Jesus và 12 tông đồ, không có thuyết minh, ai muốn hiểu sao thì hiểu. Tín hữu Công giáo, kể cả chức sắc ở

Vatican đều cho rằng Tổng đạo diễn Thomas Jolly đã diễn tả The Last Supper thành hình ảnh tục tĩu và báng bổ Công giáo. Rất nhiều người đã dùng từ ngữ nặng nề chửi bới, chế hình chế giễu giới tính ông Thomas Jolly.

Người bệnh vực ông Thomas Jolly thì cho rằng hoạt cảnh đó không phải phỏng theo bức tranh The Last Supper, mà là diễn tả bức tranh “Bữa tiệc của các vị thần” (The Feast of the Gods, tác giả là hai danh họa Giovanni Bellini và Tiziano Vecelli.)

Vậy là khán giả hai phe chửi nhau kịch liệt từ trên mạng xã hội ra ngoài đời. Ở đây tôi chỉ đề cập tới quan điểm trái chiều nhau của người Việt và người gốc Việt, nhìn sơ qua thì ý kiến phe nào cũng có lý cả. Tôi, một tín hữu Công giáo, nhưng tôi không vội chửi mắng hay bênh vực ai, tôi thận trọng phân tích từng bức tranh và trình bày ra đây cho quý độc giả đánh giá.

Tôi đã đọc Thần thoại Hy-La từ năm học lớp Tám, đã đọc rất nhiều tác phẩm văn học thời Phục Hưng, đã xem nhiều tranh vẽ, điêu khắc thời Phục Hưng, vì vậy tôi là người yêu mến văn hoá Phục Hưng châu Âu. Từ nhỏ tôi cũng đã đọc sách dạy về hội hoạ và bình phẩm hội hoạ của Hoạ sư Vương Quốc Đạt nên tôi không lạ gì về kiểu tả thực rất ư phồn thực thời

Phục Hưng: phồn thực và thánh thiện, không một chút gợi dục.

Nếu cho rằng màn hoạt cảnh mô tả “The Feast of the Gods” thì tại sao không thấy những người đàn ông lực lưỡng cưỡi trên khoe cơ bắp, những phụ nữ ăn mặc gợi cảm khoe ngực, những binh lính mặc giáp và đội mũ sắt, không có ông già quắc thước râu tóc dài trắng như cước cầm đinh ba tượng trưng cho thần Hải Vương Tinh như “The Feast of the Gods” mô tả? Không lẽ ở Pháp ngày nay nam giới thân hình tráng kiện hiếm tới mức không kiếm ra được ai diễn vai các vị thần sao? Đặc biệt, nhân vật được cho là diễn vai thần Dionysus (thần Rượu Nho) thì không có đôi chân dê, mà “thay vào đó” là thò lộ liễu ra bộ phận giống đực của ông ta trông thật thô tục, xấu xí. Màu xanh biển tô lên thân mình người đàn ông giống một loài/loại quái vật/thần thánh ở biển hơn là để mô tả vị thần Rượu Nho tượng trưng cho nhạc kịch, nhảy múa và vui tươi. Nếu tranh vẽ Dionysus trần đầy sinh lực, thánh thiện, tươi mát, thì người đàn ông màu xanh ngực lép, tay chân thiếu cơ bắp, bụng ỏng, không có chân dê, nhìn thật phản cảm.

Trở lại quan điểm phía Công giáo nói họ chế giễu Chúa Jesus và 12 tông đồ nghe có lý hơn. Nhân

vật nữ béo (đồng tính) ngồi giữa đội vương miện nhìn giống như vầng hào quang của Chúa Jesus trong bức tranh “The Last Supper” (sao chép) mà tôi thấy đang bày bán trên Amazon.

Thấy mọi người từ Tây sang Đông đều phẫn nộ đối với ông Thomas Jolly mà không đá động gì tới ông bà nào khác thì cũng tội cho ông Thomas Jolly, tôi nghĩ không lẽ ông này có khả năng “một mình một chợ” đội đá vá trời dữ vậy sao?

Tôi tìm được một bài viết trên trang quảng cáo du lịch Paris (*đăng ngày 19 Tháng Bảy, 2024, trước ngày khai mạc một tuần,*) được biết có 15 nhà thiết kế trang phục diễn viên, ngoài Thomas Jolly còn có những cái tên đạo diễn và chỉ đạo nghệ thuật, viết kịch bản nổi bật tham gia đồng đạo diễn như: Tony Estanguet, chỉ đạo tổ chức; Daphné Burki, Giám đốc nghệ thuật trang phục. Quan trọng hơn hết là ban tổ chức đã chi ra 150 triệu Mỹ kim cho lễ khai mạc, lẽ nào Ban tổ chức không có trong tay cuốn kịch bản buổi lễ? Không lẽ tất cả các đạo diễn, người viết kịch bản, các nhà thiết kế đều không biết bản thân mình viết kịch bản về cái gì, làm quần áo cho nhân vật nào mặc?

Việc kẻ bênh người chống tới ngày hôm nay dư luận vẫn chưa ngã ngũ. Theo tôi nghĩ nếu Ban tổ chức

công khai kịch bản được phê duyệt ngày nào, chỉ ra kinh phí ngày nào thì chứng minh được nhóm ông Thomas Jolly có ý đồ nhạo báng Công giáo trước hay không. Vấn đề sẽ được giải quyết một cách hết sức đơn giản.

Màn trình diễn khai mạc Olympic 2024 làm cho tôi nhớ tới ông sư Chư Quang ở Việt Nam tạc cái tượng Phật khổng lồ, mà cái mặt tượng Phật thì giống y mặt ông sư. Chúng sanh ai coi đó là “Phật” thì cứ vãi lạy, ai chửi thì sư Quang cũng làm thinh. Nếu chúng sanh không ai phản đối, cứ coi sư Quang là Phật sống luôn thì có lẽ sư Quang càng đắc chí???

Sự phẫn nộ của công chúng thêm leo thang khi mọi người cho rằng Ban tổ chức Olympic 2024 đã không công bằng khi chấp nhận cho “nữ” tuyển thủ Imane Khelif (mang nhiễm sắc thể XY) thi đấu với nữ tuyển thủ Angela Carini, làm cô Angela Carini bỏ cuộc sau 49 giây. Tuyển thủ người Ý - cô Carini ngã xuống sàn đấu, hét lên “Điều này thật bất công” và khóc. Trước đây, Hiệp hội Quyền Anh quốc tế (IBA) chuyên điều hành các giải vô địch thế giới đã tuyên bố Khelif không đủ điều kiện thi đấu giải nữ.

Vào năm 2023, sau một loạt các cuộc xét nghiệm DNA, hiệp hội đã phát hiện ra những tuyển thủ đã cố gắng giả làm phụ

nữ. Các xét nghiệm đã chứng minh những tuyển thủ này có nhiễm sắc thể XY, do đó bị loại khỏi các sự kiện thể thao và Khelif cùng Lin Yu-Ting cũng nằm trong số đó. Ông Umar Kremlev, Chủ tịch Hiệp hội Quyền anh Quốc tế (IBA) cho biết.

Nhiều người Việt cho rằng Paris giờ đây đã không còn sự rực rỡ của văn hóa truyền thống Pháp, thay vào đó là sự thối tha, bản thủ cả nghĩa đen lẫn nghĩa bóng. Nghĩa đen tức là họ - Ủy ban Olympic quốc tế (IOC) và Paris đã muốn tuyển thủ bơi lội thi đấu dưới dòng nước sông Seine bẩn thỉu, dù kết quả xét nghiệm nước sông làm nhiều người e ngại cho sức khỏe của tuyển thủ, nhưng phân thi bơi vẫn được tổ chức dưới dòng sông Seine. Đây chính là bản thủ thiệt chó không phải bản giả vờ.

Nhiều nhãn hàng lớn tài trợ cho Olympic 2024 đã “bỏ của chạy lấy người” trước làn sóng phẫn nộ của công chúng.

Trên mạng xã hội, nhiều tín hữu, người không Công giáo và chức sắc Công giáo kêu gọi tẩy chay không coi Olympic 2024 vì Ban tổ chức đã nhạo báng người Công giáo, đối xử bất công với tuyển thủ. Paris đã “thua” khi muốn dùng Olympic 2024 để lôi kéo khách du lịch.

TPT

IAN BÙI
DALLAS, TX

Phụ nữ phi thường

Paris 2024 đánh dấu một mùa Thế Vận Hội đầy kỳ tích cho các nữ lực sĩ đến từ khắp nơi trên thế giới. Từ nước giàu nhất đến nước nghèo nhất, nhìn đâu cũng thấy các kỷ lục mới được liên tục lập nên và phá vỡ. Simone Biles (trái) trở thành nữ lực sĩ gymnastics với nhiều huy chương nhất trong lịch sử (9), và Sunisa Lee (phải) là người H'Mong duy nhất sở hữu hai HC Vàng, một HC Bạc, một HC Đồng. ẢNH: AP

Trong cuộc chạy đua 100m, mệnh danh người nhanh nhất hành tinh, Sha'Carri Richardson (trái) và Melissa Jefferson (phải) của Mỹ đã bị qua mặt dễ dàng bởi Julien Alfred của Saint Lucia, một đảo quốc trong vùng Caribe gần Nam Mỹ. Saint Lucia chưa bao giờ thắng bất cứ huy chương Olympics nào. Đây là lần đầu tiên quốc kỳ và quốc ca của Saint Lucia được trỗi lên tại Thế Vận Hội, thật là một niềm hãnh diện cho 180,000 cư dân trên hòn đảo nhỏ bé này! ẢNH: DAVID PHILLIP/AP

Cuộc thư hùng trong hồ bơi giữa hai đội kinh ngư Mỹ/Úc đã không gây thất vọng, với kết quả nghiêng ngửa 8/7 HC Vàng cho Mỹ. Mỹ cũng thắng tổng cộng 28/18 huy chương cả thầy. Tuy nhiên lần này đội Nam chỉ giành được 1 HC Vàng, trong khi đội Nữ thắng đến 4. Riêng Katie Ledecky của Mỹ còn là nữ lực sĩ bơi lội đoạt nhiều huy chương nhất trong lịch sử Olympics (14), với 9 chiếc HC Vàng. ẢNH: TSVANGIRAYI MUKWAZHI/AP

Trong mục bắn cung, Nam Hàn chứng tỏ họ vẫn là nhà vô địch không có đối thủ, với chiếc HC Vàng Nữ đồng đội thứ mười trong 10 giải Olympic liên tiếp! Riêng tại Paris, Nam Hàn thắng 5 HC Vàng, 1 HC Bạc, 1 HC Đồng trong tất cả các nội dung, kể cả Nam Nữ hỗn hợp. Có thể nói bắn cung là một trong những môn thi cổ xưa nhất của con người, với nguồn gốc đến từ săn bắn và chiến tranh. Đáng lý đây phải là môn thể thao được người Việt đầu tư vào nhiều hơn, vì nó không đòi hỏi phải có thể lực hay cao to như nhiều môn khác. Bằng chứng là các nữ lực sĩ Hàn tuy nhỏ nhắn, gọn xinh nhưng bắn rất chính xác. ẢNH: YONHAP NEWS

Đáng kinh ngạc nhất, và cũng vẻ vang nhất, phải kể đến chiến thắng ngược vế ngược của đội Rugby Sevens của Mỹ trong trận HC Đồng trước đối thủ nặng ký Úc. Bị gác 12-7 với chỉ còn 10 giây, Alex Sedrick của Mỹ đã liều mạng ôm banh chạy gần hết chiều dài sân banh trong sự ngỡ ngàng của đội tuyển và huấn luyện viên Úc. Rugby là môn thể thao khá xa lạ với khán giả Mỹ, và các lực sĩ nữ này phần lớn không được trả tiền để chơi. Thậm chí cách đây không lâu đa số còn phải *đóng tiền* để được chơi trong đội tuyển quốc gia. Sau chiến thắng, hiệp hội Rugby của Mỹ đã nhận được 4 triệu Mỹ kim từ nữ doanh nhân Michele Kang để giúp đào tạo nhân tài và chuẩn bị cho TVH 2028 tại Los Angeles. ẢNH: CARL DE SOUZA/AFP

Bắn súng cũng là một môn thi không đòi hỏi thể lực mà người Việt có thể dư sức cạnh tranh ngang hàng với thế giới. Song từ trước tới nay vẫn chưa có tay súng người Việt nào thắng Olympic. Trong khi đó tại Paris 2024 Adriana Ruano Oliva (trong ảnh) đã làm nên lịch sử khi cô trở thành nhà quán quân TVH đầu tiên đến từ Guatemala – một quốc gia vùng Trung Mỹ dân số chưa đầy 20 triệu và thu nhập bình quân chỉ khoảng \$5,800 mỗi đầu người. Oliva đoạt HC Vàng trong nội dung Trap Shooting, tức bắn đĩa -- một môn chơi cực kỳ vui mắt vì xạ thủ phải nhắm bắn một chiếc đĩa bằng đất nung được phóng lên không trung! ẢNH: PHOTOSPORT

Đánh kiếm cũng là một môn thể thao có nguồn gốc chiến tranh. Và như ta biết, Olympics 2024 diễn ra trong lúc Âu Châu đang sôi sục bởi cuộc chiến xâm lược của Nga tại Ukraine. Vì vậy mà tại TVH năm nay các lực sĩ Ukraine đều thi đấu trong tâm trạng căng thẳng hơn hầu hết những lực sĩ khác. Mọi nỗ lực của họ, dù nhỏ cách mấy, cũng được khán giả trên thế giới ghi nhận và ủng hộ nhiệt tình. Khi đội kiếm nữ của Ukraine đoạt HC Vàng và hát quốc ca trên bục, những giọt nước mắt của họ chắc chắn không chỉ đến từ niềm vui chiến thắng mà còn đại diện cho bao mất mát và đau thương của người dân Ukraine. ẢNH: GETTY IMAGE

Trong tất cả các lực sĩ Ukraine tham dự TVH năm nay, người được chú ý nhiều nhất có lẽ là Yaroslava Mahuchikh, chuyên gia môn nhảy cao đang giữ kỷ lục thế giới sau giải điền kinh quốc tế hồi đầu năm. Mahuchikh nói mỗi khi cô phải đụng độ các lực sĩ Nga, cô luôn nghĩ đến bao nhiêu người Ukraine đã bỏ mình trong cuộc chiến phi nghĩa của Putin. Điều này không những làm tăng áp lực mà còn khiến cô tập trung nhiều hơn nữa. Tại Paris 2024 Mahuchikh đã đạt được mục đích với chiếc HC Vàng, trước sự ngưỡng mộ của cộng đồng thể thao nói riêng và của cả thế giới nói chung. ẢNH: KIRBY LEE/USA TODAY

Ruồi giấm

HOÀNG HƯƠNG

Ruồi giấm mang theo vi khuẩn và có thể truyền vi trùng từ bề mặt này sang bề mặt tiếp theo. Chúng sinh sản nhanh và gây khó chịu cho gia chủ. Làm sao để loại bỏ chúng ra khỏi căn nhà của bạn?

■ **Bẫy ruồi bằng giấm táo.** Đổ 1/2 cup giấm táo vào hũ thủy tinh. Bỏ thêm 2 đến 3 giọt nước rửa chén rồi lắc đều. Đặt miệng hũ với màng bọc thực phẩm hoặc giấy rồi cột lại với dây thun. Cuối cùng, dùng vật nhọn chọc một lỗ trên màng bọc thực phẩm. Đặt bẫy này gần nơi để trái cây hoặc thùng rác.

■ **Làm dung dịch xịt ruồi giấm.** Đun sôi 1/4 cup nước. Thêm 10 giọt tinh dầu sả. Lắc đều rồi đợi cho nguội, sau đó đổ vào chai xịt nhỏ. Xịt dung dịch này lên ruồi giấm khi bạn nhìn thấy chúng và trên các bề mặt nơi chúng đậu. Cũng có thể dùng bình xịt này ngoài trời khi có tiệc hay đi dã ngoại.

■ **Bẫy ruồi bằng rượu vang đỏ.** Thay vì bỏ đi chai rượu vang đỏ quá hạn, hãy dùng để bẫy ruồi giấm. Đổ rượu vào một chiếc chén nông. Đặt màng bọc thực phẩm lên miệng chén và cột lại với dây. Đục một lỗ nhỏ trên màng bọc thực phẩm để bẫy ruồi.

■ **Mùi của trái cây, rau củ lên men hay thối rửa thu hút ruồi giấm.** Chúng cũng thường xuất hiện ở thùng rác, bồn rửa. Để ngừa ruồi giấm, nên thường xuyên đổ rác, làm sạch ống thoát nước và máy nghiền rác. Ngoài ra, ruồi giấm cũng thường đẻ trứng ở phòng tắm. Do đó, cần vệ sinh phòng tắm thường xuyên và bật quạt thông gió để loại bỏ hơi ẩm.

DALLAS Sự Kiện

WATER LANTERN FESTIVAL

10/8 và 11/8. Lễ hội thả đèn vào buổi tối. Có xe bán thức ăn, trình diễn nhạc, và sinh hoạt khác. Đây là dịp để gặp gỡ, suy tư về tình yêu, hạnh phúc và hy vọng

Địa điểm: Haggard Park, 901 E. 15th Street, Plano TX 75074. **Giá vé:** \$35 tới \$56.

SHOWTIME SATURDAYS

3/8 tới 31/8. Trình diễn xiếc, ảo thuật, hài kịch, nhạc... dành cho trẻ em và gia đình

Địa điểm: Galleria Dallas, 13350 Dallas Parkway, Dallas TX 75240. **Giá vé:** miễn phí.

MUMENTOUS: FOOTBALL, GLUE GUNS, MOMS, AND A SUPER-SIZED HIGH SCHOOL TRADITION

10/8 tới 12/10. Tìm hiểu về một số truyền thống và văn hóa của Texas: Football, Glue Guns, Moms, truyền thống của các trường trung học, vai trò của phụ nữ trong việc giữ gìn truyền thống.

Địa điểm: Garland City Hall, 200 N 5th Street, Garland TX 75040. **Giá vé:** miễn phí.

Kim cương qua chiếc đũa thần của De Beers đã thống trị thị trường đá quý suốt cả mấy trăm năm nhưng rồi ở ngôi vua lâu quá, hầu như thần dân thích chưng diện nào cũng rinh về một hai món trang sức cần kim cương nên hóa nhàm và cuộc “đảo chánh” bắt đầu. Từ từ bá tánh chê kim cương và xoay ra tìm kiếm những món đồ chơi khác hấp dẫn hơn: spinel đang chiếm ngôi đá quý [nhất/nhì].

Diamond

Spinel

Cubic

Emerald

Sapphire

Tourmaline

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Đá quý & đá không còn quý

Theo “truyền thống” [bày ra từ kỹ nghệ sản xuất / buôn bán đá quý] thì “tứ quý” được phong vương là kim cương, bích ngọc (emerald), hồng ngọc (ruby), và lam ngọc (sapphire). Vua chúa khắp nơi đều sắm ít nhiều các món trang sức cần những thứ đá quý nọ, đầu tiên là do thần dân cung

hiến; sau đó là mua bán, chiếm hữu. Những viên đá đủ màu sắc đào xới từ đất đá vì hiếm hoi nên trở thành quý giá, nhất là khi vua chúa đem ra khoe, chưng lên mình mấy qua các món trang sức như vương miện, dây chuyền, nhẫn, chuỗi kiềng và vỏ kiềng lớn nhỏ... Kỹ nghệ đá quý theo chân sát nút, tự đặt trị giá để mua bán, trao đổi và cất giữ hầu kiếm bạc.

Không rõ từ bao giờ và do ai khởi đầu mà ta có danh sách của các viên đá quý được dùng làm biểu tượng cho tháng ra đời, birthstone, hẳn để giúp đỡ thân nhân mua quà tặng hoặc góp ý với cha mẹ chọn tên con cái khi đứa trẻ (gái) ra đời?! Đại để là như thế này: Tháng Giêng là tháng của garnet đỏ tươi; tháng Hai là amethyst tím; tháng Ba là hai món aquamarine và bloodstone, màu sắc như tên gọi; tháng Tư là kim cương; tháng Năm là bích ngọc; tháng Sáu lại được những 3 biểu tượng là ngọc trai, moonstone và alexandrite; tháng Bảy là hồng ngọc; tháng Tám là peridot, spinel và sardonyx; tháng Chín là lam ngọc; tháng Mười là opal và tourmaline; tháng Mười Một là topaz và citrine; tháng Mười Hai là turquoise, tanzanite và zircon. Ấy là chuyện ngày xưa chứ bây giờ có mấy ai chịu mảy mò tìm kiếm các mẫu chuyện về đá quý và

“ý nghĩa” [do thương buôn chế tạo] của nó?

Trở lại với kim cương đang xuống giá và spinel, tourmaline đang lên giá. Kim cương bán hết chạy vì món hàng này bán lên kèn từ đá thiên nhiên đến nhân tạo (laboratory created), khó lòng thuyết phục khách hàng chịu mua với giá cao ngất ngưỡng. Thế là kỹ nghệ buôn bán đá quý xoay ra quảng cáo món khác, cũng đá quý nhưng quý hơn kim cương vì phòng thí nghiệm chưa sản xuất được món hàng này! Trước tiên là spinel, do mấy tay sưu tầm lùng kiếm và buôn bán với nhau nên món đá này bỗng trở nên quý. Chuyện kể về nhà kim hoàn Olivia Young, tại Ouroboros, Anh quốc, bán một chiếc

nhẫn cần spinel với giá 6 ngàn Bảng Anh (cỡ 7,700 Mỹ kim) năm 2016. Năm 2023, công ty bảo hiểm phải trả 30 ngàn Bảng Anh (38,400 Mỹ kim) để “đền” cho khách hàng (chắc bị mất cắp đâu đó?). Tạm hiểu là món spinel kia tăng giá vù vù, chỉ mới 6-7 năm mà trị giá đã lên gấp 5 lần, đâu có cách đầu tư nào kiếm được lãi suất cao cỡ đó? Năm 2015, nhà đấu giá Bonhams bán viên đá Hope Spinel nặng 50.13-carat với giá £962,500 (cỡ 1.22 triệu đô la), gấp 6 lần mức ước tính! —Thấy hơi quá xá nên bá tánh bắt đầu mua bán spinel và món đá ấy đang từ từ lên giá.

Spinel là cái chi? Cũng là một thứ đá như mọi viên đá khác, nhưng rất đặc biệt về màu sắc, từ màu

xanh lam biếc, hồng, đỏ, rồi xám xám màu khói, xanh lục và tím. Hầu như đủ màu trên quang phổ. Người ta đào được spinel lâu lắm rồi nhưng bị lẫn lộn với hồng ngọc vì đá spinel màu đỏ. Cho đến thế kỷ XVIII, spinel mới được nhận diện rõ ràng; viên đá Black Prince [tưởng là] Ruby nặng 170 carat cần trên vương miện của hoàng gia Anh chính là spinel sau khi khảo sát địa chất. “Quê nhà” của món đá kể trên là Tích Lan (Sri Lanka), Miến Điện (Myanmar), Việt Nam (*không biết địa phương nào để phe ta còn hăm hở vác mai đi đào xới? Chắc hầm mỏ nơi có spinel được giấu kỹ?*), Afghanistan, Tajikistan và một số nơi ở Phi Châu.

Ngày trước, spinel chỉ là món đá xoàng xoàng vì quý tộc vua chúa còn đang săn tìm mấy thứ trong nhóm tứ quý kim cương, hồng ngọc, bích ngọc và lam ngọc. Giá cả của tứ quý trở nên quá đắt đỏ [vì con người đào xới mãi nên đất đá cũng chịu thua vì ...kết tinh không kịp để ta bán buôn?] nên bá tánh xoay ra sử dụng các món đá tươi màu tương tự mà chế tạo các món trang sức. Spinel màu đỏ thắm và hồng rực rỡ (từ Miến Điện); món spinel hồng nhạt từ Tajikistan là mấy thứ được ưa chuộng nên có giá. Kể đến là spinel

Ruby nặng 170 carat cần trên vương miện của hoàng gia Anh

tím, “rẻ” hơn tí ti nhưng giá cả cũng cỡ 25 ngàn Mỹ kim mỗi carat chỉ vì chúng là các thứ vua chúa ngày xưa ưa thích! Tạm hiểu là người sang cả ngày trước chuộng thứ gì là bá tánh rùng rình ngày nay cũng rình về để ngó, để có cảm tưởng là mình cũng có giá, cũng sang cả như vua chúa, chí ít là quý tộc!?

Mấy công ty chuyên nghề đào xới spinel là những tổ chức nhỏ, không quy mô như De Beer nên chưa tạo ra sự chú ý về cung cách làm ăn của họ, có “đạo đức” không hay cũng tệ hại như De Beer qua cách hà hiếp xử tệ với nhân công địa phương? Hầm mỏ có an toàn không? ...

Món đá khác cũng đang trên đà trở nên quý là tourmaline. Theo ông Charles Abouchar, một nhà kim hoàn nổi tiếng tại Geneva, chuyên trưng bày sản phẩm tại cuộc triển lãm hằng năm Gem Genève, nơi các nhà kim hoàn nhóm họp và trao đổi hàng hóa, từ khi các món đá trong nhóm tứ quý có giá cả trên trời nên khó mua thì spinel và Paraiba tourmalines trở nên thu hút nhiều người mua, giá cả cũng đang leo thang từ từ.

Tourmaline tương đối “trẻ” so với các loại đá quý khác, chỉ được nhận diện trong thập niên 80 của thế kỷ trước từ hầm mỏ tại Paraiba, Brazil. Loại tourmaline từ Paraiba

có màu xanh “turquoise” (pha trộn giữa xanh lam và xanh lục) vì [đất chứa] đồng (copper) tích tụ trong đá. Theo các nhà địa chất, tourmaline còn hiếm hơn cả kim cương, cứ mỗi 10,000 viên kim cương thì ta tìm được 1 viên tourmaline! Hầm mỏ tại Paraiba đã cạn kiệt nên tourmaline có bảng giá ngất ngưởng, và người ta nhanh chóng tìm ra nguồn cung cấp khác, đào xới ở Madagascar cũng thấy món tourmaline có màu sắc tương tự. Tại công ty đấu giá Bonhams, Paraiba tourmaline “cao cấp” mang bảng giá \$75,000 mỗi carat vào năm 2022, so với giá \$4,800 / carat năm 2009. Nghĩa là chỉ trong mười năm, tourmaline đã lên giá cấp kỳ. Các nhà kim hoàn khác cũng đồng thanh với bài bản lên giá của

tourmaline nhờ màu sắc rực rỡ thu hút người mua. Tay tiên đeo nhẫn cần đá quý thì bắt mắt lắm lắm, người đẹp cần trang sức [khác người] để tôn vinh nhan sắc [và “trị giá”?].

Các món trang sức thay đổi theo thị hiếu của người mua [qua sức mạnh quảng cáo, đánh bóng của kỹ nghệ “thời trang”] nên “định nghĩa” cái đẹp rất khó. Riêng về mặt địa chất thì ta có thể thẩm định độ cứng (khó đập vỡ) của đá dùng thang điểm Mohs (1-10) của khoa học vật liệu. Kim cương có độ cứng 10 (bột ở độ 1, móng tay có độ cứng 2.5, thủy tinh 5.5 ...); tourmaline 7.5; spinel 8 tương tự như cubic zirconia; emerald bích ngọc 7.5 trong khi ruby hồng ngọc và sapphire lam ngọc có độ cứng là 9. Tạm hiểu là bích ngọc

“mềm” dễ nứt nên ít được cắt cửa mài giữa cho lấp lánh như các loại đá khác kể cả nhóm tứ quý.

Tuy nhiên, món chi đắt giá cũng được con người mày mò tìm cách chế tạo, kim cương đã được chế tạo từ phòng thí nghiệm, bích ngọc và hồng ngọc cũng được con người ra tay “cứu giá [cả]”, laboratory enhanced color, gia thêm màu sắc cho viên đá sắc sảo hơn để hóa thành viên ngọc rực rỡ dù chưa chế tạo hẳn một món! Làm thế nào để người tiêu thụ [ám ố] như Đế Mèn đây nhìn ra viên đá nào hoàn toàn từ thiên nhiên, hạt ngọc nào đã được “trải qua” phòng thí nghiệm? Ta phải tùy thuộc vào nhà kim hoàn có tiếng chỉ bảo giùm để biết trị giá của món hàng?

Trong khoa học vật liệu, các chuyên viên tìm kiếm, chế tạo các vật liệu để dùng nên nhìn ngắm và thẩm định tài nguyên thiên nhiên theo khía cạnh thực dụng. Như kim cương cứng nên dùng để cắt cửa, mài giữa các vật liệu khác. Với kỹ nghệ trang sức, màu sắc là tiêu chuẩn đầu tiên để thu hút con người. Cùng một vật thể, như đá, nhưng đôi mắt con người nhìn ngắm và thẩm định quà tặng của đất trời khác nhau khá xa; sự khác biệt ấy quả là kỳ diệu, phải không bạn?

TLL

Thang đo độ cứng Mohs

HARDNESS IN MOHS UNITS	SAMPLE MINERALS
10	Diamond
9	Corundum
8	Topaz
7	Quartz
6	Orthoclase Feldspar
5	Apatite
4	Fluorite
3	Calcite
2	Gypsum
1	Talc

5 "cạm bẫy" khi mua nhà

LÂM ĐÌNH
RICHARDSON, TX.

Mua một ngôi nhà là một hành trình đầy cảm xúc, nhưng điều quan trọng là không để cảm xúc chi phối quyết định của mình. Dù bạn mua lần đầu hay đã mua lần sau. Vài kinh nghiệm sau giúp bạn tránh những cạm bẫy do tâm lý giúp bạn tiết kiệm được thời gian, tiền bạc và tránh cả sự hối tiếc.

▪ Yêu ngay căn nhà đầu tiên

Một người dễ dàng để cảm thấy say mê với ngôi nhà đầu tiên bạn được xem. Tuy nhiên, quyết định vội vàng có thể dẫn đến việc trả giá cao hơn hoặc phát giác ra những chỗ cần phải sửa chữa tốn kém sau này. Lời khuyên là bạn nên xem nhiều căn nhà trước khi quyết định mua một căn.

▪ Giao dịch hoàn hảo

Một số người mua luôn tìm kiếm một thương lượng, kỳ kèo với mong sẽ được giá rẻ hơn, hoặc hy vọng giá sẽ giảm hoặc tin rằng sẽ có một ngôi nhà khác "đã" hơn. Sự trù trừ này thường phản tác dụng, vì một căn nhà giá trị, không phải chỉ một mình bạn nhìn thấy. Nếu gặp một căn nhà phù hợp với nhu cầu của bạn, nằm ở khu vực thuận tiện và có giá hợp lý, hãy nhanh tay chớp lấy. Chờ đợi quá lâu có thể dẫn đến bị người khác cuốn mất, và bạn vừa tiếc hùi hụi vừa vất vả lùng sục lại từ đầu..

▪ Trả giá quá cao

Ngược với việc rề rà bên trên, có người tin rằng họ đã tìm thấy "ngôi nhà mơ ước" và bằng mọi giá phải chiếm được cho dẫu phải trả giá quá cao. Hành động này hoàn toàn dựa trên cảm xúc và dẫn đến áp lực tài chính sau này và sự hối tiếc. Quan trọng là phải đặt ra một ngân sách cho việc sắm nhà và phải nương theo nó, dù ngôi nhà có hoàn hảo đến đâu cũng không gồng lên trên khả năng tài chính của mình quá mức.

▪ Đề nghị không thực tế

Đưa ra các đề nghị quá thấp có thể làm người bán khó chịu và mất luôn cơ hội mua được ngôi nhà bạn thích. Phải cân bằng giữa việc đàm phán và một đề nghị hợp lý. Thảo luận về đề nghị của bạn với đại diện địa ốc của bạn có thể giúp bạn đưa ra một giá thấp hơn nhưng công bằng, như vậy sẽ mang lại lợi ích cho cả hai bên. Hãy nhớ rằng một ngôi nhà là một đầu tư quan trọng, một thương lượng hợp lý tốt hơn là mất luôn cơ hội vì một sự chênh lệch nhỏ về giá cả ...

▪ Bỏ qua các nhu cầu dài hạn

Đôi khi người mua quá tập trung vào nhu cầu hiện tại mà bỏ qua việc nhu cầu của họ có thể thay đổi trong tương lai. Hãy cân nhắc các yếu tố như sự phát triển hay teo tóp thành viên trong gia đình, thay đổi công việc và tuổi tác khi con cái đi học xa, lập gia đình riêng, hoặc các thành viên tách ra ... Nếu có kế hoạch dài hạn sẽ giúp bạn không phải xoành xoạch đổi nhà, hao công tốn của.

Nếu bạn đang có ý định mua hoặc bán nhà, bạn có thể liên lạc với tôi ngay hôm nay!

Lâm Đình

Broker Associate, Realty Firm Global
214-566-9372 | lamdinh.realtor@gmail.com
<https://lamdinh.com>
1651 N. Collins Blvd. Suite 260 Richardson, TX. 75080

ĐIỀU CÔ NƯƠNG

Xu hướng denim chuyển mùa

Xu hướng denim bắt đầu cho mùa lạnh sẽ nữ tính hơn với nhiều kiểu áo jacket denim chít eo, váy xếp li denim, hay những bộ vest denim trên áo ngắn tay denim, dưới là váy midi denim ... Bất kể gì thì những món đồ denim nữ tính như đầm, váy denim đều được ưa chuộng.

■ **Sơ mi, áo blouse denim mỏng** nổi bật với nhiều mẫu mới mẻ, tinh tế. Sơ mi denim một số kiểu làm mới với chi tiết thêu, linh hoạt phối hợp đồ với váy, quần shorts mùa hè, layer với áo ấm mùa lạnh. Áo blouse denim có thể mặc kiểu double-denim trên dưới đều jeans, với chi tiết khác biệt như cổ áo độc đáo, cúc to bản ...

■ **Kiểu quần denim ống rộng** vẫn đang tiếp tục thịnh hành, dù là ống hơi lủng kiểu thùng barrel, xắn ống, hay kiểu rộng slouchy quét sàn. Với quần jeans ống rộng hay thùng thình thì luôn cần vừa vặn ở eo và hông để không quá rộng và mất dáng. Lựa những kiểu có đường chắp lưng yếm sau (yolk) để ôm hông, cạp cao, chất vải nhẹ và mềm hơn để bước đi vẫn có dáng uyển chuyển.

■ Luôn có nhiều màu wash jean ra mắt hàng năm. Năm nay là xanh lam, xám đục, hay những màu wash nhạt gần như trắng. Nổi bật nhất mùa này là màu chàm indigo nguyên thủy, màu của denim thô mộc không qua công đoạn tạo nhẵn, tạo sắc ... Rất nhiều thiết kế với phong cách denim-on-denim chỉ tổng chàm indigo không wash như áo jacket, áo blouse coóc-xê, áo blazer denim ... với quần denim.

■ **Chất liệu pha trộn với denim** cũng đang trend. Không chỉ là kiểu đầm, quần denim với hai tông màu wash khác biệt mà cả pha trộn denim với da, da lộn, denim với vải bố, denim với lông thú. Pha trộn len, ren nữ tính, vintage cổ điển, denim vải bố, da hợp dịp casual mặc thường, denim lông thú hợp dịp đặc biệt. Party jeans tiệc tùng với jeans kim tuyến tua rua, nhũ metallic, hay là kiểu jean phủ vàng (gold-coated) chỉ tiện giặt hay giặt khô. Đính kim sa thì chỉ hạt nhỏ nhẹ nhàng.

■ **Skinny jeans bó, jegging lai legging và jean** đang lên lối trở lại. Phong cách này kết hợp với phần trên ngoại cỡ như áo khoác quá khổ, khăn lớn, áo lông thú, blazer ngoại cỡ. Để nhìn hiện đại cần thêm các chi tiết mới lạ, tránh quá đơn giản để tạo điểm nhấn như mắt kiếng, trang sức, phụ kiện.

Thơ

Trần Lê Sơn Ý

Trần Lê Sơn Ý thuộc lớp nhà thơ trẻ hiện nay, cùng thời với Chiêu Anh Nguyễn, Khương Hà, Nguyễn Hoàng Anh Thư, Đoàn Minh Châu... C

Cô tốt nghiệp Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn. Hiện đang sống ở Sài Gòn, là phóng viên - biên tập viên tự do. Sơn Ý được nhiều nhà thơ, nhà văn, nhạc sĩ, họa sĩ trẻ yêu mến.

Nhà phê bình Nguyễn Đức Tùng nhận xét: “Đề tài trong thơ Trần Lê Sơn Ý hầu hết là các chi tiết thường ngày, những mối quan hệ gần gũi, khung cảnh thường gặp, nhưng ngôn ngữ thơ của chị không dừng lại ở cái trung bình, mà vượt lên, mở ra những cánh cửa. Các nhân vật trong thơ chị hiện diện đâu đó, sẵn sàng biến mất khỏi tầm nhìn của chúng ta, rồi đột ngột quay trở lại. Thế hệ trẻ không ngoài nhìn, họ chăm chú hướng vào hiện tại nhiều hơn, nhưng những chấn thương văn hóa của dân tộc vẫn có mặt đây đó trong thơ hôm nay”.

Sau đây xin trích giới thiệu vài bài thơ của Sơn Ý. **SAO KHUÊ**

hẹn nhau một nụ cười

Giữa những làn xe
Ào ạt
Nụ cười không dừng lại mà trôi
Người đi xuôi ngược
Hẹn nhau một cái gật đầu
Mỗi lần đi ngang ô cửa
Bao giờ cũng tưởng tượng
Hoa tâm xuân giăng biếc góc đường
Hẹn nhau một cơn mưa xuân
Chiếc dù đỏ chói chang chặn bao lời bất tận
Bài hát dành là giai điệu nằm yên
Đợi
hẹn nhau một điều không thể
Hôm qua, hôm nay
Terrasse và tôi chiều từ ban mai
Nụ cười thành đoá hoa bất thần
Nở giữa đi về dào dạt
Tôi cấm trong bình
tôi
Ngày mai
Mùa còn đến kịp

xuân lễ chùa

20 tuổi đứng trước Ngài tôi chỉ thấy lòng mình mạnh mẽ
Bỏ tất từ bi cho con ra đi chân cứng đá mềm
Tuổi 20, nhìn quanh mà chẳng thấy ai
Chỉ thấy riêng mình ước vọng

Ba mươi tuổi, ra đi và trở lại. Đứng trước Ngài, cúi đầu xin
cho con cầu được yêu thương

Yêu thương

Bốn mươi
Lễ chùa, không còn réo rắt “em lễ chùa này”
tôi quỳ chiêm bái gương mặt từ bi. Lễ ra phải khẩn cầu
an lạc
Lạ thay tôi chỉ nghe tiếng nam mô, bỏ tất từ bi xin cho con
lòng nhẫn nại...

Vô bờ

mưa tháng mười hai

Cuối năm
Cảm giác như chút năng lượng cuối cùng vừa bỏ
mình ra đi
Bộ xương đang nằm kia
Nụ cười khô héo đang mở ra

Hai cánh tay – hai cành cây vừa rụng xuống từ cơn
mưa tháng 12 lạ lùng
Sự chuyển dịch, cũng lạ lùng
Hai bàn chân chạm đất lạnh giá
Rõ ràng hai bàn chân chạm đất
Sao mình cứ lơ mơ như thể đang lướt qua nơi này
Không phải là mình
một cái bóng suy sụp

Một thể xác kiệt cùng đang trôi chậm chậm về phía
chân trời
Sài Gòn tháng mười hai ồm nặng
Rời rạc một tiếng gà trưa
xa xăm một tiếng gió lùa
lao xao một lời nhắc nhẹ

Tỉnh giấc
Tỉnh giấc và lắng nghe xem hơi thở có còn ở chỗ bạn
không
Mình nghe thấy đôi bàn tay gầy đập cửa: có còn ở
đó không
Im tuyệt nhiên
Không còn những giấc mơ đến rồi đi
Không còn tiếng cười/ tiếng khóc
Người đến rồi đi
Làn hương khuya như tiếng thâm thì
Mình bỏ mình ra đi
Tháng 12 lạnh giá

Có bao giờ Sài Gòn mưa vào tháng 12 đâu?

Ở bất cứ nơi nào em cũng nghe thấy tiếng mưa
Bất cứ thời khắc nào của ngày-đêm và những khi
giật mình giữa một giấc ngủ
Em cũng thấy mái tóc mình sưng ướt
Những giọt long tong
Đôi khi em chắc lắm những điều mình nghi ngại
Thò đầu ra ngoài ô cửa
Rõ ràng là nắng chói chang
Và rồi
Em vẫn nghe thấy tiếng mưa
Em vẫn nhắm mắt

Dò dẫm ra ngoài ban công
Xoè bàn tay chờ đợi
Không một giọt nào rơi xuống
Em bắt đầu không tin cả đôi bàn tay
Bắt đầu nghi ngại
Hay mình nên học cách tin rằng, có những cơn mưa
ở mãi giữa lưng chừng không gian

Mưa sầm sập mưa ồn ào
Mưa rào rào, long tong, tí tách...
Bao nhiêu trạng thái đã được ghi nhận
Chiều nay em vừa gặp một cơn mưa có phần bất nháo
cứ hấp háy trong đầu em

Bất cứ khi nào em thấy mình vừa tách khỏi chúng
bắt đầu ao ước nắng
Lại thấy mình nhưng nhớ mù sương, mơ màng bão
rớt

Bao nhiêu hiện tượng thời tiết đang diễn ra giữa
thời gian em sống
Bao nhiêu điều lạ lùng đang diễn ra giữa thời gian
em đang sống
Có gì lạ đâu
Nếu có thêm một tiếng mưa trong đầu sáng trưa
chiều tối
văn phòng, đường phố, công viên, nghĩa trang, giường
ngủ, thiên đường...

Cuối cùng em là mưa
Hay mưa là em
Anh là em hay em là anh
Hay ta là nhau
Hay đất là trời
Hay sông là suối
Đen là trắng hay trắng là đen
Người da đỏ là người da vàng hay người da vàng là
người da đỏ

Có gì lạ đâu
Nơi nào em lại chẳng là mưa
Nơi nào những giọt li ti trong em không ngừng rỉ
xuống
Nơi nào em chẳng hoang mang
Nơi nào em không tra vấn:
Em là ai mà nghe thấy tiếng mưa

Em là em, hay em là mưa

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Với bức hình “Ice Bed” (Giường băng đá), chụp một chú gấu Bắc Cực đang say giấc nồng trên tảng băng trôi, nhiếp ảnh gia người Anh Nima Sarikhani đã đoạt giải Nhiếp Ảnh xuất sắc nhất về động vật hoang dã năm 2023. Giải Nhiếp Ảnh này do Viện Bảo Tàng Lịch Sử Tự Nhiên (Natural History Museum) tổ chức tại London, Anh Quốc.

Buồn vui đời gấu

Nhìn chú gấu con lông hoe vàng đang ngủ êm trên tảng băng trôi lơ lửng, dưới bầu trời trong xanh với những đám mây bàng bạc... thật yên bình ở xứ Na Uy, Bắc Âu. Tôi chạnh lòng nghĩ đến những chú gấu đen Bắc Mỹ, nơi tôi đang sống ...

Những tia nắng ấm của mùa Xuân đã đánh thức những chú gấu miền Bắc Mỹ. Sau một giấc ngủ dài mê mết, những chú gấu thức giấc, vươn vai, khoan khoái hít thở không khí tươi mát... Nhưng chợt thấy mình yếu đuối, tiêu tụy, gầy ốm vì nhịn đói suốt cả một mùa Đông, chúng chậm chậm bước ra khỏi hang, phải đi tìm thức ăn dù “mặn” hay “chay”. Đầu

Xuân, cây cối, hoa lá vừa đâm chồi nảy lộc lấy đâu ra hoa và trái mà ăn, còn đám thú nhỏ cũng biến đâu hết rồi! Những chú gấu bụng đói meo thường buồn bã lang thang trong rừng rồi cuối cùng “mon men” đến khu nhà dân, lục lọi thùng rác. Những chú gấu háu đói nhưng gan dạ này rất thích “xâm nhập gia cư bất hợp pháp”.

Tỉnh bang British Columbia, Canada là vùng đồi núi với biển xanh được bao quanh bởi rừng Rocky, được mệnh danh là “xứ sở của gấu”. Ở đây, dân số gấu nhiều nhất thế giới khoảng 120,000 đến 150,000 con. Gấu là loài ăn tạp, kiếm ăn từ Tháng 5 cho đến Tháng 10, rồi nằm dài ngủ Đông. Trước khi ngủ

Đông li bì, nếu khí hậu còn ấm áp, gấu vẫn lang thang trong rừng hay đến nhà dân kiếm ăn để dự trữ cho “giấc mộng dài”.

Gấu là một loài thú có thể gây nguy hiểm chết người. Nếu không may “ra ngõ gặp gấu” thì không thì triển “Lăng Ba Vi Bộ” được đâu, chạy không lại gấu, mà lỡ trúng phải “hùng chưởng” thì tay chưa kịp bắt chuẩn chuẩn, hồn đã mỉm cười nơi chín suối! Phải biết những “chiêu thức” lỡ khi gặp gấu: Dừng lại, không nhúc nhích, rồi từ từ lùi lại, và đi hướng khác; nên mang theo cái “xịt gấu” (Bear Spray), đeo bên mình cái lục lạc hay “chuông báo khẩn cấp” (Panic Alarm). Nếu gấu mẹ đi với con thì khá nguy. Để bảo vệ con, gấu mẹ rất hung dữ. Quanh khu dân cư nếu có những cảnh báo gấu lai vãng thì nên thận trọng.

Một buổi sớm mai vừa thức dậy, tôi nhìn qua cửa sổ, thấy hàng xóm đứng lơ lơ trước sân nhà, ai cũng nháy lia lịa chụp hình. Ô...hồ ...một chú gấu con đang tòng teng trên cây trước nhà tôi, ca bài “ò e con ‘bear’ đánh đu!”... Bên dưới gốc cây là gấu mẹ đang quanh quẩn trông chừng con. Người ta sợ gấu nhưng cũng ... thương chúng, nên thường cho ăn. Được cho ăn rồi gấu cứ vậy quen đường đi lối

về. Những chú gấu háu ăn này có trí nhớ rất tốt, năm nào cũng ghé thăm đúng những nhà đã từng “mời mọc”.

Để bảo đảm an toàn cho dân, Hội đồng thành phố phải ra luật: Cấm cho gấu ăn và phạt tiền những ai bỏ thùng rác ra trước 7:00 giờ sáng vào ngày thu gom rác” vì đó là giờ của “trộm”. Tưởng là “nói chơi”, nhiều nhà “thử” bỏ rác ra sớm, ai dè bị phạt thiệt. Có nơi, ngay ngoài phố buôn bán đông đúc mà gấu dám xông vào tiệm bánh ngọt “chôm” một tí bánh ăn cho đỡ ghiền mật. Thế

là chú gấu trở thành tên trộm nổi tiếng và tiệm bánh cũng được báo chí, ti vi... quảng cáo rầm rộ không tốn tiền.

Chú gấu ăn trộm vì đói vẫn còn thua xa gấu “cua gái”. Tại Coquitlam, thành phố tôi đang cư ngụ, chính quyền xây một cái “Crunch”, có 894 bậc thang để leo lên ngọn núi, đi lên, đi xuống khoảng 4.4 km đường dài và tốn 1.5 giờ đồng hồ. Dân chúng dùng nơi này vừa tập thể dục vừa ngắm cảnh, đẹp nhất là vào những buổi chiều tà và những lúc trăng lên. Một ngày đẹp trời, bên

sườn dốc, một chú gấu đen to lớn, hùng dũng xuất hiện, chặn đường, “khều” tay làm quen một cô gái 19 tuổi. Bức hình được đưa lên mạng, và sau đó chú gấu trở thành “gã dê xồm” bị săn lùng khắp nơi; nếu bị tóm chắc bị tử hình không khoan hồng. Theo luật: nếu thú rừng “động chạm” đến người thì phải bị “xử tử”.

Người đưa bức hình lên mạng đã hối hận vì tự nhiên làm hại đời chú gấu đa tình, nên mau chóng làm một “thỉnh nguyện thư” xin tha tội chết cho chú gấu đại khờ, lần đầu tiên phạm tội trong đời! Khu vực leo núi này phải bị đóng cửa cho đến khi bắt được “tên dê xồm». Vài ngày sau, chú gấu bị tóm, nhờ có thỉnh nguyện thư nên may mắn “tội phạm” chỉ bị “giải giao” về quê quán cũ là khu rừng xanh yêu dấu. Gấu mà cũng đa tình, lãng mạn ghê! Lần khác, có người bắt gặp và chụp được tại trận một chú gấu

đang tò tò đi theo những người leo núi. Một cô gái đi trước, một chàng gấu theo sau. “Anh” không dám đi mau, sợ nàng chê hấp tấp, lỡ vấp sẽ “tiêu đời”...! May mà không có chuyện gì xảy ra cho đến lúc chàng gấu buồn bã âm thầm đi vào ngõ... rừng!

Những chú gấu sinh ra và lớn lên ở Bắc Mỹ, dường như cũng biết “đất lành gấu ở” nên sống an vui hơn những chú gấu ở những miền nắng ấm như ... Châu Á. Ở đó, người ta tin mật gấu (hay còn gọi là “hùng đởm”) là một món thuốc có công dụng tuyệt vời trị bá bệnh. Truyền thuyết kể, đời nhà Đường bên Trung Quốc có 1 thầy lang đã khám phá

vị thuốc thần tiên này, cho nên từ đó gấu bị săn lùng. Sau này để ngăn ngừa gấu rừng bị tuyệt chủng, người ta lập trại nuôi gấu lấy mật. Trước kia, giết gấu lấy mật nhưng nay kỹ thuật tiên tiến là chỉ hút từ túi mật. Mỗi chú gấu có thể cho

2.2 Kg mật trong vòng 5 năm, và có những chú gấu sống sót suốt 20 - 30 năm trong «tù» để cho mật.

Những chú gấu tội nghiệp, đáng thương bị nhốt “muôn năm” trong cái chuồng có thiết kế không đứng, không ngồi,

không xoay trở được; và chịu đựng sự tra tấn về thể xác cũng như tinh thần. Việc nuôi nhốt gấu và những “thủ thuật” hành hạ để lấy mật thật dã man, đã bị thế giới và những nhà tranh đấu bảo vệ động vật hoang dã mạnh mẽ phản đối. Có chuyện kể rằng, một chú gấu nổi điên đã đập đầu “tự tử” trong tù! Câu chuyện gấu biết tự tử đã làm bao người rừng rừng thương cảm.

Tuy nhiên, cuộc đấu tranh đòi quyền sống cho những thú rừng luôn gặp nhiều khó khăn. Trước kia, gấu ở Bắc Mỹ sống vui vẻ, an lành, nhưng bây giờ thân phận chúng cũng bị đe dọa vì nạn tìm kiếm mật gấu và tay gấu. Mới đây, một khám phá ghê rợn làm chấn động vùng rừng núi của tỉnh bang British Columbia. Mấy chục cái tay gấu đã bị chặt và vứt tại vùng hồ Shuswap, gần núi

Anglemont. Có thể đây là một vụ săn lậu, bị ruồng bắt và «bỏ của chạy lấy người»? Chính phủ Canada hiện ban lệnh phạt nặng và thậm chí bỏ tù những người mua bán “sản phẩm” từ gấu.

Tuy gấu là một trong những loài thú mạnh mẽ và đáng sợ nhưng nó mang hình ảnh đáng yêu trong quan hệ xã hội. Một số người có thói quen khi gặp thì trao nhau “một cái ôm của gấu” (A Bear Hug) để tỏ tình thân ái.

Đó là cái ôm nhẹ nhàng, ấm áp và thân thiện. Người dân “xứ lạnh tình nồng” rất thích “ôm” gấu và “yêu” gấu. Hình ảnh chú gấu Bắc Cực đáng yêu được in trên đồng tiền các 2 Đô la (Toonie) của Canada. Những viên kim cương lung linh, long lánh mang nhãn hiệu Canada (CanadaMark) được dùng tia laser khắc lên hình ảnh một nàng gấu óng ả, yêu kiều, yếu điệu, bé tí teo (A microscopic - sized polar bear).

GVV

Mật gấu và các sản phẩm

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Nhớ: “Làng tôi có cây đa cao ngất từng xanh. Có sông sâu lở lững vờn quanh êm xuôi về Nam”. Khoảng năm 1950, ông Trần Viết Long, đoàn Kim Chung ở Hà Nội làm bộ phim Kiếp Hoa. Bài hát “Làng Tôi” của Chung Quân đã được chọn làm bản nhạc nền.

Người Bắc trông cây đa ở đầu làng, chợ, giữa cánh đồng, ở sân đình, chùa, bến đò. Khi phải vượt Trường Sơn vào xâm lược Miền Nam, nhớ cây đa đầu làng cao vút trời xanh, là điểm chuẩn để ‘thằng cu’ tưởng ‘sinh Bắc; tử Nam’ may còn sống sót nhắm hướng để trở về nơi mẹ và bu nó đang mong ngóng.

Ngoài ra, còn có ‘cây đa, cây đề’ trong giới văn học thời CS. Các nhà văn lớp hậu sinh của Bắc Kỳ có ý xỏ xiên ‘lão ấy’ (như Tố Hữu, Huy Cận, Thanh Tịnh... là bọn ‘sống lâu lên lão làng’, sáng tác nhàn nhạt như nước sirop, cà lăm ý cũ. Chỉ làm Thượng sĩ già vậy thôi!

Ngoài ra còn có câu: “Cây thân phải nể cây đa”. Muốn dứt lốt Huyện Trìa là phải qua Thầy Đề. Trong tuồng Nghêu, sò, ốc, hến, ta thấy cái hủ tục đó.

Sài Gòn không có cây đa; chỉ có cây da.

Cây da trong Vườn Ông Thượng (quan lớn). “Dinh quan Thượng” là Nha Nội Vụ (Le Directeur de

Cây đa đầu làng

l'intérieur). Gia Định Báo, tờ báo chữ quốc ngữ đầu tiên của nước ta: “Ai muốn mua thì tới dinh quan Thượng lại tại Sài Gòn cho người ta biên tên, mua trót năm thì giá 20 francs mua 6 tháng thì 10 francs, mà mua 3 tháng thì 5 francs”.

Cây da trong Vườn Bờ Rô (préau tiếng Pháp nghĩa là “sân lót gạch giữa vườn)

Vườn Bờ Rô, thời CS là Công viên Tao Đàn, khoảng 10 mẫu tây, rộng nhứt cái đất Sài Gòn. Chu vi của nó là đường: Chasseloup Laubat thời Pháp, đường Hồng Thập Tự thời VNCH, Nguyễn Thị Minh Khai, thời CS. Đường Miss Clavell, thời Pháp. Huyền Trân Công Chúa. Tabert thời Pháp Nguyễn Du. Đường Verdun thời Pháp, thời VNCH Lê Văn Duyệt và Cách Mạng Tháng Tám thời CS.

Cây da trong Thảo Cầm Viên Blanchard de la Brosse, còn

gọi là Sở Thú, số 2 đường Nguyễn Bình Khiêm. Sài Gòn còn có cây da nổi tiếng trước Dinh Gia Long (vì nó nằm trên đường Gia Long). Thời Pháp, nó được gọi là Palais de l'Inspection (Dinh Thanh tra) và sau đó là Palais de l'Indochine (Dinh Đông Dương). Giở CS lấy Dinh Gia Long làm Bảo tàng Thành phố. Chúng bỏ tên đường Gia Long mà thay bằng đường Lý Tự Trọng. (Lý Tự Trọng (1914-1931) sinh tại Hà Tĩnh. Tháng 11 năm 1930, Lý Tự Trọng bắn chết một viên mật thám, Pháp xử tử hình Lý Tự Trọng khi mới 17 tuổi vào ngày 21 tháng 11 năm 1931)

Vì cây cao bóng cả, vẻ uy nghiêm, cây da thường trồng ở nơi thờ phượng. Vào năm 1744, Lý Thoại Long, người Minh Hương, đã xây một cái am trên gò vắng có trồng một cây da. Ngày nay là Chùa Giác

Lâm hay Tổ Đình Giác Lâm của phái Thiên Lâm Tế Tông số 565 đường Lạc Long Quân thuộc Phường 10, Quận Tân Bình.

Khuôn viên Nhà thờ Đức Bà (Cathédrale Notre-Dame de Saïgon) có nhiều cây da lớn. Thời Việt Nam Cộng Hòa, là Công trường Hòa Bình; rồi đổi thành Công trường John F. Kennedy tưởng niệm Tổng thống Hoa Kỳ bị bắn chết ngày 22 tháng 11 năm 1963. Sau tháng Tư, năm 1975, CS đổi lại là Quảng trường Công xã Paris. Trong tiếng Việt, công trường thường được dùng để chỉ những khu vực rộng lớn, tụ tập cho lễ lạt lớn. Công trường hồi chiến tranh, mặt danh Công Trường 7, CS lại chỉ sư đoàn 7 quân CS. Nghĩa là chúng xài chữ ‘Công trường’ lung tung, bà con không biết

đâu mà rờ?.

Tàn rộng che mưa đụt nắng, cây da trong sân rộng 1000 m² của Đình Nam Chơn số 29 Trần Quang Khải, Tân Định, Quận Nhứt.

Với tàn rộng giúp che mưa, đụt nắng, cây da cũng là nơi họp chợ. Sách Gia Định thành thông chí (1820), Trịnh Hoài Đức ghi chép về Chợ Cây Da (Khung Dung thị): “Phía nam trấn, dưới chân thành về phía hữu có cây da nhánh rẽ rành ròi, bóng lá xum xuê nửa mẫu, người buôn bán nhóm chợ dưới bóng cây. Lúc đầu canh tư người ta đã đi chợ đèn đuốc sáng trưng kẻ đội người gánh những đưa bí rau cải đến nhóm tại đầu chợ phía tây, có người mua sỉ ngồi bán lại; đến sáng đầu chợ phía đông cá thịt và vật hàng mới bày bán”

Tập Ký ức lịch sử về Sài Gòn và vùng phụ cận (Souvenirs historiques sur Saigon et ses environs, ấn bản 1885): “Trên khoảng Khâm đường (nay là Tòa án mới, xưa có ngôi chợ gọi là chợ Cây Da Còm (còm côi). Gần ngã tư đường Bà Hom, quận Sáu có cây da rất lớn; vùng đất đó bà con mình gọi là Cây Da Sà (cây sà xuống). Chợ Cây Da Bà Bàu (Quận Mười) gần nhà nhạc sĩ Trường Kỳ (1946-2009). Chợ Cây Da Thằng Mọi thời Đức Tả quân Lê Văn Duyệt; giờ ở góc đường Nguyễn Trãi - Cống Quỳnh, Quận Nhứt. Chợ này có bán chum đèn bằng đất nung, nặn hình thằng mọi, đội đèn trên đầu, trong đó đặt một cái tim bắc thẳm ngập dầu phộng hay dầu dừa.

Xã An Mỹ, quận Kế Sách (nơi tui một thời

dạy giáo) tỉnh Ba Xuyên (Sóc Trăng) cũng có cây da ở ngã ba sông, là bến nước, đồ Kế Sách ghé vô rước em ra chợ quận thẳm anh ngày cũ

Quê người, tui nhớ: Vườn hoa Lạc Hồng, gần nhà hàng Cửu Long, cuối đại lộ Gia Long, tỉnh lỵ Mỹ Tho, một chiều giông gió năm 1969, cây da đã tróc gốc ngã làm chết người đụt mưa dưới tàn cây của nó.

Tui nhớ cái đất Sài Gòn, với câu hát ru: “Cây da Chợ Đũi nay nó trụi lủi, tróc gốc, mất tàn. Tình xưa còn đó, ngõ ngang nan phân” Rồi: “Cây da trước miếu? Ai biểu cây da tàn? Bao nhiêu lá rụng; em thương chàng bấy nhiêu! Cây da tróc gốc trôi rồi. Em xa người nghĩa đứng ngời không yên.”

Ồi em ơi! Anh giờ như cây da đã tróc gốc. Trôi rồi ra biển tuổi xuân anh. Cái thời tuổi trẻ anh yêu dấu, Đã chết lâu rồi bởi chiến tranh.” “Đại mộc lưu giang, bất đắc hồi cố”. Cây lớn trôi sông, chẳng đặng về chỗ cũ. Xin em đừng đợi nữa em ơi!

ĐXT

Cây da cổ thụ trước Đình Gia Long - NGUỒN KIENTHUC.NET

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Từ ngày 29-07-2024, sau khi kết quả bầu cử được công bố với chiến thắng thuộc về ông Nicolas Maduro, hàng ngàn người dân Venezuela đã xuống đường biểu tình phản đối nhiệm kỳ thứ 3 của ông Maduro. Theo Cơ quan giám sát xung đột Ukraine, có ít nhất 187 cuộc biểu tình nổ ra tại hầu như tất cả các bang. Người biểu tình đã đập bỏ nhiều bức tượng của cố tổng thống Hugo Chavez từng được coi là thần tượng – người xúc tiến cuộc cách mạng Bolivar và đã cất nhắc Nicolas Maduro. Không chỉ dòng người tuần hành trên đường, mà cơn phẫn nộ đang sôi sục còn được thấy rõ từ những cửa sổ các tòa nhà, nơi tiếng gõ nồi chảo xen lẫn với tiếng hô “Tự do!”.

Người dân Việt ở trong nước lẫn hải ngoại liên tục chia sẻ những hình ảnh về cuộc biểu tình trên với tâm trạng thêm muốn tột độ...

Một người biểu tình giẫm lên tấm áp phích in hình ông Nicolas Maduro - NGUỒN: © FERNANDO VERGARA / AP

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhấc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ở-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “Lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Vaccine

Ngày xưa, bệnh đậu mùa là thứ rất kinh khủng, nó giết chết 20-30% những người mắc bệnh (90% trẻ sơ sinh), thường là trong đau đớn và những người thoát chết thường bị biến thành tàn phế, mù và dị dạng. Bệnh đậu mùa từng được sử dụng như một vũ khí diệt chủng. May thay, những người từng bị đậu mùa (nếu còn sống) sẽ không tái bệnh, điều này thúc đẩy nhân loại tạo ra vaccine.

Lần thực hiện “vaccine” nổi tiếng được sử sách ghi lại đầu tiên là một buổi tối ngày 12-10-1768 bởi bác sĩ người Anh Thomas Dimsdale, phương pháp có tên variolation (lây nhiễm nhân tạo - cấy vào người khỏe mạnh chất lỏng từ nước mụn của những bệnh nhân bị bệnh đậu mùa dạng nhẹ, hoặc thông qua “xông mũi”). Được lệnh từ Nữ hoàng Nga Catherine Đại đế, Dimsdale đã vừa lo lắng vừa vui mừng khi thử dùng phương pháp variolation cho bà Catherine và người thừa kế ngai vàng - Hoàng đế tương lai Paul I. Dimsdale đã bí mật sắp xếp một cỗ xe ngựa để có thể rời khỏi kinh thành Saint Petersburg nếu có điều gì không ổn. May mắn, ông thành công và nhận được danh hiệu Nam tước, một khoản trợ cấp nhân thọ. Catherine đã áp ủ một cuộc chủng ngừa cho toàn bộ người dân của đế chế, nhưng thất bại.

Từ nền tảng trên mà 28 năm sau, Edward Jenner (1749-1823), một bác sĩ sống ở Berkeley

(Gloucestershire, Vương quốc Anh) đã đưa ra một phương pháp tạo vaccine an toàn và vệ sinh hơn. Sau nhiều năm nghiên cứu về bệnh đậu mùa, Edward Jenner nhận ra bệnh đậu bò không nguy hiểm cho con người và những người đã mắc bệnh này hầu như không bao giờ bị bệnh đậu mùa.

Năm 1796, Jenner bắt đầu một thí nghiệm - tiêm vaccine đậu bò (từ chữ vacca - của bò - trong tiếng Latin) cho một cậu bé 8 tuổi. Sau một thời gian, cậu bé bị nhiễm bệnh đậu mùa, nhưng bệnh không phát triển. Edward Jenner cũng áp dụng cho chính con trai mới 10 tháng tuổi của mình. Theo các tiêu chuẩn y đức ngày nay thì phương pháp của Edward Jenner khi đó là hoàn toàn sai trái. Nhưng nhờ sự liều lĩnh của ông, con người mới thoát đại dịch đậu mùa. Sau đó, phương pháp này được thực hành trên khắp thế giới.

Nhiều năm sau, Louis Pasteur (1822-1895) - người sáng lập ngành vi sinh vật học và miễn dịch học người Pháp đã kết luận rằng phương pháp chủng ngừa trên có thể được áp dụng để điều trị các bệnh truyền nhiễm khác. Từ đó mà nhiều loại vaccine khác được chế tạo, ngày nay có nhiều loại vaccine trở thành bắt buộc tiêm vì cộng đồng.

Chỉ đáng tiếc là tới nay vẫn chưa có Vaccine chống... tham nhũng và cộng sản.

Thomas Dimsdale

Edward Jenner

Louis Pasteur

Chợ Cũ Sài Gòn

Người bạn lớn tuổi của tôi nhớ lại chuyện xưa có lần cùng má từ Dĩ An lên Sài Gòn thăm cha làm việc ở Tổng nha Ngân khố Sài Gòn từ thời Pháp thuộc. Tôi cứ tưởng câu chuyện hấp dẫn khi ông “lạc” vào kho bạc tha hồ nhìn thấy núi tiền hay đồng vàng cất giữ trong toà nhà bê tông gạch dày 4 tầng. Nhưng ông nói có thấy gì đâu, hai má con đứng trước toà nhà chờ đến giờ nghỉ trưa gặp cha dẫn đi Chợ Cũ ăn cơm thố trên đường Chaigneau (Tôn Thất Đạm). Rồi ra chợ thú nuôi ở góc De la Somme (Hàm Nghi), cha mua cho con cuống mang về nhà nuôi. Ông kể rằng, ông thích loài chim cuống, bởi nhà người bác họ trong xóm có nuôi một con, cứ hễ thấy người lạ đến ngắm nhìn thì nó liền nói “có khách, có khách”.

TRANG NGUYỄN

Chợ Cũ mà ông bạn tôi nói đến là khu vực buôn bán sầm uất xung quanh chợ Bến Thành cũ tức Tổng nha Ngân khố nơi cha ông làm việc. Hồi xưa hồi xưa nơi đây là khu nhà lồng 5 dãy cột gỗ mái ngói mặt ngó ra kinh Lớn (sau này lấp lại thành đường Charner - Nguyễn Huệ). Trong cuốn “Gia Định thành thông chí” miêu tả, khu Chợ Cũ nằm dọc theo bến sông. Hải quân của triều đình vẫn thao diễn hàng năm tại đây vào ngày tế mạ (lễ tế thần của quân đội xưa). Bến sông người ra, người vào buôn bán nhộn nhịp. Đầu bến về phía bắc là rạch Sa Ngư. Nơi này có cầu

ván bắc ngang, hai bên đầu cầu, nhà ngói vách gỗ xây lên san sát, trong chợ bày bán đủ thứ hàng hóa thịnh hành như gạo, trầu cau, vải lụa, gốm sứ, thảo dược... Dọc theo hai bờ sông, thuyền bè đậu nhiều không thể tả”.

Về sau, chợ hư hỏng nặng. Đến năm 1912, chính quyền thành phố quyết định di dời chợ về vị trí khác tức chợ Bến Thành ngày nay mà người Sài Gòn hồi đó gọi là Chợ Mới Bến Thành (khánh thành năm 1914). Vương Hồng Sển viết trong cuốn “Sài Gòn năm xưa” rằng, người Tàu gọi Chợ Mới Bến Thành là “*Tân Nhai thị*” hay vồn vện “*Cái Xị*”. Ngày

khánh thành tổ chức lễ lạt ăn mừng, tiếng đồn rùm beng có cộ đèn, chưng cộ bầy bang, xe bông, hát ngoài trời v.v. các bài báo viết mừng bài “mừng lễ khai tân thị” xướng họa không dứt.

Theo tài liệu chợ Bến Thành cũ, trước khi người Pháp khởi công xây dựng công trình kho bạc nhà nước, con kinh này bị lấp đi đồng thời rạch Cầu Sáu (nay là đường Hàm Nghi) và vài con rạch lớn khác cũng được lấp luôn vì ở giai đoạn cuối thế kỷ 19, Sài Gòn đã phát triển đường sá cho các loại xe ngựa, xe kéo tay, phương tiện đường thủy cho ghe bầu, xuồng to

xuống nhỏ từ Lục Tỉnh, Gia Định lên lối trên các kênh rạch đến bến chợ xuống hàng buôn bán như ngày trước không còn phù hợp. Người Pháp bắt đầu xây dựng những dãy nhà phố khang trang hai bên đường làm thay đổi diện mạo một phần khu trung tâm thành phố Sài Gòn vào thời kỳ đó. Đô thành Sài Gòn trở nên nhộn nhịp hơn, sang trọng hơn khiến người nhà quê quan niệm ai lên Sài Gòn sinh sống đều dễ thay lòng đổi dạ. *“Chợ Bến Thành đời đổi / Người sao khỏi hợp tan / Xa gần giữ nghĩa tào khang / chớ ham quyền quý mà đá vàng phụ nhau”*.

Ông bạn kể chuyện: “Thật ra hai má con lên Sài Gòn thăm cha vì mấy bữa ông không về nhà. Má tôi trong lòng nghi ngại, sợ ông có bà khác làm khổ mẹ con. Ba tôi đã giải thích chuyện

không thể về nhà mấy hôm là do công việc kế toán nhiều quá, việc làm không hết nên viên chủ quản kêu làm thêm giờ nên ở lại nhà người bạn đồng nghiệp cho tiện việc đi lên đi xuống mỗi ngày. Để má tôi yên lòng, ba tôi dẫn hai mẹ con sang thăm nhà người bạn. Nhà người bạn đồng nghiệp với ba tôi có tiệm tạp hoá gần mấy tiệm bán heo quay vịt quay trên đường Tôn Thất Đạm thì lúc đó má

tôi mới chịu”.

Chuyện ông bạn già kể khiến tôi hình dung Chợ Cũ trên đường Tôn Thất Đạm đã có từ hồi đầu thập niên 1950 hay trước đó nữa mặc dầu tên chợ không phải là tên chính thức của một ngôi chợ có xây nhà lồng. Chợ Tôn Thất Đạm dường như tự phát do nhu cầu chợ búa của cư dân gần đó tiện đến chợ gần nhà hơn là cuộc bộ xuống chợ Bến Thành. Dọc hai bên

Trẻ con sống quanh Chợ Cũ vào thập niên 1960 (NGUỒN: MANHHAFLICKR)

dãy phố người ta bày ra các sạp, che dù, che tôn buôn bán đủ loại hàng hoá, rau cải, cá mắm nhưng thời đó khu chợ này không có nhiều sạp hàng hai bên đường như thời gian sau này. Không phải chỉ có chợ Tôn Thất Đạm người ta mới gọi cái tên Chợ Cũ chung chung để lưu giữ hình ảnh một thời của chợ Bến Thành đầu tiên trên đất Sài Gòn. Câu ca dao xưa vẫn còn trong tâm trí qua nhiều thế hệ, trong lời ru con của những bà mẹ thuở thập niên 1960 khi còn chân ướt chân ráo di cư lên Sài Gòn sinh sống: *“Sông Sài Gòn bao nhiêu nước / Chợ Cũ Sài Gòn kể tục người thanh / Máy ai mà đặng như anh / Dù cho xao xuyến cũng chân thành với em...”*.

Khu vực đường Hàm Nghi (từ góc ngã tư Công Lý, Pasteur, Tôn Thất Đạm và Võ Di Nguy - Hồ Tùng Mậu ngày nay) cũng được người Sài Gòn gọi là Chợ Cũ. Chợ Cũ như trên đã nói ở phía cạnh bên kia trên đường Nguyễn Huệ và những con đường chung quanh gần đó như Hải Triều, Ngô Đức Kế lại không được gọi là khu Chợ Cũ vì khu này được xây dựng nhiều công sở, khách sạn nhà hàng sang trọng. Cách

Khu Chợ Cũ trên đường Hàm Nghi thập niên 1960 (NGUỒN: MANHHAFLICKR)

gọi Chợ Cũ ở mấy đoạn trên đường Hàm Nghi của người Sài Gòn chẳng qua nơi đây trở thành khu vực buôn bán nhộn nhịp từ tiệm ăn, chợ búa, vải lụa cho đến hàng mã, thú nuôi.

Một chi tiết trong câu chuyện của ông bạn già về khu Chợ Cũ làm tôi thích thú. Đó là Chợ Cũ mua bán thú nuôi đủ loại chó, mèo, khỉ, thỏ, rắn, rùa, chim chóc đến các loại cá xiêm, gà chọi mà nhiều người sau này vẫn quen gọi là Chợ Cũ chó mèo. Hồi thời cha người bạn làm việc ở kho bạc Sài Gòn, trên đường Hàm Nghi đã có nhiều cửa tiệm và các sạp hàng trên vỉa hè bày bán loại đồ hàng mã đồ cúng và có năm ba ngôi nhà mở tiệm bán đủ các loại chim chóc cho người thượng lưu Sài Gòn mua về nuôi làm cảnh. Ông bạn già hồi còn bé thích nuôi chim cuống được cha dẫn lại tiệm còn nhớ lúc ấy người chủ tiệm giới thiệu con cuống đã biết nói hai ba tiếng. Ông kể: “Tôi ngắm con chim đen tuyền đứng trong lồng tre nghênh nghênh cái đầu nhìn mình bỗng nghe con cuống cất tiếng chirr thể. Cha tôi chừng hửng còn tôi thì thấy thích thú chirr nó một tiếng. Con cuống làm thỉnh thoảng mở một hồi rồi lại cất tiếng lơ lơ ‘mất dạy’. Người chủ tiệm sợ cha tôi không mua, lóng

ngóng giải thích chắc con cuống học theo mấy tiếng chirr tục từ đám người buôn bán trước tiệm của ông. Nhưng tôi cứ đòi cha mua cho bằng được. Mang con cuống về nhà, mỗi ngày cho ăn ớt để nó lột lưỡi học thêm nhiều tiếng thanh tao. Nuôi được vài ba năm thì con chim lặn ra chết mà không nói thêm được tiếng nào”.

Riêng ký ức của tôi về khu Chợ Cũ lại là chợ bán thú nuôi. Đến nay, tôi vẫn nhớ những ngày còn bé ham nuôi gà tre. Không phải tôi ham thích đá gà mà con gà tre lông đủ màu đẹp dáng làm tôi thích. Đó là khoảng thời gian đầu những năm 1970, cứ vài ba tháng, tôi lên nhà đạp xe chạy ra khu Chợ Cũ chó mèo bán dọc bên vỉa hè đường Hàm Nghi dắt xe đạp đi một vòng ngắm chim gà cá cảnh. Tôi không biết khu chợ thú nuôi này hình thành từ lúc nào, có lẽ cũng

như Chợ Cũ Tôn Thất Đạm hồi đầu thập niên 1950 chỉ là vài mươi sạp chợ tụ họp buôn bán những thứ cần thiết cho nhu cầu dân chúng quanh vùng rồi sau thời gian theo kiểu buôn có bạn bán có phường nhiều người kéo nhau dựng sạp bên lề đường bày bán, hợp thành khu chợ cho đến ngày nay (nghe đầu chợ bắt đầu giải toả từ tháng 2/2017 khiến nhiều người buôn bán qua hai ba thế hệ nơi này tiếc nuối hình bóng của Chợ Cũ Sài Gòn ngày xưa).

Chợ thú nuôi chỉ một đoạn ngắn hơn trăm thước trên vỉa hè đường Hàm Nghi, người ta bày bán từ phía dưới ngã tư Công Lý qua đến ngã tư Pasteur. Có chỗ dựng sạp bằng tôn hắt hoi, tối về sạp xuống khoá lại, có chỗ che dù căng bạt buôn bán đủ loại thú nuôi. Thích nhất là xem mấy người lớn mang gà chọi ra đá bên đường

xe lửa giữa đường Hàm Nghi. Chỉ có phần vỉa hè đường rầy mới có nền đất hẹp dẫu sao cũng đủ chỗ cho một trận đá độ hơn thua hấp dẫn cả người đi bộ, đi xe dừng lại bu xem, có khi lấn ra tới lòng đường xe chạy.

Sau năm 1975, Chợ Cũ thú nuôi ngưng bán một thời gian ngắn, vài năm thì chợ này hợp lại bán chó mèo, cá cảnh và gà đá. Một người quen di dân sang Mỹ năm 1995 kể lại, sau thời gian học tập cải tạo mấy năm về nhà không biết làm gì theo bạn bè ra chợ bán chó mèo ở đường Hàm Nghi kiếm sống qua ngày. Đến năm 1990 thì chợ lề đường này bị giải toả. Một số người bán chó tập trung ở đầu đường Lê Hồng Phong mua bán. Thời điểm này, người Sài Gòn mới biết được giống chó chihuahua nhỏ con đắt tiền. Còn mấy người chuyên bán chim cá cảnh thì lui về cuối đường Cộng Hoà, bên hông vách tường an ninh phi trường Tân Sơn Nhất tập trung mua bán. Nhưng chợ búa hay chợ vỉa hè chó mèo, chim cá cảnh lại lần lượt “dời đồ” để lại một vài ký ức trong lòng người xa xứ.

TN

Các tiệm bán thịt quay trên đường Tôn Thất Đạm khu vực Chợ Cũ năm 1960 (ẢNH TÀI LIỆU)

Mục Di Trú và Thăng Tiến Đời Sống do Văn Phòng tham vấn di trú Robert Mullins International đảm trách hàng tuần, nhằm cập nhật tin tức và phát huy kiến thức di trú, rất hữu ích cho quý vị quan tâm đến việc bảo lãnh thân nhân. Chủ đề trên đây cũng được thảo luận trực tiếp trên trang nhà www.rmiodp.com vào mỗi tối thứ Tư, từ 7:00-8:00 giờ, hoặc phát thanh và phát hình 24/24 trên www.facebook.com/rmiodp

TÒA ÁN TỐI CAO HOA KỲ:

Tòa Liên Bang không có thẩm quyền thay đổi việc từ chối chiếu khán của Lãnh Sự

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Một lần nữa, Tòa án Tối cao Hoa Kỳ quyết định rằng các tòa án Hoa Kỳ không có thẩm quyền can thiệp vào các quyết định cấp chiếu khán của Bộ Ngoại giao.

Một luật sư ở California, là công dân Hoa Kỳ, đã đưa vụ việc lên Tòa án Tối cao vì Lãnh sự quán Hoa Kỳ ở El Salvador đã từ chối cấp chiếu khán di dân cho chồng cô. Vì chồng cô có một số hình xăm nên Lãnh sự quán Hoa Kỳ tin rằng chồng cô là thành viên của MS-13, băng nhóm tội phạm xuyên quốc gia. Trên thực tế, chúng không phải là hình xăm của băng đảng.

Tòa án Tối cao nói rằng một người có quyền kết hôn với bất kỳ ai mà người đó chọn, nhưng việc di dân của vợ/chồng người đó không phải là quyền được Hiến pháp bảo đảm. Việc quyết định các vấn đề về chiếu khán là tùy thuộc vào chính phủ Hoa Kỳ – Bộ Ngoại giao – mặc dù đôi khi họ vẫn mắc sai lầm.

Chương trình của Ủy Ban Quốc Gia Đảng Cộng Hòa nói gì?

Chương trình mới của Đảng Cộng Hòa tập trung vào việc thực thi luật di trú. Các điểm chính bao gồm:

Phong tỏa biên giới và ngăn chặn sự xâm lược của người di dân

- Thi hành luật di dân
- Hoàn thiện bức tường biên giới
- Làm cho Cơ quan Thực thi Di trú và Hải quan Hoa Kỳ (ICE) mạnh mẽ hơn
- Tăng hình phạt đối với việc nhập cảnh bất hợp pháp và ở lại quá hạn chiếu khán
- Loại bỏ các thành viên băng đảng tội phạm, buôn bán ma túy. Áp dụng lại lệnh cấm di dân từ một số quốc gia Hồi giáo

Thực hiện việc trục xuất lớn nhất trong lịch sử Hoa Kỳ

- Tập trung loại bỏ những người di dân bất hợp pháp đã vi phạm pháp luật Hoa Kỳ.

Kiểm soát nghiêm túc

- Đảng Cộng hòa có kế hoạch sử dụng luật liên bang để ngăn chặn sự xâm nhập của những cá nhân mà bị coi là đi ngược với các giá trị của Hoa Kỳ, bao gồm “Những người Cộng sản, những người theo chủ nghĩa Marx, và những người theo Chủ nghĩa xã hội ghét Cơ đốc giáo”. Việc kiểm soát chặt chẽ sẽ được sử dụng để loại trừ những kẻ khủng bố Hồi giáo và những người ủng hộ chúng.

Ngừng thành phố ẩn náu

- Cắt tài trợ liên bang đối với các thành phố ẩn náu không hợp tác với Cơ quan Thực thi Di trú Liên bang

- Yêu cầu chính quyền địa phương bàn giao những người di dân bất hợp pháp cho Cơ quan Thực thi Di trú và Hải quan Hoa Kỳ (ICE).

Di dân dựa trên điểm thành tích

- Đảng Cộng hòa sẽ ưu tiên di dân dựa trên điểm thành tích. Điều này bao gồm kết thúc quá trình di dân dây chuyền. “Di dân dây chuyền” có nghĩa là những người di dân đã ở Hoa Kỳ bảo lãnh cho những người thân còn lại ở bên ngoài Hoa Kỳ.

LMH

Khai mạc Thế Vận Hội mùa Hè Paris

Lấy những kiến trúc cổ của Paris làm sân khấu, biến hai bờ kè sông Seine và những cây cầu của thành phố tráng lệ bậc nhất thế giới thành khán đài với hơn 300,000 khán giả: Lần đầu tiên trong lịch sử thể thao Olympic, lễ khai mạc được tổ chức trên sông.

Một số công trình tiêu biểu nhất của Pháp trải dài trên 6km dọc theo sông Seine trong buổi lễ khai mạc Pháp là lời mở đầu chào đón gần 10,000 lực sĩ đại diện cho 206 phái đoàn quốc tế và trên một tỷ khán giả toàn cầu qua truyền hình, đến với Thế Vận Hội Paris 2024.

Lời tỏ tình của Paris với các lực sĩ toàn cầu

Để vinh danh sự kiện thể thao diễn ra 4 năm một lần, Paris phá lệ, không thu mình trong sân vận động vào giờ khai mạc, mà đưa thế giới thể thao đến tận giữa lòng thành phố. Khác với những lễ khai mạc trước đây, lần đầu tiên chương trình mở ra và khép lại với các lực sĩ. Trên lộ trình 6 km, với cây cầu Austerlitz ở phía đông thủ đô là điểm khởi hành, 7,500 lực sĩ quốc tế thả bước trên hơn 90 con tàu dọc theo sông Seine ... Theo truyền thống, phái đoàn Hy Lạp mở đầu đoàn diễu hành và Pháp, trong cương vị chủ nhà, khép lại cuộc tuần hành.

Với tốc độ trung bình 8 km/giờ, trong vòng 40 phút, tất cả các phái đoàn lần lượt đi qua những công trình nổi tiếng nhất của Kinh Đô Ánh Sáng: từ nhà thờ Notre Dame de Paris, đến bảo tàng Louvre, quảng trường

Đoàn lực sĩ Pháp trên sông Seine trong lễ khai mạc Olympic Paris 2024. MANU REINO/ AFP7/ZUMA

Concorde, điện Grand Palais, điện Invalides... Chuyến du thuyền kết thúc ở cầu Léna, phía tây thủ đô Paris, ngay dưới chân biểu tượng của nước Pháp là tháp Eiffel.

Trong mắt nữ lực sĩ điền kinh Pháp Marie José Pérec, 3 lần đoạt huy chương vàng Olympic và từng được vinh dự dẫn đầu phái đoàn Pháp tại Thế Vận Hội Atlanta năm 1996, chưa một nơi nào, chưa một buổi lễ khai mạc nào dành cho các lực sĩ những ưu ái như Paris năm nay.

Chủ tịch Ủy Ban Olympic Paris 2024, Tony Estanguet, nguyên là nhà vô địch Thế Vận Hội ở môn chèo thuyền, chia sẻ thêm: «Là một lực sĩ, tôi đã từng dự nhiều kỳ Thế Vận Hội, và tôi biết lễ khai mạc là một thời khắc khó quên, một thời điểm rất đặc biệt. Đây là lần đầu tiên, một con sông thay thế cho sân vận động,

lần đầu tiên lễ khai mạc được tổ chức trên sông, mà đây lại là sông Seine... Chắc hẳn các lực sĩ đều muốn thời gian trôi chậm lại để được hưởng thụ lâu hơn một chút toàn cảnh và không khí lễ hội của Paris ... »

Hôm khai mạc, huyền thoại Céline Dion đứng chót vót trên tháp Eiffel, hát bản tình ca “L'hymne À L'amour” bằng giọng hát hùng vĩ.

Sau nhiều năm chống chọi với căn bệnh xơ cứng người, thứ đã ảnh hưởng nặng nề đến khả năng ca hát của cô thì vừa qua, diva Céline Dion đã có một màn biểu diễn vô cùng cảm xúc trên tháp Eiffel cho lễ khai mạc Olympic 2024. Giọng cô vẫn sang trọng, cao vút cùng kỹ thuật thanh nhạc tuyệt vời như ngày nào.

DH - TIN INTERNET

Medicare và du lịch nước ngoài

BẢO SƠN

Medicare không chi trả cho các chi phí y tế ở ngoài lãnh thổ Hoa Kỳ, trừ một số trường hợp đặc biệt. Trong lãnh thổ Hoa Kỳ nghĩa là trong 50 tiểu bang, thủ đô District of Columbia, các lãnh địa của Hoa Kỳ như American Samoa, Guam, Northern Mariana Islands, Puerto Rico và US Virgin Islands. Dưới đây là một số chi tiết cần biết.

4. Có chương trình nào chi trả cho cấp cứu khi du lịch nước ngoài không.

(1) Medicare Advantage. Một số chương trình bảo hiểm Medicare Advantage chi trả cho cấp cứu khi du lịch nước ngoài, nhưng việc chi trả này rất giới hạn và chi tiết thay đổi tùy theo hãng bảo hiểm. Muốn biết rõ chỉ có cách là tham khảo những quy định của bảo hiểm mà mình đang có. (2) Bảo hiểm du lịch (travel insurance). Phần lớn các chương trình bảo hiểm du lịch chỉ chi trả cho việc chuyến bay bị hoãn hay bị hủy bỏ, một số khác lại có chi trả cho cấp cứu khi du lịch ở nước ngoài, chi trả cho việc di chuyển tới cơ quan y tế gần nơi cư trú hoặc chi trả cho việc di chuyển trở về Hoa Kỳ để điều trị. Muốn biết chi tiết xin tham khảo các dịch vụ bảo hiểm du lịch trên internet. (3) Tricare for life. Đây là bảo hiểm dành cho quân nhân hồi hưu. Người thuộc nhóm này sẽ được ghi danh Tricare for life khi bắt đầu nhận được Medicare. Bảo hiểm này cũng giống với travel insurance và cũng phải trả tiền deductibles và copayment.

5. Những điều cần ghi nhớ.

Nếu có dự định sẽ sinh sống ở nước ngoài, hoặc đi lại nước ngoài thường xuyên, bạn có thể ghi danh Medicare, nhưng sẽ bỏ đi quyền lợi y tế trong lúc ở nước ngoài và vẫn phải đóng tiền hàng tháng cho part B (\$174.70/tháng cho năm 2024). Bạn cũng có thể phải đóng tiền cho part A nếu chưa từng đóng thuế Medicare đủ 40 tín chỉ (khoảng 10 năm làm việc). Trong năm 2024, tiền đóng cho part A là \$278/tháng nếu chỉ đóng từ 30 tới 39 tín chỉ, và \$505 nếu đóng ít hơn 30 tín chỉ. Nếu bạn đi cư trú ở nước ngoài trước khi ghi danh Medicare (65 tuổi), và sau 65 tuổi trở lại Hoa Kỳ, bạn vẫn có thể ghi danh Medicare, nhưng sẽ phải đóng phạt vì ghi danh trễ hạn.

Nếu mua bảo hiểm du lịch, phải lựa chọn kỹ và yêu cầu họ gửi danh sách bác sĩ và bệnh viện trong mạng lưới của họ ở nơi bạn muốn đi. Không có hãng bảo hiểm nào có mạng lưới ở tất cả các nơi trên thế giới. Không xem xét kỹ sẽ đưa tới việc mua bảo hiểm mà không sử dụng được.

HISPANIC HERITAGE MONTH 2024

17/8. Trưng bày về văn hóa, nghệ thuật, thời trang nhân dịp "Hispanic Heritage Month 2024" của người Mỹ gốc Latin

Địa điểm: Jefferson Market, 369 West Jefferson Boulevard, Dallas TX 75208.
Giá vé: miễn phí.

LABOR DAY FAMILY FUN WEEKEND

31/8 tới 2/9. Chương trình sinh hoạt giải trí nhân ngày lễ Labor Day dành cho gia đình. Trình diễn nhạc, sở thú nhỏ... Có nhiều địa điểm bóng mát và chơi nước dành cho trẻ em. Có bán thức uống lạnh

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218. **Giá vé:** \$3.

UNIVERSOUL CIRCUS

1/8 tới 11/8. Trình diễn xiếc kết hợp kịch và nhạc. Có nhiều diễn viên quốc tế từ Mongolia, Africa, Ethiopia, Dominica, Cuba...

Địa điểm: The Shop at RedBird, 3662 W Camp Wisdom Rd, Dallas TX 75237.
Giá vé: \$25 trở lên.

Chiếc Ferrari Monza
SP1 dòng xe sang

ĐÀO DUY HÒA
LEWISHAM, NSW

Bạn đang có **xe vàng?**

Người dân Pháp rất yêu thích sưu tầm xe hơi cổ. Họ không chỉ tìm kiếm xe Citroen 2 CV mà cả những chiếc xe cũ mang nhãn hiệu như Twingo hay Peugeot 205 của bạn cũng có thể có giá trị bằng vàng. Để biết xem chiếc xe của bạn có nằm trong trường hợp này không, các chuyên gia bán đấu giá cho biết những điều kiện xe bạn cần phải đáp ứng để được công nhận là xe cổ.

Chiếc Citroen 2 CV 007 đời 1981 ước trị giá 45,000€

Thị trường xe cổ sưu tập ở Pháp khá thịnh đạt. Điều này được chứng minh qua sự thành công của các buổi trình diễn, triển lãm xe cổ sưu tập. Gần 30,000 chiếc xe cổ đã được sang tay, đổi chủ trong năm 2023, theo một nghiên cứu được công bố vào tháng 2 năm 2024 bởi tổ chức AAADData, tăng 4% so với năm trước. Đa số các xe được sang tay mang nhãn hiệu Pháp: Citroen dẫn đầu, tiếp theo là Renault và Volkswagen. Những xe phổ biến nhất gồm chiếc Citroen 2 CV nổi tiếng, Porsche 911,

Citroen Dyane, Ferrari Testarossa.

Vào năm 2023, thị trường xe sưu tập cũng được hưởng lợi từ lễ kỷ niệm 100 năm giải đua xe *Mans* 24 giờ và kỷ niệm 40 năm chiếc Peugeot 205 ra đời, tạp chí *Le Magazine des enchères* đưa tin. Năm ngoái là năm chiếc Renault Twingo kỷ niệm 30 năm ra đời, đánh dấu thời điểm đủ điều kiện trở thành xe sưu tập. Hiện nay, những chiếc xe hơi sản xuất vào các thập niên 1980, 1990, có thể được coi là xe sưu tập.

Tùy thuộc vào mẫu xe, những chiếc xe này có giá trị bằng vàng. Tạp chí *Le Magazine des enchères* giải thích: từ lâu được coi là xe đã qua sử dụng giá rẻ, Peugeot 205 hiện là chiếc xe hơi được các nhà sưu tập xe cổ thêm muốn, cũng như chiếc Renault 4 hay Renault 5. Doanh

Chiếc Peugeot 205 GTI 1.9 đời 1987 ước trị giá 91,000€

số ghi nhận được như sau: một chiếc Peugeot 205 Cabriolet Roland Garros sản xuất từ năm 1990 đã được nhà đấu giá Artcurial bán với giá kỷ lục 39,840 euro (€). Chiếc Peugeot 205 GTI 1.9 đời 1987 cũng đã tìm được chủ nhân mới với giá bán là 91,000 € trong cuộc bán đấu giá do nhà đấu giá Aguttes tổ chức. Lại một kỷ lục mới được thiết lập! Bạn có thể tự

hỏi liệu chiếc xe cũ của mình có thể là xe sưu tập và có giá trị bằng vàng chẳng? Matthieu Lamoure, tổng giám đốc của hãng đấu giá Artcurial Motorcars, đưa ra các điều kiện cần thiết để lọt vào danh mục xe cổ sưu tập.

1. Không còn sản xuất

Đây là điều kiện cần thiết để một chiếc xe hơi trở thành phương

tiện sưu tập: mẫu xe đó không còn được sản xuất nữa. Chính sự hiếm có tương đối của nó sẽ khiến chiếc xe hơi của bạn trở nên hấp dẫn trong mắt người sưu tập.

2. Ít nhất 30 tuổi

Năm 2023, tuổi trung bình của xe sưu tập được bán là 50 năm. Tuổi của chiếc xe là một chỉ số tiềm năng khác về giá trị. Như Liên đoàn xe cổ Pháp (FFVE) đã nhắc nhở, chủ sở hữu một chiếc xe có tuổi đời ít nhất 30 năm có thể nộp đơn đến Cơ quan Quốc gia Bảo đảm xe cổ an toàn (ANTS) để yêu cầu được cấp thẻ xám đặc biệt với mục đích sử dụng: “xe sưu tập”.

Nói chung, “những chiếc xe càng gần tuổi 30, càng được săn lùng”, Matthieu Lamoure nói tiếp. Ngoại trừ một số xe còn mới hơn, được sản

Chiếc Peugeot 205 Cabriolet Roland Garros ước trị giá 39,840€

xuất với số lượng giới hạn và đã sẵn có giá trị trên thị trường xe sưu tập. “Đó là trường hợp của một số mẫu xe hạng sang và một số dòng xe rất hạn chế số lượng gần đây như xe Ferrari Monza SP1 hoặc SP2 là những chiếc xe đã được sưu tầm và săn lùng, và giá của chúng ngày càng tăng lên”, nhà đấu giá nhấn mạnh.

3. Tình trạng nguyên bản tốt

Một điều kiện thiết yếu khác để tăng giá trị: chiếc xe không được trải qua những sửa đổi đáng kể về đặc tính của nó. Nói cách khác chiếc xe phải ở trong tình trạng nguyên bản tốt. Điều này không có nghĩa là nó chưa bao giờ ở trong garage sửa chữa. “Vào thời điểm nhất định,

các mẫu xe được đưa vào garage để phục chế vì điều này là cần thiết giúp tạo cho nó có lực hấp dẫn sưu tầm trong mắt những nhà sưu tầm”, Matthieu Lamoure giải thích thêm. “Theo định nghĩa, mỗi chiếc xe hơi phải được phục hồi vào một thời điểm nào đó nếu chúng ta muốn bảo trì để nó vẫn tồn tại trong một thế kỷ nữa. Đây không phải là làm thay đổi đặc tính của nó, mà là để mang lại sự sống mới cho nó”. Tất cả những hồ sơ bảo trì gốc của nó cũng cần được lưu giữ cẩn thận.

4. Số km thấp trên đồng hồ

Những chiếc xe có số km đã chạy ít cũng có nhiều cơ hội sưu tầm cao hơn. “Một chiếc có số km chạy thấp cũng có giá trị cao

hơn. Ngay cả một chiếc xe hơi, mẫu được sản xuất hàng loạt, nhưng có số km chạy rất ít cũng là một chiếc xe hơi thú vị, giá của nó không giảm mà còn tăng lên”, người bán đấu giá lưu ý.

5. Chủ sở hữu đầu tiên

Một chiếc xe hơi được người chủ đầu tiên trực tiếp mua mới cũng có giá trị cao hơn một chút. Tổng giám đốc Artcurial Motorcars cho biết: Lịch sử của nó càng ngắn, số lượng chủ sở hữu càng hạn chế thì giá sẽ càng cao. Ví dụ, một chiếc Renault Twingo phiên bản đầu tiên đã qua sử dụng, được bảo trì tốt, chỉ đi được 20,000 km trên đồng hồ sẽ có giá trị cao. Trong khi chiếc Twingo tương tự đã đi được 300,000 km và đã qua tay 6 chủ nhân sẽ bị

loại bỏ. Vì vậy, nếu bạn có một chiếc Twingo đẹp, trong tình trạng hoàn hảo, phiên bản đầu tiên, số km thấp, với đầy đủ các giấy tờ bảo trì gốc, bạn có thể bán nó với giá từ 10,000€ đến 12,000€”!

6. Phiên bản sản xuất hạn chế... nhưng không chỉ có thế

Nếu sự hiếm hoi mang lại giá trị cho xe sưu tập, thì không chỉ những chiếc xe có số lượng sản xuất giới hạn mới có thể trở thành xe sưu tập. Matthieu Lamoure cho biết: “2 CV, chiếc xe xuất sắc của Pháp ngày nay, là một chiếc xe được săn lùng và có tỷ lệ yêu thích rất cao. Tuy nhiên dòng xe Fortiori với số lượng sản xuất hạn chế, được săn tìm nhiều hơn. Một chiếc James Bond 2 CV màu vàng có lỗ đạn

Chiếc Renault Twingo

giả (2 CV 007 từ năm 1981), được sản xuất với số lượng hạn chế, kim đồng hồ chỉ 20,000 km có thể được bán với giá 45,000€”.

7. Động cơ mạnh mẽ

Xe có động cơ càng mạnh, kể cả xe được chạy trong thành phố, thì càng tốt. “Một chiếc Peugeot 205 GTI được bán với giá 60,000 €. Tại sao? Vì mẫu xe này có động cơ mạnh mẽ, đồng hồ chỉ 15,000 km, được chủ nhân đầu tiên bán lại trong tình trạng nguyên bản hoàn hảo”.

Chiếc Citroen Dyane

8. Hiệu ứng hoài cổ

Tuy yếu tố này mang tính chủ quan, nhưng lại có ảnh hưởng lớn. Bởi trong giới sưu tầm xe cũ, hiệu ứng hoài niệm rất cao. Matthieu Lamoure nhấn mạnh: “Những người

mua xe cổ ngày nay đa số là những người đam mê đầu tư vào xe hơi. Những chiếc xe từ những năm 1980, 1990 có giá cao nhờ chúng chạm vào trái tim người mua có tuổi trung

bình là 53 tuổi. Khi đó, thập niên 1980, 1990, họ còn trẻ, và những chiếc Twingo hay Peugeot là những chiếc xe hơi đầu tiên được tung ra thị trường lúc bấy giờ. Mua

những chiếc xe cổ này đồng nghĩa với việc mua lại những kỷ niệm thời thơ ấu khó quên của mình!”

ĐDH

tre

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẬT TRÊN BẢO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

Cây ăn trái dễ trồng

Có rất nhiều loại cây ăn trái khá dễ chăm sóc và thu hoạch. Tuy nhiên, nhiều người mắc sai lầm khi mua ngay một cây về trồng mà không biết rõ những yêu cầu để cây có thể ra hoa và đậu trái. Dưới đây là một số giống cây ăn trái dễ trồng, thích hợp cho người mới làm vườn.

■ **Cây lê** (Pear tree). Là một trong số những cây ăn trái dễ trồng nhất, đặc biệt là các giống lê Châu Á. Phần lớn giống lê có khả năng kháng nhiều bệnh mà các cây ăn trái khác mắc phải. Các giống lê được trồng nhiều nhất là Anjou, Moonglow, Orient và Kieffer. NGUỒN: STARK BROS.

■ **Cây mận** (Plum tree). Bạn có thể trồng cây mận ở nhiều vùng khí hậu khác nhau. Nhiều giống mận Châu Âu có khả năng tự thụ phấn. Các giống mận Mỹ cần thụ phấn chéo từ hai giống khác nhau, nhưng cây mạnh hơn mận Châu Âu. Điều lưu ý duy nhất khi trồng mận là nên trồng cây ở nơi thoát nước tốt.

NGUỒN: ONEGREENPLANET.

■ **Cây anh đào** (Cherry tree). Có hai giống anh đào là anh đào ngọt và anh đào chua. Trái ngọt dùng để ăn tươi còn trái chua thích hợp cho các món bánh. Nhiều giống anh đào tự thụ phấn, bạn chỉ cần trồng một cây để bắt đầu, nhưng năng suất trái sẽ tốt hơn khi cây được thụ phấn chéo với một cây anh đào khác. NGUỒN: GARDENING KNOW HOW.

■ **Cây dâu tằm** (Mulberry). Trồng được ở nhiều vùng khí hậu khác nhau từ Zone 5 đến 10. Cây phát triển tốt nếu trồng trên đất thoát nước và giàu dinh dưỡng. Dâu tằm hầu như không bị ảnh hưởng bởi sâu bệnh nhưng chim chóc rất thích loại trái này. NGUỒN: BUNNINGS.

■ **Cây sung Mỹ** (Fig tree). Có khả năng kháng bệnh cao, sống được ở nhiều vùng khí hậu khác nhau, ngay cả những nơi nóng và khô cằn. Hầu hết các giống sung Mỹ đều tự thụ phấn, phát triển rất nhanh và cho trái sớm. NGUỒN: SOUTHERN LIVING.

■ **Cây hồng** (Persimmon). Cây ưa nhiều ánh nắng, đất thoát nước tốt, nhiều mùn và chua (acidic soil) là lý tưởng, nhưng cây cũng có thể thích nghi với các loại đất khác. Cần tưới nước nhiều hơn cho cây non mới trồng. Các giống hồng ngon là Eureka, Fuyu, Hachiya và Matsumoto Wase Fuyu. NGUỒN: HOMES & GARDENS

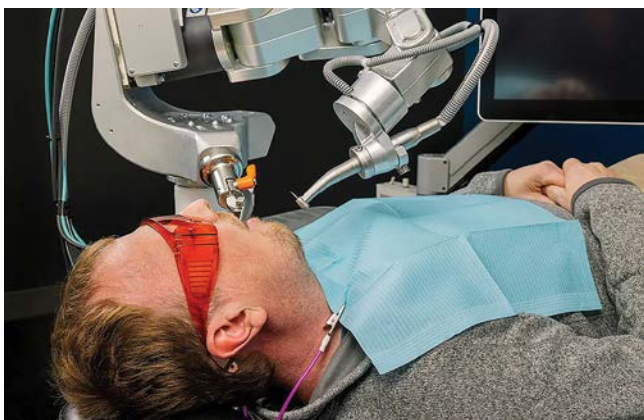
Robot nha sĩ

Người đau răng đi nha sĩ gặp hai điều phiền toái: tốn nhiều tiền và mất thời gian. Tuần qua mới có một tin vui cho mọi người: nha sĩ robot.

Robot này do một công ty ở Boston chế tạo, với một máy quét (scanner) 3 chiều trên tay để thu hình ảnh toàn bộ miệng, gồm răng, nướu và cả dây thần kinh dưới răng nhờ kỹ thuật quang học 3 chiều với độ chính xác cao, vì vậy không cần phải sử dụng X-ray. Với hình ảnh có được, nha sĩ (người) sẽ thảo luận với bệnh nhân biện pháp điều trị. Sau khi thống nhất, robot sẽ thực hiện công việc.

Trong thử nghiệm bọc răng, robot làm chính xác như nha sĩ, và chỉ mất 15 phút là hoàn tất so với nha sĩ phải làm 2 tiếng và bệnh nhân phải đi điều trị 2 lần. Nhờ đó chi phí cho việc điều trị sẽ giảm đi và người bệnh cũng không mất thời gian.

Mặc dù chưa được FDA chấp thuận, nha sĩ robot với trang bị trí tuệ nhân tạo chắc chắn có khả năng thay thế nha sĩ thật trong tương lai. Công ty cho biết cũng mất một vài năm trước khi công chúng có thể được điều trị bằng nha sĩ robot.

Gối dành cho người ngủ hay ngáy

Ngáy khi ngủ là một loại bệnh và có thể đưa đến ngưng thở khi ngủ gây đột tử. Cho đến nay không có thuốc nào điều trị ngáy mà chỉ có một số cách thức để thay đổi tư thế ngủ hay mở rộng vòm miệng khi ngủ.

Một loại gối ngủ mới được chế tạo có tên là Hooti có thể giúp ngăn chặn ngáy. Dưới bề mặt gối có nhiều bộ cảm ứng giúp thu thập dữ liệu về giấc ngủ và tiếng ngáy. Dữ liệu này được truyền tới điện thoại cầm tay để phân tích bằng hệ thống trí tuệ nhân tạo. Dựa trên phân tích này, phần mềm sẽ truyền tín hiệu tới một túi hơi nằm sâu trong gối để làm cho túi phồng lên, xẹp xuống hay thay đổi hình dạng. Nhờ đó vị trí đầu sẽ bị thay đổi để đường thở được thông thoáng giúp ngưng ngáy mà không đánh thức người ngủ. Hệ thống trí tuệ nhân tạo sẽ học từ những dữ liệu thu được qua nhiều ngày để đưa ra biện pháp giải quyết phù hợp nhất. Trên gối còn có bộ phận massage cho cổ để giúp người ngủ thoải mái hơn.

Gối chống ngủ ngáy sẽ được bán ra vào tháng 10 năm nay với giá \$199.

Olympic cổ tích

Những cuộc tranh tài Olympic đang vẫn diễn ra quyết liệt tại Paris và thu hút hàng tỉ người theo dõi. Đọc lại Olympic cổ xưa thì quả là những câu chuyện xưa hơn cổ tích. Olympic thoát đấu được thi đấu đến 6 tháng trời và phụ nữ không được tham gia cho đến tận đầu thế kỷ 20. Olympic từng có những môn thi rất... trẻ con như kéo dây và lực sĩ tham dự là các... nhạc sĩ, họa sĩ, nghệ sĩ và kiến trúc sư. Ngày nay Olympic không còn là một trò chơi mà các lực sĩ biến thành một nghề, cuộc tranh tài mang đậm tính chính trị, và cả tôn giáo như Olympic lần này.

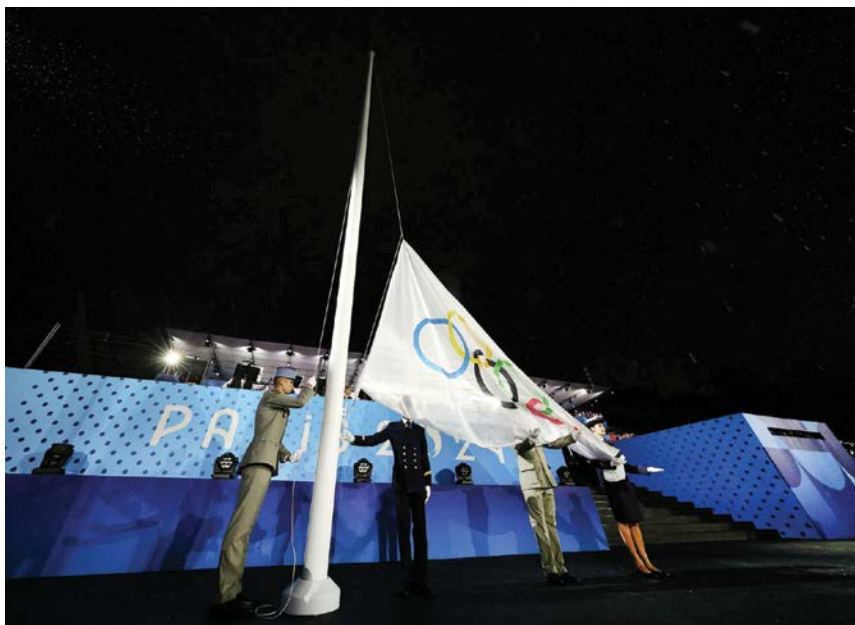
Việt Nam “vẫn” nhất

Đoàn Việt Nam tham dự Olympic năm nay với hy vọng vào xạ thủ bắn súng Trịnh Thu Vinh sẽ mang huy chương về cho Việt Nam. Trước lễ khai mạc, báo chí Việt Nam đưa Thu Vinh lên chín tầng mây. Vào vòng thi đấu, trang Webthethao giật tít, “Khó tin: 4 nhà vô địch thế giới khuyu gối trước xạ thủ Trịnh Thu Vinh ở Olympic 2024”. Kết quả, Thu Vinh cũng có cơ hội đứng xem xạ thủ các nước khác nhận huy chương. Nếu môn này chuyển sang môn bỏ bom thì chắc xứ mình đứng nhất!

Olympic mùa Hè lại gặp “nạn”

Ban tổ chức (BTC) Olympic năm nay “gặp nạn” khi các ý tưởng của họ bị đả kích tơi bời. Màn trình diễn mà đạo diễn cho là lấy ý tưởng từ thần thoại Hy Lạp thì rất giống với bức tranh “Buổi tiệc ly” (“The Last Supper” của Leonardo da Vinci). Lại thêm lá cờ Olympic treo ngược do sự cẩu thả của BTC, giới thiệu lộn đội tuyển Nam Hàn thành Bắc Hàn, rồi mở nhạc sai bản quốc ca của South Sudan. Chưa kể sông Seine đã được nạo vét hơn 1.5 tỉ đô la đã bị những cơn mưa làm đục ngầu và nhiễm bẩn 10 lần mức cho phép để có thể tổ chức bơi lội như dự tính.

Lò cháy đến bao giờ?

Người dân nói gì về ông Nguyễn Phú Trọng?

Ông Nguyễn Phú Trọng, sinh năm 1944, Giáp Thân, vừa qua đời cách đây vài tuần, chính quyền Hà Nội đã tổ chức lễ tang cho ông, quốc tang được quy định vào ngày 25 và 26 tháng 7 năm 2024. Kể cũng lạ khi các phản ứng của người dân có vẻ như rất mâu thuẫn và có phần xung đột khi bàn về cái chết của một lãnh đạo cấp cao như ông. Nếu các xung đột và mâu thuẫn này ở miền Nam, tức Nam vĩ tuyến 17 thì nghe có vẻ hợp lý, nhưng các xung đột lại trải đều các tỉnh thành Việt Nam mới là lạ!

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Ai khen, ai chê?

Thì đương nhiên là nhân dân rồi, lãnh đạo chết, nhân dân là những người khen - chê nhiệt tình nhất chứ còn ai nữa! Như lời anh Vĩnh, một cựu giảng viên đại học:

- Sự nghiệp chính trị của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng là một sự

nghiệp quá phức tạp!

- Sao anh lại cho rằng đó là phức tạp?

- Nó phức tạp bởi vì hầu hết các lãnh đạo khi chết đi vài năm thì người ta mới bàn tán về công hay tội của họ, còn ông Trọng, người ta bàn rất sớm. Và hiện tại, nói ông có công cũng đúng mà nói ông có tội cũng đúng nốt, cuối cùng

chẳng biết đầu mà lần.

- Theo anh, ông ấy có công gì, tội gì?

- Công của ông ấy với đảng Cộng sản vô cùng lớn, không phải là công đốt lò, người đốt lò vĩ đại gì như báo chí trong nước tán dương đâu. Mà đó là công xây dựng đảng Cộng sản trở nên vững vàng, lớn mạnh và độc tài một cách

hiện đại thay vì độc tài theo kiểu của Bắc Hàn hay Lào, Cuba... Nhìn chung, cái công chép và nhái mô hình của Trung Quốc, biến Việt Nam trở thành phiên bản khác của Trung Quốc là vô cùng lớn. Bởi chỉ có vậy, đảng mới bảo đảm độc quyền, độc tài lãnh đạo đất nước. Chứ nếu ông Trọng không khắc nghiệt, ráo riết trong vấn đề này thì Việt Nam sẽ mở cửa theo cách khác.

- Đó chỉ đơn thuần là lèo lái con thuyền của đảng mà ông lãnh đạo, còn vấn đề nhân dân thì sao?

- Nhân dân, hầu như nhân dân xem ông là người liêm sỉ, người đảng viên có công xây dựng hệ thống sạch sẽ, chống tham nhũng và

đương nhiên, đại đa số nhìn thấy ở ông một con người liêm chính, chí công vô tư.

- Anh có nằm trong đại đa số nhân dân ấy không?

- Không, rất tiếc tôi lại nằm trong nhóm thiểu số, không dễ tung hô và không dễ tin vào một thứ gì đó xanh, sạch, đẹp trong cái nhìn của người khác, kể cả năng lượng mặt trời, xe chạy bằng pin. Ví dụ như để có một cục pin nặng mấy trăm ký lô trong xe hơi, người ta phải tốn hàng trăm tấn đất đá để tinh luyện và sau đó nếu nó hư hỏng, người ta vứt nó đi đâu? Cũng giống như năng lượng mặt trời hay năng lượng gió vậy, rất tốn kém và chi phí cho nó quá cao, mà cái gì nói rằng sạch nhưng để có

nó, buộc phải đụng đến quá nhiều thứ sản xuất mà cuối cùng, khi thải đi lại trở thành rác thì tôi chẳng bao giờ tin nó sạch được. Mọi thứ mô hình lý tưởng chỉ nói cho vui thôi, nó ít thực tế lắm!

- Nhưng, trên phương diện chính trị, anh từng là một đảng viên, dạy học và phục vụ trong môi trường nhà nước?

- Tôi đồng ý là vậy. Chỉ ngẫm lại xem, có bao nhiêu trí thức Việt Nam thực thụ có ăn có học, có thực lực mà không nằm trong diện “quy hoạch đảng viên”? Đó là quy hoạch bắt buộc, trước đây ai mơ “thăng tiến” thì “phấn đấu” thành đảng viên, còn gần đây và bây giờ, ai muốn yên thân thì không để mình trở thành lập dị trong

mất đồng nghiệp. Khó nói lắm! Nhưng tuy rằng tôi từng là đảng viên mà vấn đề vẫn là tôi có tình cảm với ai, cảm tình của tôi ra sao thôi!

- Xin lỗi anh vì tôi đi hơi quá đà, xin hỏi lại anh câu này, người ta không ưa ông ở chỗ nào, anh có thể chia sẻ thêm, lúc này anh có đặt vấn đề nhưng chưa chia sẻ?

- Xứ sở này, vấn đề chính trị chỉ cần nói vấn đề tất trong một câu, đó là “ghế thì ít mà đít thì nhiều”. Những ai ngồi quá lâu trên ghế quyền lực đều không được ưa trong mắt người thức thời và tiến bộ. Vì anh khư khư ôm ghế quyền lực để mưu đồ những thứ anh gọi là lý tưởng xã hội, điều đó chứng tỏ anh chỉ tin vào bản thân anh, anh coi năng lực và nhân cách của người khác không ra gì. Và, một người tiến bộ chẳng bao giờ là kẻ cố chấp, độc đoán hay độc tài hoặc tham quyền cố vị. Chỉ có những kẻ có phần bất thường, thậm chí hơi tham kia mới thấy việc tham quyền cố vị là bình thường thôi!

Những đảng viên đàn em, đàn anh nói về ông Trọng

Một người đàn ông yêu cầu không nêu tên, từng là cựu đảng viên, năm nay 83 tuổi, chia sẻ:

- Nói tới công thì cũng nhiều mà nói tới ghét ông, tôi cũng là người không ưa ông.

- Vì sao ông không ưa ông Tổng bí thư Trọng?

- Vì trong thời đại ông Trọng lãnh đạo, Việt Nam giống như một bản sao mờ của Trung Quốc, đây là một mối hiểm họa khó lường.

- Vậy những thời đại trước Việt Nam không bị lệ thuộc Trung Quốc sao?

- Vẫn bị nhưng không đến mức ghê gớm như sau này. Nhưng chuyện ấy rất khó nói, thôi, mình không ưa là vậy, nhưng nghĩa tử là nghĩa tận, cũng không thể nói nhiều hơn đâu!

Cùng quan điểm không ưa Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, một người khác, bà là cựu giảng viên, cũng là cựu đảng viên, không muốn nêu tên, chia sẻ:

- Thực ra, ông chỉ là người đốt lò chống tham nhũng, giờ bỏ qua chuyện phe nhóm, thì cái công đốt lò của ông cũng rất nhỏ.

- Vậy nghĩa là sao thưa cô?

- Cái công đốt lò, nhóm lò thì rõ ràng ông Trọng có công lớn, nhưng cái công chặt củi mang về cho vào lò thì lại thuộc về ông Tô Lâm. Nếu không có ông Lâm tung hoành chinh Nam phạt Bắc thì làm gì có cây củi nào. Mà nói cho cùng thì có vẻ như đây là cuộc chơi không có điểm dừng.

- Chơi không có điểm dừng nghĩa là sao cô?

- Nghĩa là ban đầu có vẻ như chống tham nhũng, nhưng càng về sau, cuộc thanh trừng phe nhóm hình thành, và ông Trọng lúc này vẫn cầm trịch để cho đàn em, thuộc cấp chinh phạt nhau. Nhưng càng về phút cuối, có vẻ như những tướng lĩnh đàn em bắt đầu dòm chiếc ghế của đàn anh. Và câu chuyện kết thúc rất có hậu.

- Kết thúc có hậu nghĩa là sao, em chưa hiểu chỗ

này thưa cô?

- Nếu lúc này, ông Trọng vẫn còn sống, thì ông có nguy cơ cũng nằm trong nhóm củi của đàn em, đến lúc đó, những gì gọi là thanh liêm, cao quý sẽ bị xét lại, từ vụ Capital cho đến nhiều vụ khác... Và lúc đó, mọi thứ trở nên tệ hại hơn. Chính vì vậy, trong vô vàn cái không may, cái không may cuối cùng là phải chết đi. Nhưng trong một số trường hợp, cái không may cuối cùng lại là cái may mắn lớn nhất. Cái gì rồi cũng có hai mặt của nó, giống như hai mặt của tấm huân chương vậy. Có thể nói rằng trong cuộc đời làm chính trị của mình, Tổng Bí thư Trọng có cái chết rất có hậu, và dường như mọi lựa chọn của ông cũng rất có hậu.

- Những lựa chọn có hậu này là cái gì thưa cô?

- Lựa chọn có hậu tức lựa chọn cho cá nhân của ông thôi, từ việc di

huấn khi qua đời phải về quê chôn cất hoặc quyết định giữ lửa lò chống tham nhũng không có vùng cấm cho đến phút cuối mặc dù giờ phút đó, ông cũng thừa hiểu rằng bản thân ông không còn quản lý được nguồn củi cũng như nhiệt lượng trong lò nữa rồi, nó đã thuộc về kẻ khác rồi. Nhưng dẫu sao, mọi chọn lựa của ông khiến bản thân ông dễ dàng được phong thánh. Còn vấn đề lựa chọn cho đồng chí của mình, e rằng không tốt lắm đâu, có những đảng viên lâu năm như cụ Lê Đình Kinh, là đồng chí, là đàn anh của ông ấy đấy, nhưng khi cụ Kinh bị bắn chết bởi thuộc cấp của ông, chỉ cần một tiếng nói của ông thì mọi sự có thể thay đổi. Nhưng ông chọn im lặng. Nói cho cùng, hùm chết để da, người ta chết để tiếng. Mà tiếng thì muôn đời!

Hiện tại, các luồng dư luận nói về ông Trọng dường như rất trái chiều, đặc biệt luồng dư luận phía Bắc, ngay trên quê hương ông Trọng. Cũng xin nói thêm, tất cả những người tham gia trả lời trong bài viết đều là người Bắc vĩ tuyến 17 cả. Và miền Nam thì khỏi phải bàn!

UC

Xứ sở của trò chơi lửa củi

Giấy phép du lịch Châu Âu

Bắt đầu từ 2025, đi Châu Âu phải nộp đơn xin giấy phép du lịch ETIAS trước khi vào 30 quốc gia Châu Âu, gồm cả Pháp và Ý. Giấy cho phép có hiệu lực đến 3 năm hoặc đến khi passport hết hạn. Tìm hiểu thêm tại travel-europe.europa.eu/etias.

THỜI GIAN: Form trực tuyến thường được phê duyệt chỉ sau vài phút, tuy cũng có thể mất 4 ngày hoặc hơn. Nó có giá 7 euro, nhưng miễn phí cho người trên 70 tuổi hoặc dưới 18 tuổi.

Nhập cảnh toàn cầu

Khi từ nước ngoài trở về Mỹ, thì một Global Entry pass (thẻ Nhập cảnh Toàn cầu) cho phép bạn dễ dàng qua U.S. customs and immigration (hải quan và nhập cư Hoa Kỳ). Có thể xin thẻ này tại ttp.dhs.gov. Chi phí: \$100, có giá trị 5 năm (nhưng sẽ tăng lên \$120 từ 1 tháng 10) và cần một cuộc phỏng vấn trực tiếp.

THỜI GIAN: Tiến trình cấp thẻ có thể mất tới 11 tháng - và không thể đẩy nhanh hơn. Có thể gia hạn thẻ tối đa một năm trước ngày hết hạn. Làm như vậy, bạn được tiếp tục sử dụng thẻ đến 24 tháng sau khi hết hạn.

Hướng dẫn sau đây giúp bạn chuẩn bị đủ giấy tờ phù hợp khi từ Mỹ đi ra nước ngoài.

Du hành ngoại quốc

Passport

Nếu đã có passport, hãy kiểm tra ngày hết hạn. Passport người lớn có thời hạn 10 năm nhưng nhiều nước đòi phải còn hiệu lực ít nhất 6 tháng tính đến ngày bạn đi du lịch. Để gia hạn (hoặc nhận lần đầu tiên), hãy truy cập travel.state.gov.

THỜI GIAN: Tiến trình thực hiện có thể mất 6 đến 8 tuần từ khi gửi đơn xin, hoặc gia hạn, qua bưu điện. Để hồ sơ thực hiện trong vòng 2 đến 3 tuần, bạn có thể trả "expedite fee - lệ phí giải quyết nhanh" (\$60 + chi phí passport \$130). Nếu cần đi trong vòng 14 ngày tới, hãy truy cập passportappointment.travel.state.gov để đặt hẹn trực tiếp. Cần mang theo bằng chứng chữ in về ngày đi, như biên nhận vé máy bay, và trả lệ phí giải quyết nhanh là \$60.

Tourist visa

Nhiều quốc gia, như Úc, Ấn Độ, Việt Nam, đòi hỏi du khách Mỹ phải có visa dù lưu trú ngắn hạn. Có thể xin trực tuyến. Một số miễn phí, nhưng đa số có tính lệ phí. Để biết thêm thông tin về nơi đến, hãy truy cập travel.state.gov.

THỜI GIAN: Tùy theo nơi đến. Ví dụ: chính phủ Úc thường phê duyệt online tourist visa ngay sau khi bạn nộp đơn. Những nước khác, như Ấn Độ, có thể mất tới 72 giờ. Vậy cần kiểm tra thời gian trước khi mua vé chuyến đi.

Giấy phép lái xe quốc tế

Bằng lái xe tại tiểu bang của bạn cũng có giá trị khi lái xe ở Canada và Mexico, nhưng để thuê xe hơi ở các quốc gia khác, có thể cần có International Driving Permit - IDP - Giấy phép Lái xe Quốc tế, chẳng hạn như Giấy phép Lái xe của AAA.

THỜI GIAN: Việc điền đơn tại aaa.com/vacation/idpf.html mất vài phút. Mang bản in đến văn phòng AAA để nhận IDP ngay trong ngày; nếu gửi qua bưu điện, tiến trình này có thể mất vài tuần. Cả hai cách đều tốn \$20. Có thể nhận được IDP 6 tháng trước khi đi du lịch.

Kịch tác gia Trần Lê Nguyễn

NGUYỄN & BẠN HỮU

Trần Lê Nguyễn, thuộc lớp nhà văn, nhà thơ, kịch tác gia thời trước 1975. Ông rời quê rất sớm, mới mười mấy tuổi đã xuôi Nam đi làm cho hãng Dai Nam Koisi của Nhật, rồi viết văn, viết báo, viết kịch...

Năm 1956, Trần Lê Nguyễn viết vở kịch *Bão Thời Đại*, vở này đoạt Giải thưởng Văn Chương Toàn Quốc.

Năm 1957 Trần Lê Nguyễn tham gia nhóm Sáng Tạo của Mai Thảo và trở lại với thơ. Thời kỳ này Trần Lê Nguyễn nổi đình đám với vở kịch nói *Quán Nửa Khuya*. Là người sống hết mình trên các đường phố của Sài Gòn xưa, Trần Lê Nguyễn đã nhận định về bản thân như sau:

*Nửa đêm những người yêu nhau
nhảy slow*

*Kẻ hút “pip” đi một mình bờ đại lộ
Vì không ai yêu mình
Hay mình không yêu ai*

Với Nguyễn này, Trần Lê Nguyễn có mối liên hệ thời trẻ. Khoảng năm 1955, lúc Nguyễn còn học trung học và bắt đầu làm thơ, nghe tin Trần Lê Nguyễn làm chủ bút báo Mùa Lúa Mới của Nguyễn Văn Xuân, Nguyễn đến gặp và đưa đăng một bài thơ. Đó là bài *Người Em Cách Một Nhịp Cầu*, nay chỉ còn nhớ một hai đoạn:

Kịch tác gia Trần Lê Nguyễn

*Em về bên kia nhịp cầu
Không hẹn ngày mai gặp lại
Vì dòng sông ấy còn sâu
Vì máu dân mình còn chảy
Chắc gì những chuyện mai sau
Biên thùy xây bằng non ai.*

Qua lần gặp ấy, ấn tượng còn lại với Nguyễn là hình ảnh một gã đàn ông hốc hác, gầy ốm. Sau này, qua bao đổi dời -CS chiếm Miền Nam, học tập cải tạo, ra tù lang thang kiếm sống trên đường phố Sài Gòn- Nguyễn gặp lại Trần Lê Nguyễn ở hẻm cà phê Hồ Hoàng Đài trên đường Tự Đức. Đây là nơi dừng chân của các họa sĩ, nhà văn lỗi thời: Đinh Cường, Trịnh Cung, Hồ Thành Đức... Trần Lê Nguyễn cũng ghé tới quán cà phê này. Anh đi chiếc xe đạp cũ, trong

cái giỏ trước xe có để một số tờ báo, tạp chí... Lúc này anh đi bán báo qua ngày. Ngoài ra nghe đâu anh còn môi giới bán tranh.

Theo TRẦN ÁNG SON trên Văn Chương Việt:

Trần Lê Nguyễn được Hội Văn Nghệ Thành Phố giao một phần kiosque 36, anh hý hoáy đóng kệ đem một ít tranh của Nguyên Khai, Mai Chửng, Nghiêu Đề, những sách hội họa xuất bản ở Pháp bày bán, chưa kể những món thuộc loại “chà đồ nhôm” cũng được bày biện một cách trang trọng. Hàng ngày anh ra kiosque đóng vai ông chủ, phì phèo chiếc ống vố, có khi Tây đến hỏi mua một món gì đó, anh xỏ nhò Tây thật oách. Vắng khách, anh lúi chai rượu thuốc tự thưởng cho mình một chung cũng đủ qua ngày. Không đi nhậu nhẹt bê tha, anh sống mẫu mực hơn bọn chóm già như chúng tôi. Một hôm Hồ Thành Đức rủ tôi đến nhà anh chơi.

Nhà Trần Lê Nguyễn ở khu cư xá cổ Bến Chương Dương, sau khi len lỏi leo mấy lượt cầu thang hẹp chúng tôi tìm ra nhà anh, cảm giác đầu tiên của tôi là hơi ngạc nhiên vì từ nhà anh phát ra những tiếng kêu chim chằng ra chim, gà chằng ra gà, khi của mở những gì nhìn thấy làm tôi

thích thú. Cả một căn phòng 4 bề toàn chuồng là chuồng, trong đó lúc nhúc những chú chim cút, độ chừng không dưới 500 con, mùi chim và mùi chất thải bốc ra một cách rất là... “đời thường”. Chẳng cần dài dòng anh kéo chúng tôi sang phòng kế bên, trong phòng treo khá nhiều tranh, có cả tranh Thái Tuấn, Tạ Tỵ. Chuyện sau đó diễn ra giữa anh với Hồ Thành Đức, tôi đi quanh phòng ngắm tranh nhưng lòng mênh mang: có thật đây là cuộc sống của chúng tôi?

Nhà văn Trần Lê Nguyễn bị tai biến mạch máu não, từ trần đêm 7 Tháng Bảy, 1999, thọ 76 tuổi.

Để hiểu rõ con người và tác phẩm của Trần Lê Nguyễn, mời độc giả đọc trích đoạn bài viết của VIÊN LINH nhan đề:

Trần Lê Nguyễn. thơ kịch và phim

Trần Lê Nguyễn là một kịch tác gia nổi tiếng không thua gì Vũ Khắc Khoan, Vi Huyền Đắc, ngay thập niên '50 những vở kịch của ông như Bão Thời Đại, Quán Nửa Khuya hay Đêm Ba Mươi đã được nhắc nhở, được trao Giải Văn Chương Toàn Quốc bộ môn kịch, tuy rằng những vở này chỉ mới đăng trên các tạp chí, hay trình diễn trên làn sóng điện các đài phát thanh, mà chưa từng được dựng trên sân khấu.

Thính giả nghe thoại kịch dù nghe ngang ở khúc giữa cũng có thể đoán đó là kịch Trần Lê Nguyễn bởi đối thoại rất chọn lọc, lúc nào cũng đầy xung đột, mâu thuẫn, giọng nữ phải là gái Hà Nội, giọng nam phải là một trí thức nghệ sĩ, vai chính thường là đạo diễn hay họa sĩ, và âm thanh bố trí tới hai ba tầng, tiếng ly tách lạnh lạnh và chạm cùng tiếng cười, hay hơi thở, và một điệu nhạc hòa âm xen

vào đúng lúc, chúng tôi nghe và biết đó là kịch của “anh ba họ.” [Trần Lê Nguyễn]. Ngoài đời đạo diễn không là ai khác, chính tác giả Trần Lê Nguyễn, và họa sĩ không là ai khác, chính là Ngọc Dũng người bạn thân của anh.

Song song với kịch ông còn có thơ, thơ mới hay thơ tự do, đặc biệt thơ ông có địa vị trên các tạp chí văn học lớn như Sáng Tạo, Thế Kỷ Hai Mươi, Văn Nghệ.

Saigon mưa

*Đế giày tôi lũng hai bên
Những chiều Saigon mùa mưa
như chiều nay
tôi đi bằng gót qua nhiều lễ đường
động nước
Đĩa nhạc quay tròn quay tròn
âm thanh nổi
Tờ báo buổi chiều loan tin chiến
sự xứ Lào
Mưa lại rơi
như tháng bảy mưa rơi ngoài Bắc
Hà Nội không còn*

*Sáng qua tôi gặp cô gái phố Hàng
Ngang
Ngoài kia đâu còn Hà Nội
Có những người chết đi mất xác
bên Cầu Kiệu
Con đường hành quân thừa trước
vết qua Dốc Mơ gặp mộ người nữ
cứu thương Thái
– mortier Tây bắn ở Tuy Hòa chết
không hay đâu còn Hà Nội*

*Tôi trú mưa đầu phố
Giày tôi vào nước từ lâu
Gió tạt quán rượu góc đường
Charner thừa trước
Ly rượu anh thủy thủ trên đất
liền*

*Người đàn bà Pháp chờ taxi cô độc
Đây không là Paris
Sao tin chiến sự Vientiane làm
nhớ thương Hà Nội
Sao Hà Nội nhắc những người
chết đi*

*Tôi đi nhận lá thư không đến
chiều nay
Sao lại gặp Sài Gòn mưa như trời
mưa xứ Bắc.*

(Trần Lê Nguyễn,
Thế Kỷ Hai Mươi, 1960) (1)

Khoảng 1955 người viết bài này đã được đọc tạp chí *Mùa Lúa Mới* xuất bản tại miền Trung, tờ báo dày dặn, bài vở chọn lọc đậm màu sắc kháng chiến, bởi các tác giả góp mặt phần lớn là những người cựu kháng chiến: Nguyễn Văn Xuân, Trần Lê Nguyễn, Võ Thu Tịnh ... sau này cũng đã được gặp hay nói chuyện với họ, và đọc họ nhiều hơn. Hôm 18 tháng 4, 2015, tình cờ tôi lại nhìn thấy tên một trong những tay cựu kháng chiến này – Trần Lê Nguyễn – trong phim *Đất Khó* do Hà Thúc Cần đạo diễn dựa trên phân cảnh truyện phim cùng nhan đề của Hà Thúc Như Hỷ, trình chiếu lúc 3 giờ tại rạp Ultraluxe thuộc thành phố Garden Grove, trong khuôn khổ Viet Film Fest. Thấy lại mấy khuôn mặt bạn bè khác trong phim: nhà thơ Kiên Giang Hà Huy Hà, nhà văn Sơn Nam và chiếc xích lô máy. Trần Lê Nguyễn chỉ góp phần trong số trường của nhà viết kịch. ...

Những kẻ vô tâm hay có tâm địa riêng viết ra rằng Trần Lê Nguyễn ham sống, ham ăn chơi... bằng nghề cờ bạc; đành rằng thơ anh có nói đến Đại Thế Giới, và thế giới ban đêm của Hòn Ngọc Viễn Đông trước 1954 (anh vào Nam khoảng 1953); đành rằng thơ anh ra vào những tay anh chị thuở Bình Xuyên, tay búa tay rìu, đành rằng bạn hữu tìm anh khắp nơi không thấy, mà tới sông bài Kim Chung có nhiều hy vọng gặp anh hơn cả, song rêu rao một đạo diễn không thành công bao nhiêu vì cây thể cổ bài là đem chuyện đời tư viết thành chuyện văn sử.

Trần Lê Nguyễn sống trong một ngõ hẻm nghèo ở Bến Chương Dương. Có cố nhớ cũng không nhớ nổi căn nhà ấy. Cầu thang nhỏ hẹp, ọp ẹp, nhưng vào lọt bên trong rồi thì thật thích: một căn phòng dài nhiều cửa, cửa nào nhìn ra cũng thấy những mái nhà. Cả chục mái nhà phía trước. Trên tường treo một hai tấm tranh thật đẹp, của Ngọc Dũng, kể cả tranh lửa thể của Modigliani.

Giao duyên

*Từng kiếp sống bồng bênh
Bước chân lầy lổn nhổ
Tiếng gọi dờ dỗi hờ
Giữa khuya
Ngọn đèn ai còn đỏ lửa
Muối năm trời không làm thối
Đêm nay bút cây luống chữ.*

...
*Ngoại ô trời đen khói bụi
Mái ghè
Đồng ruộng mông mênh
Lạc lõng vào đây vài ổ đĩ
Đèn khuya của ngõ
– Đêm qua Sáu Nhỏ không về!
Trời dạt vào đây vài anh chị
Búa rìu bầm nát tay trai
Có tiếng la trời ơi ới.*

(Trần Lê Nguyễn, Sáng Tạo, 1958)

Khung cảnh của bài thơ là khung cảnh con ngõ của anh. Sau này tôi được biết, đó là khu nhà của ông ty phú Nguyễn Đình Quát cho anh ở nhờ, hay thuê với giá rẻ. (Ông Quát này sau có ra tranh cử tổng thống Việt Nam Cộng Hòa). Đám cưới của anh, tôi vô tình trở thành người “mừng cúng” nhiều nhất. Anh báo tin lấy vợ tuần tới, người khác giúp thế nào cũng được, riêng tôi chỉ cần cho anh mượn vài vở kịch. Nguyên là những năm làm trong bộ biên tập Đài Tự Do, một đài đen do người Mỹ tài trợ, anh Phan Tùng Mai (con trai nhà cách mạng Phan Văn Hùm)

và tôi thay nhau cung cấp cho đài những vở kịch 30 phút, khoảng 5 nhân vật, cứ hai tuần đến lượt phải cung cấp một vở mới. Trước sau trong mấy năm tôi viết được 27 vở. (4) Anh nói tôi có mừng đám cưới anh thì viết cái giấy cho anh quyền bán lại vài vở kịch tôi đã bán cho VOF để anh lấy bán lại cho một đài nào đó, không còn nhớ đài nào. Nhuận bút tùy theo đài, riêng Đài Tự Do (thời Đại Úy Vũ Quang Ninh làm trưởng ban chương trình) trả 5 nghìn một vở. Sau tôi nghe nói làm sao không biết, anh bán được tới 7 vở của tôi cho một đài khác. Tôi có hỏi anh, anh chỉ cười hề hề, nói rằng quà cưới của tôi lớn nhất, nhưng chỉ anh bán lại được thôi, chính tôi có bán cũng không chắc được, đừng tiếc.

Tôi có nhiều dịp đăng bài của Trần Lê Nguyễn. Anh tên thật Nguyễn Huy Tạo, người Sơn Tây, sinh năm 1923 (có nơi viết 1924). Các nhà văn miền Nam có năm bảy người viết kịch, như Nghiêm Xuân Hồng, Nhật Tiến, Dương Kiên, Phan Tùng Mai, Thanh Tâm Tuyên, Viên Linh, song sống kịch chỉ nên kể Vũ Khắc Khoan và Trần Lê Nguyễn.

Tháng 10, 1974, Trần Lê Nguyễn ghé tạp chí Thời Tập do tôi làm chủ nhiệm, trao cho tôi vở kịch mới nhất của anh: “Ngôi Nhà Trên Đồi Thông.” Vở kịch ghi rõ: Thời gian: một năm gần hết cuộc chiến này.

Hãy thưởng thức đoạn kết của vở kịch, xảy ra tại một đô thị trên vùng cao nguyên [nên hiểu là Đà Lạt, địa danh thường thấy trong thơ Trần Lê Nguyễn].

Ngôi nhà trên đồi thông

- **BUỒNG** (người con gái ngoài 30 tuổi): *Sao lại nhà hoang? Nhà này là nhà riêng của ba tôi để lại cho*

tôi mà?

- **LIÊN** (người nữ diễn viên độ 25, 26 tuổi): Nhưng cô không chịu nhận lấy mà bỏ đi hoang nên mọi người coi đấy là nhà chung. Cô phải đuổi hết những người chiếm ngụ vô quyền đi về đây mà ở thì nó mới hết là nhà hoang được.

- **BUỒNG**: *Cô này nói nghe cũng được đấy. Mà cô là ai mà biết rõ về ngôi nhà này quá vậy? Là nữ diễn viên phải không?*

- **LIÊN** (giận dữ): Không là nữ diễn viên gì hết. Tôi là vợ của anh Diêm.

- **DIÊM** (hơn 40 tuổi, viết kịch – bàng hoàng): Sao Liên lại nói vậy?

- **LIÊN** (xúc động): Anh quên là đã có lần anh hỏi Liên làm vợ rồi ư? (xa, chậm). Đây là buổi sáng mùa Thu đúng ngày anh vào Nam. Anh đến thăm lần cuối cùng ngôi nhà đường Quan Thánh ở chỗ tàu điện tránh nhau. (5) (Vui sướng): Em đưa anh đi chơi ngoài vườn hoa, và nhớ rõ buổi sáng ấy em đẹp tuyệt vời. Không hiểu vì đâu ở tuổi 11 em bỗng nói với anh ý nghĩ ngộ nghĩnh muốn lấy chồng. Nghe thế, anh cười nhắc bông em lên cao: Thật không? Vậy anh hỏi em làm vợ. Anh sắp đi xa. Ngày về anh sẽ cưới em. (Dịu nhẹ): Có phải đúng như thế không anh?

- **DIÊM** (thấp): Anh không ngờ là Liên còn nhớ.

- **LIÊN** (hân hoan): Làm sao mà em quên được... Khi được sang du học Đông Đức, em đã trốn sang Tây Đức tìm về miền Nam (buồn). Em hỏi tên những người về hồi chánh không thấy tên anh Hạo em... Cho nên lúc này, ở đây, em không có ai là thân thích.

...Màn hạ....

(Trần Lê Nguyễn, Thời Tập số 14, tháng 11.1974)

VIÊN LINH

Nanaimo

nơi cắm trại tuyệt vời

Nanaimo nằm ở phía đông của đảo Vancouver thuộc British Columbia - Canada. Đây là một nơi rất đẹp và yên tĩnh để du ngoạn, thăm thú thiên nhiên, cắm trại. Nanaimo có khoảng 100,000 dân, có phố cổ Cumberland, có đại học Vancouver Island University. Nanaimo là cửa ngõ để đi đến các đảo và các vùng khác như: Tofino, Comox, Campbell, Valdes...

TIỂU LỤC THÂN PHONG
(bài và hình)
GEORGIA, USA

Nanaimo là đất cũ của thổ dân bản địa – người Snuneymuxw, tên địa danh Nanaimo cũng xuất phát từ nguồn gốc tên của thổ dân vậy. Mãi đến năm 1791 thì người Âu Châu đầu tiên mới đến đây, đó chính là

ông Juan Carrasco. Sau sự kiện khai phá này, người Âu mới lần lượt di cư đến đây. Cuối thế kỷ XIX người Hoa đến đây và họ phát triển nhanh chóng, lần lượt lập ra đến mấy Chinatown. Năm 1960 vì bị kỳ thị mà một Chinatown trong số đó bị đốt cháy rụi. Ngày

nay ở Nanaimo người Âu chiếm đến 78%, còn lại là người gốc Á, Phi, Nam Mỹ... Đại học Vancouver Island University là nơi có tỷ lệ sinh viên du học gốc Á rất lớn.

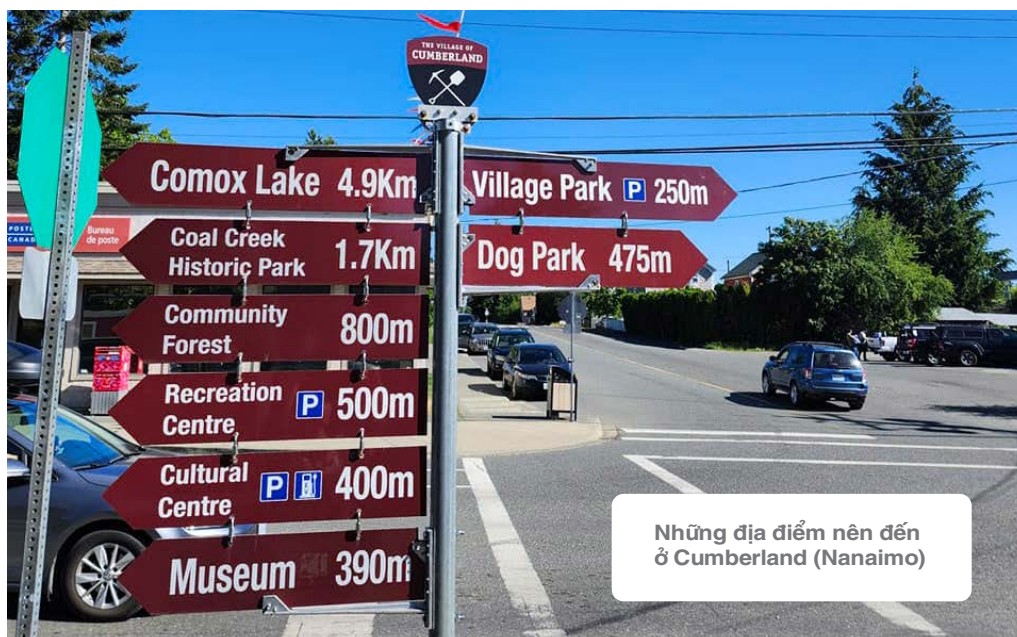
Từ trung tâm Vancouver lái xe khoảng 55 km (34 miles) đến bến phà Horseshoe Bay rồi bắt tàu vượt eo biển Georgia chừng 1.5 giờ là đến Nanaimo. Đây là phà chính để qua Nanaimo, ngoài ra còn bến phà Duke Point và Tsawwassen. Những chuyến phà (ferries) này thực ra là con tàu biển to lớn đến 6 tầng, 4 tầng dưới chứa được vài trăm chiếc xe sedan và xe tải, hai tầng trên

Bến phà (ferry)

là nhà hàng, nơi nghỉ ngơi và trên boong tàu để mọi người ngắm phong cảnh, hóng gió. Trong thời gian trên phà (ferry) du khách ăn uống, ngắm cảnh, thỉnh thoảng bắt gặp những đàn cá heo trước mũi phà, có khi cũng thấy cá voi ở đằng xa. Mặc dù là eo biển nhưng cũng rộng mênh mông ngút tầm mắt. Nhìn xung quanh những dãy núi trùng trùng điệp điệp, phong cảnh thật bao la và hùng vĩ.

Nanaimo có nhiều hồ nước ngọt, màu nước xanh như ngọc lục bảo, màu nước giống hệt biển Destin ở Florida của Mỹ. Ở đây có nhiều khu cắm trại giữa thiên nhiên nhưng khu vực Lake Park Society & Cumberland Lake Park Campground là nổi tiếng nhất và lớn nhất, có đến mấy trăm chỗ đủ cho những mobile, trailer cùng một lúc (dĩ nhiên là phải đặt chỗ trước). Tôi

Những địa điểm nên đến ở Cumberland (Nanaimo)

và bạn bè đã cắm trại ở đây 3 ngày 2 đêm. Thời gian này tạm rời xa phố thị, quên đi chuyện nhọc nhằn mưu sinh, chuyện thị phi chính trị... Đây là lúc tuyệt vời để tận hưởng những ưu đãi của mẹ thiên nhiên. Nào là bơi lội, chèo kayak, chơi jet ski, canoe, đạp xe trong rừng, chạy bộ trên đường mòn, đi nhặt ốc và hàu, hàu nhiều vô số, tha hồ nhặt. Nanaimo

cũng như những nơi khác của xứ sở lá phong đều rất đẹp, thanh bình, khí hậu mát mẻ, giữa mùa hè mà nhiệt độ buổi sáng chỉ 60 độ F, buổi trưa thì lên 85 độ F. Biển, hồ, sông, suối... nước lạnh như nước đá, có lẽ nhờ vậy mà nước trong vắt và xanh biêng biếc. Ban đêm đốt lửa trại, ca hát. Ngồi trầm tư nhìn lửa giữa thiên nhiên cảm giác thật

phiêu bồng khoan khoái.

Buổi sáng vào phố cổ downtown Cumberland đi dạo, ngắm cảnh, uống cà phê. Ở đây có bảo tàng về nghề mỏ ngày xưa của Nanaimo. Có dãy nhà cổ giống hệt phong cách những ngôi nhà thời kỳ đầu của Bắc Mỹ trong mấy phim cowboy Viễn Tây. Tôi đi loanh quanh và bắt gặp một studio của họa

Cắm trại ở Nanaimo

sĩ người Âu ở địa phương, Điều đặc biệt là ở phòng tranh này có khá nhiều tranh và tượng về Phật giáo, ngay cả trên tường bên ngoài cũng có một bức tranh tường vẽ chân dung Đức Phật. Cuộc sống của người dân ở đây khá đầy đủ, sung túc, yên ả, thanh bình. Cỏ sở hạ tầng phố xá, nhà cửa, đường sá, phương tiện di chuyển... đều thuận tiện. Khá nhiều người Bắc Âu đến Nanaimo sinh sống, có lẽ môi trường tự nhiên ở đây giống với quê hương của họ nên họ chọn Nanaimo để định cư.

Đêm cắm trại bên bờ hồ thật tuyệt vời, khi mọi người đã đi ngủ, tôi ngồi một mình dưới sao trời lấp lánh, lửa trại cháy đỏ bập bùng, tiếng gỗ cháy nổ lép lép, mùi gỗ thông và những cành lá thông cháy tỏa mùi tinh dầu thơm nhẹ. Từng đám phù du múa khúc luân vũ quanh ngọn lửa rồi chúng lao vào ánh lửa, chỉ tích tắc là chúng hóa thân rực rỡ trong ánh lửa. Có lẽ thấy loài phù du vì ham mê sự hào nhoáng của ánh lửa mà lao vào nên người đời gọi chúng là lũ thiêu thân.

Giữa đất trời và hồ nước mênh mông, ngồi một mình với lửa trại giữa đêm đen. Tôi chợt thấy mình và loài người cũng không khác gì những con phù du kia, không ngừng lao thân vào những ngọn lửa của đam mê ham muốn ở đời.

Bài và hình TLTP
VANCOUVER, 0724

Studio- với hình Đức Phật

Kiểu nhà thời xưa

Trên phà (ferry)
qua eo biển

HỒ ĐẮC VŨ

Con nhện trắng

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Cuối năm 2020, cúm COVID-19 tung hoành ở vùng đất tự trị Kanesatake, thuộc bộ tộc da đỏ Mohawk, cách thành phố Montreal chừng 30 miles. Đã giết chết 50-

60 người già và trẻ em. Kanesatake trở nên khó ở, nên nhiều người bỏ chạy qua Mỹ, tới vùng núi rừng Tây Bắc Vermont, sát bên tiểu bang New Hampshire kiếm sống bằng nghề thợ mỏ đồng, mỏ đá quý và chì, một số

làm thợ cưa cây cho mấy công ty Lâm Sản.

Kawi, 25 tuổi, dân Mohawk, cũng bỏ Kanesatake chạy về phía Tây Nam New Hampshire, cách thị trấn Knight Point chừng 10 dặm, dựng căn lều gỗ bên bờ lạch, làm giàn sàng lọc cát, đá, tìm đá quý ở vùng núi Rockingham, đôi khi anh cũng lên tận núi rừng Knight Point săn thú, bán da vào mỗi mùa săn.

- Hello! Aida? Anh đây.

Kawi gọi.

Aida là người vợ không cưới hỏi, bỏ làng da đỏ bên Oklahoma, trốn về với anh lúc cô 13 tuổi, từ 5 năm trước.

- Em khỏe không? Đi làm lại chưa?

- Chưa! Em có bầu 5 tháng, không biết họ có cho làm trở lại hay không?

Cô thở dài.

- Sáng nay, lúc cho gà tây ăn, em chóng mặt và không khỏe.

- Nghỉ ngơi, cuối tháng anh gọi check về, đã có việc.

- Em đi nằm đây.... Bye anh.

Kawi tắt phone, anh nhắm mắt.

- Núi rừng ơi! Xin vợ con khỏe mạnh, nó đang cho con đứa con trai đầu tiên! Xin che chở cho Aida.

Núi rừng thức giấc, ánh mặt trời vừa lấp lánh

những giọt sương đêm trên khu rừng trước lều, là Kawi đã ra bờ lạch, bắt đầu cho một ngày làm việc nặng nhọc.

Anh đào từng tảng đất đá dưới lạch, đổ đầy vô chiếc xe cút kít méo mó rỉ sét, đẩy tới giàn gỗ lọc đã được lắp ráp, 3 mặt là những miếng gỗ thông dài, mặt trên có 2 lớp lưới mắt cáo, lớp đầu lỗ lưới cỡ lớn, lớp dưới cỡ nhỏ bằng đầu ngón tay, dài chừng 15 m, nằm trên những cây chống, từ trên bờ, xuống tới lòng lạch. Kawi tựa 2 càng xe cút kít vô giàn gỗ, đẩy thân xe lên cao, đất đá đổ ào vô lưới, anh bước tới đầu giàn lọc, rút 2 chốt, kéo tấm ván lên, nước tràn vô, Kawi dùng một thùng lớn, đẩy mạnh nước để tăng sức chảy, nước chảy mạnh tới đóng đất đá, lùa hết xuống lạch, trên mặt lưới mắt cáo còn lại những viên đá lớn cỡ cuôm tay, mặt lưới bên dưới đầy những viên đá cỡ ngón tay. Kawi lấy cây cào, cào những viên đá lớn nhỏ vô một chiếc chảo sắt, anh lên ngồi bên bờ lạch, lựa từng viên, tìm đá quý. Cả 1 giờ ngồi lựa, Kawi tìm được 1 viên Amethyst màu tím, 1 viên Beryl xanh lục to bằng đầu ngón tay út. Tháng rồi tìm được 6 viên Amethyst, Tourmaline, Albite. 3 viên Beryl cỡ trung bình, Kawi thu được 800 đô, anh định từ bây giờ cho đến cuối tháng, kiếm được vài viên là đủ 1,000 đô, anh

sẽ ra bưu điện mua bưu phiếu, gửi nhanh về cho Aida, để cô mua thực phẩm, sống đầy đủ trong lúc đang mang bầu đứa con trai đầu tiên, anh không muốn Aida làm việc lao động vì ngại cho sức khỏe của đứa con trong bụng.

Kawi ngồi bật dậy, anh trở lại công việc. Lần này thì anh đào tới 3 xe cút kít đất đá, làm quần quật cho tới tối.

Đêm núi rừng tối thui, tối như lớp đá đen dựng đứng trước mặt. Lâu lâu xen tiếng tru gọi đàn của những con sói tách bầy, sủa đêm, hoặc tiếng la sảng sặc của đám linh cẩu đang xâu xé một con nai ốm yếu đầu đó. Dưới kia, bên bờ lạch, bên 2 ngọn đèn bão mù mờ, tiếng lanh canh của những viên đá đập vô mặt chảo, 2 bàn tay khô, những ngón cong lại vì lạnh của Kawi. Anh vẫn tiếp tục công việc lựa đá, trong cái lạnh tê người của vùng rừng núi Rockingham. 2 giờ sáng, đúng lúc 2 ngọn đèn bão cạn dầu, tắt ngúm, những ngón tay co ro của Kawi cũng đập vào mép đá cuối cùng và có những tiếng động lạ, tiếng của những viên đá quý va vô thành chảo thép, theo kinh nghiệm của đôi tai, đá cuội khi va vô thành chảo thép có tiếng lục cục, đá quý khi đập thành chảo có tiếng lanh canh... Kawi lấy cái đèn bão, rót chút dầu còn

sốt, lắc đều cho dầu thấm tim, châm lửa.

Lấp lánh trong ánh đèn vàng vọt mù mờ, là những viên đá Thạch Anh màu nâu đỏ, loại đá quý hiếm nhất và có giá nhất trong vùng New Hampshire, to bằng nắm tay, nằm lẫn lộn.

Kawi đặt chảo xuống đất

- Con tạ ơn núi rừng.

Anh đứng dậy, đội cái chảo lên đầu, đi nhanh về lều, gọi phone.

- Aida! Anh đã có tiền cho em sinh con rồi.

Kawi rơm rớm nước mắt.

- Em giữ gìn sức khỏe, chắc tuần tới sẽ về.

Hôm sau, trời mưa to, mực nước lạch dâng cao, Kawi ngồi trước lều hút thuốc, nhìn con lạch nước cuộn cuộn, anh tiếc cho một ngày làm việc. Kawi vô lều, thay đồ ấm, lặn lưng khẩu súng ngắn, đeo bao da chôn lên vai, mở tủ gỗ, lấy chiếc hộp thiếc, bỏ vô túi ngực, đẩy cửa đi về thị trấn Knight Point.

Bán bao da chôn ở tiệm tạp hóa, Kawi mua ít thịt hộp, cá hộp, rau củ, 2 hộp đạn, dầu chiên, dầu đốt đèn, bao táo tươi, còn dư được 200 đô. Kawi ghé tiệm ông Joseph, người Do Thái già, chuyên thu mua đá quý từ các người khai thác trong vùng.

- Hello! Chào ông Joseph.

- Chào Mèo Rừng!

Mèo Rừng là tên thân mật mà mọi người ở vùng

này đặt cho Kawi.

- Hôm nay anh sẽ mang lại cho tôi những viên đá quý tuyệt vời phải không?

- Tôi mang tới đây những viên đá quý đẹp nhất mà núi rừng đã cho tôi...

- Vậy sao?

Ông già Do Thái có cái mũi gãy phù thủy, râu tóc bạc phơ, dưới cái nón nhỏ, tròn, bằng nhung đen che đỉnh đầu. Ông mừng rỡ bước tới, kéo tay Kawi.

- Vậy thì vô trong phòng... Kín đáo hơn!

Kawi theo ông Joseph vô căn phòng sát bếp, ngồi xuống bàn, anh giúp việc người Tàu, đem ra 2 ly nhỏ, chai whiskey. Ông Joseph rót 2 ly đầy, cầm một ly, đưa lên.

- Mừng những viên đá quý của Mèo Rừng!

Kawi cung ly.

Anh ngồi xuống, lấy chiếc bao da, để xuống bàn, đẩy tới trước mặt ông Joseph.

- Đây! Mời ông.

Ông Joseph, mở dây cột bao da... 4 viên đá Thạch Anh nâu đỏ, 3 viên Amethyst màu tím, 3 viên Beryl xanh lục lăn ra bàn.

Ông Joseph một tay bịt miệng, một tay đề lên những viên đá quý.

- Trời đất! Tôi sẽ mua hết! Mèo Rừng! Đây là một gia tài.

Kawi ngồi thẳng, khoanh

tay trước ngực.

- Vợ tôi có bầu, sắp sanh con trai, cô đang ở với bộ tộc Mokawk tại Kanesatake, Quebec... Đang đợi tôi gọi tiền về lo cho việc sinh nở...

Ông Joseph rót ly rượu, đưa cao.

- ... Mừng đứa con trai đầu tiên của Mèo Rừng Kawi!...

Anh ngược mặt.

- Nia:wen! Nia:wen! (Cảm ơn, tiếng Mohawk)

Ông già Joseph, lấy trong hộc bàn, đưa cho Kawi xấp tiền.

- Đây là 3,000 đô của anh!...

Kawi bỏ xấp tiền vô túi da trước ngực.

- Cảm ơn! Ông nhớ kín đáo giùm, lúc này không an ninh lắm.

Kawi vừa ra khỏi cửa trước, là anh Tàu giúp việc của ông Jo đã ra cửa sau, chạy qua xì xầm với Perdo, tay người Mẽ, thợ của tiệm bán dao, búa, bên kia đường.

Kawi đang vui với số tiền lớn cho vợ và đứa con trai sắp ra đời, nên anh quẹo vô bar “Chồn xám”. Anh đứng bên quầy, gọi whiskey, Jake đứng gần đó, bước tới.

- Ê! Hello Mèo Rừng!

- Chào Jake! Khỏe không?

- Bữa nay mình có chuyện vui! Mời Jake 1 ly.

Kawi đã quen biết Jake trước đây trong chuyến săn chồn ở Knight Point, nhưng ít gặp vì săn chồn chỉ là việc phụ.

1 ly, rồi 2, rồi 3 ly... Tới ly thứ 5.

- Thôi tui về! Tối lắm rồi.

- Ê! Mèo Rừng cần đưa về không? Săn xe ở ngoài.

- Không! Cảm ơn bạn... Tôi muốn đi giữa núi rừng để tạ ơn về món quà quá lớn mà núi rừng đã tặng cho chúng tôi...

Kawi đã say nhưng còn đủ tỉnh để băng rừng về căn lều gỗ của mình.

Đêm đầy sao, lấp lánh con đường mòn nhỏ những dải sương trắng mờ ảo.

Kawi vừa đi vừa hát một đoạn về niềm vui của một người hạnh phúc

Hey-ya-na,

Hey-ya-na,

Hey-ya-na, hey-ya-na!

“3,000 đô! Hà hà! Là một món tiền lớn ... Anh sẽ về Kanesatake. Aida hơi ốm, anh sẽ mua những thực phẩm ngon nhất, bổ nhất cho Aida, anh sẽ hầm những tảng thịt bò rừng với khoai tây, cải đỏ cho vợ ăn mỗi ngày... Mua những bộ đồ đẹp, vài đôi giày da thỏ nhỏ xíu, mềm và êm như nhung cho đôi chân bé tí của thằng con trai đầu tiên của mình... Sẽ mua cho nó bộ đồ Da Đỏ cổ truyền, may bằng da hươu con, có những tua quanh cánh tay,

dọc 2 đùi và trước ngực là biểu tượng của dân Mohawk, in vô mặt da bằng dấu sắt nung nóng, sẽ vẽ 2 đường sọc đen đỏ trên mặt nó. Hai vợ chồng bông con, ngồi trên ghế gỗ bọc da gấu... Anh thợ chụp hình đưa tay ra dấu và...”

Một vùng sáng lóe lên

- Bộp!

Cú đập vô đầu, Kawi gục xuống.

Kawi tỉnh dậy giữa rừng, vết thương sau đầu đọng những đường máu khô trên mặt, anh đưa tay vô ngực sờ rầm, chiếc túi da đựng 3,000 đô biến mất. Kawi ráng sức bò về lều, đốt chiếc lò sưởi trong góc, lấy chai rượu whiskey trên tủ gỗ, nốc sạch... Anh dựa đầu vô vách, khóc.

“Vậy là Aida không có những thực phẩm ngon nhất, bổ nhất. Anh sẽ không có cơ hội hầm những tảng thịt bò Angus với khoai tây, cải đỏ cho vợ ăn mỗi ngày... Anh sẽ không có tiền để mua những bộ đồ đẹp, vài đôi giày da thỏ nhỏ xíu, mềm và êm như nhung cho đôi chân bé tí của thằng con trai đầu tiên của mình... Và tiền đâu? Để mua cho nó bộ đồ Da Đỏ cổ truyền, may bằng da hươu con, có những tua quanh cánh tay, dọc đùi và trước ngực là biểu tượng của dân Mohawk, in vô mặt da bằng dấu sắt nung nóng, không còn dịp vẽ

2 đường sọc đen đỏ trên mặt nó, giống như tấm hình của ông cố, tổ tiên Mohawk ngày xưa...

- Hello Aida! Aida!

“Thưa quý khách số phone 123456... đã không còn sử dụng.”

4 giờ sáng, Kawi ra trạm bus, mua vé về Montreal. Anh gọi Crow, người bạn da đỏ đến rước.

- Kawi!

- Crow! Mặt mày buồn quá! Hình như có điều gì muốn nói với tao?

Crow cúi mặt.

- Tao mong mày đủ can đảm khi nghe ...

- Điều gì?

Crow vẫn cúi mặt.

- ... Vì yếu sức khỏe khi có bầu, Aida mang bệnh Covid, vô bệnh viện đã 3 ngày, sắp thai và qua đời đêm hôm qua trong bệnh viện...

Crow khóc, mặt Kawi tím ngắt.

Kawi đứng đó, mắt khô rang, vẫy tay, khuôn mặt Aida từ khung kính trên chiếc quan tài di chuyển thật chậm về phía lò hỏa thiêu số 3. Cửa lò mở ra, quan tài đứng lại một lúc, như dành cho Aida 1 phút vĩnh biệt người chồng của mình.

- Konoronhkwa! Konoronhkwa! (Anh yêu em)

Kawi đấm ngực, ngược mặt, rít trong miệng.

Kawi về tới nhà, anh

thu dọn những đồ vật cá nhân của Aida, chung với mấy bộ đồ, chăn gối bạc màu của Aida, dồn hết vô thùng sắt ngoài sân, châm lửa. Vài người hàng xóm ái ngại đứng nhìn.

Kawi vô nhà, tắm rửa, bước ra sân, vén cửa căn lều da đỏ, gia đình anh đã dựng ngoài vườn từ khi anh sinh ra, tới chiếc bàn thờ, lấy bộ đồ da đỏ bằng da hươu, có những tua quanh cánh tay, dọc đùi và trước ngực biểu tượng của dân Mohawk, treo trên vách, dưới hình ảnh của các tiền nhân, ông nội và ba anh (Bộ đồ mà anh ước mơ mua cho thằng con trai không ra đời của anh), mặc vô, đốt mấy khúc gỗ trong lò, đợi cho lửa bén, anh ném vô một nắm muối, lửa bùng lên, xanh lè. Anh ngồi xếp bằng, nhắm mắt, lẩm bẩm những lời cầu nguyện, bùa chú của dân Mohawk.

Chừng 10 phút, lửa trong

lò cũng vừa tắt. Anh gấp 2 miếng than cháy đỏ, bỏ vô chiếc hộp thép, trên kệ thờ, cúi đầu khấn nguyện. Bỗng từ đỉnh lều, một con nhện trắng to bằng đầu đũa, nhẹ nhàng rơi xuống đúng đưa với sợi tơ dài. Kawi lấy một ống gỗ nhỏ, có sợi dây da sơn màu đỏ trên bàn thờ, con nhện trắng hạ xuống, chui nhanh vô ống. Kawi đẩy nắp lại, đeo ống gỗ lên trước ngực, anh lẩm bẩm, vái lạy, đứng dậy và ra khỏi lều.

Ông Joseph đóng cửa tiệm, vô phòng trong, kéo chiếc tủ sắt nhỏ, đếm tiền, ghi chú gì đó vô quyển tập, ông ném chiếc nón tròn xuống bàn, lấy chai rượu whiskey trên tủ, rót một ly đầy, ngồi xuống cảm ly, đưa lên...

Đèn phòng bỗng bật sáng.

Trên chiếc ghế, dựa sát tường.

- Hello! Chào...

Ông Joseph giật mình, để ly rượu xuống bàn. Kawi bước tới, khoanh tay.

- ... Ông Joseph!

- O!... Chào Mèo rừng! Anh làm gì trong nhà tôi?

Ông đưa tay, chụp chiếc điện thoại trên bàn.

- Tôi gọi cảnh sát.

Kawi chỉ chiếc điện thoại đã bị cắt dây.

- Tự nhiên!

- Anh muốn gì?

Kawi cúi sát mặt ông Do Thái, cặp mắt đỏ như mắt mèo rừng.

- Muốn trả thù... Vì ông đã cướp số tiền 3,000 đô của tôi... Khiến vợ con tôi chết!

- O! O!... Không phải tôi... Thành Perdo!

Kawi cười.

- Perdo hả? Nó xong rồi!

Kawi mở cánh cửa tủ, Perdo té xuống sàn, chết cứng, mặt xanh màu lá chuối, lưỡi thè ra khỏi

hàm răng, 2 tay bóp vô cổ, mắt trợn ngược.

Ông Joseph, nhảy tới giường, thò tay xuống gối, rút khẩu súng tay.

Kawi thả xuống sàn 5 viên đạn.

- Đây nè!

Ông Jo quỳ xuống sàn.

- Tôi lạy anh!

- Không! Ông đừng lạy tôi! Vì...

Kawi lấy ống gỗ nhỏ đeo trên cổ, mở nắp, con nhện trắng nhảy vô mũi ông Joseph.

Kawi bước ra khỏi nhà, kéo sát cửa, con nhện trắng bò từ vai anh chui lại vô ống gỗ.

Trong nhà, ông Joseph nằm chết cứng, giống y như tên Mễ Perdo, có điều, miệng ông sùi bọt nhiều hơn, và cái mũi phù thủy đẹp lép... Chắc con nhện đã chơi quá liều!

HDV

✓ DỄ ĐỌC

✓ DỄ THẤY

✓ DỄ CẮT

✓ DỄ TÌM

RAO VẬT

TRÊN BAO TRÉ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG

TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

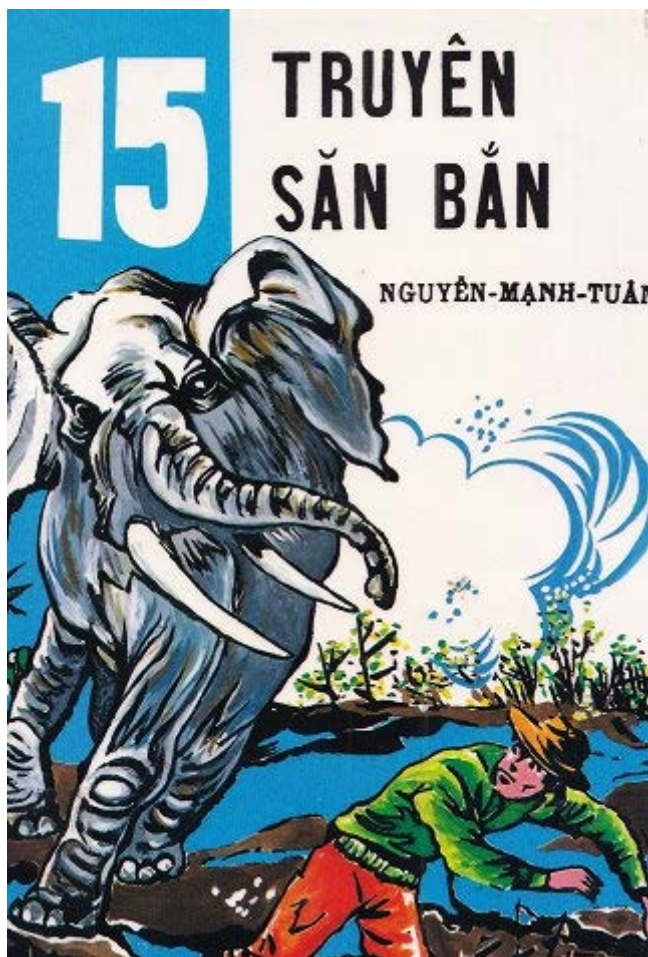
Con ngựa nòi

NGUYỄN MẠNH TUẤN phóng tác

Ngay trước khi trông thấy hai người thợ săn, con ngựa nòi đã linh cảm có chuyện gì khác lạ. Cùng lúc đó, một con nhan sen, thứ chim nước, cẳng dài, có bộ lông khoang đen, cái mỏ vàng tươi, đang mò cá, cũng lên tiếng báo động... Trong hơi gió thoảng lại, con ngựa chợt ngửi thấy mùi người.... Năm trước, đặng bọn săn ngựa, nó đã thuộc lòng thứ mùi nồng, mặn, khen khét đặc biệt này. Chiếc cổ óng chuốt, mềm mại của nó ngừng cao quay tứ phía... Qua làn sương sớm mong manh, bóng Kim và lão Tư còn là hai vệt đen mờ.

Con ngựa không nhúc nhích. Bây giờ nó không phải trông coi đàn ngựa nái, ngựa tơ, nên chẳng cần hốt hoảng làm gì. Đàn của nó lúc này ung dung gặm cỏ trong thung lũng kín đáo tận phía bên kia núi.

Vả lại hai người lạ không la hét, quát tháo như những thợ săn trước kia đã làm nó hoảng hốt. Cũng có thể, trong quá khứ xa xôi nào đó, giòng họ nó đã có sống trong một trang trại với những người tương tự... Đã được ăn lúa mạch đựng trong

thùng do bàn tay thân ái đưa lên tận miệng chẳng?... Do đó lúc này nó không thấy sợ chút nào.

Nhưng cái bình tĩnh lạ lùng này không kéo dài mãi: vừa nghe tiếng Kim nói với bạn đồng hành, tự nhiên con ngựa quay phắt lại, vừa hí vừa sải vó thực nhanh. Phản ứng tự vệ của nó gần như máy móc.

Lão Tư và Kim không ngạc nhiên, họ chờ đợi

con ngựa làm vậy, và còn mong nó chạy nhiều hơn, nhanh hơn. Đâu cần đuổi, trước sau gì con vật cũng phải vào hẻm núi, lối thoát duy nhất cho nó.

Cứ như vậy, họ nhẩn nha theo sau con vật, cho tới sẩm tối thì những khối đá tảng ngổn ngang án ngữ trước ngách núi hiện ra trước mắt họ.

Kim chỉ lo con ngựa rẽ sang ngã nào khác, nhưng

lão Tư quả quyết:

- Vết móng rành rành đây mà... Chẳng nó thì ai!

Anh yên tâm đôi chút, vì lão đã nói, ít khi sai. Tuy nhiên Kim lại lo lẫn con vật bất chợt nhào ra khi thấy nghẽn lối, hoặc đi mất hồi nào mà không hay. Được cái chẳng có chuyện gì xảy ra. Trên cao vẫn chỉ có con chim ưng lượn lơ.

Mặt trời lặn khá nhanh, Kim không thấy rõ những gì trong hẻm núi nhưng lão Tư vẫn khẳng khái:

- Chú trông... Toàn vết chân chạy một chiều... Chắc chắn còn trong đó. Nó mới vào đây, chưa ra.

Kim lưỡng lự:

- Tính sao giờ, Bác?

- Ồ!... Bây giờ cắm trại, nghỉ... Mai tính.

- Lỡ nhân đêm tối, nó phóng đi mất?

- Đừng lo... Vả lại ta đốt lửa ngay đây, nhử thính con ngựa cũng chẳng dám ra.

Đêm ấy, Kim chỉ chợp mắt chốc lát, nơm nớp sợ con ngựa nòi thoát mất. Đôi lúc, có tiếng sói tru đàng xa, Kim có cảm tưởng đó là tiếng than thở của núi ngàn mong sáng.

Khi hai người rời lều, trời mới rõ mặt người. Tiếng

chim ăn đêm xào xạc trên không, buồn rười. Đôi ngựa còn ngái ngủ bước chênh choạng vào hẻm núi gập ghềnh. Nhiều chỗ đường đi khấp hẹp giữa hai vách đá như một hành lang khúc khuỷu khiến hai người không còn đi sóng hàng với nhau được. Kim nhường lão Tư dẫn đầu.

Qua một chỗ ngoặt bất ngờ, con hẻm đổ vào một thung lũng lòng chảo bát ngát, cỏ tươi non, bao quanh chiếc ao nhỏ nằm ngay giữa. Chấn ngang lối vào là một mỏm đá kỳ dị, cao vút và nhọn, na ná ngón tay trở lên trời. Nhưng chẳng ai để ý tới chuyện đó, họ trở mắt nhìn cuối bãi, nơi con ngựa nòi nâu hồng đang thảnh thơi gặm cỏ.

Giọng Kim như lạc hẳn đi:

- Lần này may ra, bác ơi!... Bác về trại kiểm thêm vài người tới đây... Để cháu canh nó cho.

Lão Tư xoa cằm:

- Liệu giữ nổi không?

- Chắc được.

- Coi chừng... Lúc cùng nó dám bổ nát sọ cậu. Thấy con ngựa ô bữa trước không?

Kim hơi rùng mình, nhưng vẫn nói cứng:

- Không sao, cháu có cách ...

Anh nhớ tới lối săn ngựa của dân da đỏ, thực giản dị hết sức, lần này anh thử áp dụng xem sao.

Trước khi đi, lão Tư nheo mắt ngắm nghía con vật.

- Chú được con ngựa này là nhất rồi... Ráng canh chừng nhe... Khoảng chiều tối, tôi đem người tới.

Kim khẽ gật. Một lúc sau, trong cái bình minh chỉ còn có Kim với con ngựa.

Việc đầu tiên của Kim là lấy cuộn thừng ngang lối vào hẻm, ngăn con ngựa khỏi thoát ra, anh lục trong xác lấy nắm vải xanh đỏ đem theo buộc vào sợi dây. Gió thổi, vải phấp phới như hàng chục lá cờ nhỏ. Anh thấy nhóm da đỏ chỉ có vậy mà giữ nổi đàn ngựa, hình như giống ngựa ngán màu sắc sỡ thì phải.

Khi anh bắt đầu hí húi làm công việc đó, con ngựa đã trông thấy ngay. Nó chẳng có vẻ gì hốt hoảng, lại có phần tò mò nhiều hơn. Gã trẻ tuổi này không ồn ào chút nào cũng không sấn sổ săn đuổi nó, nên con vật không chạy ngay, tuy vẫn

đề phòng.

Chợt từ trên cao, tiếng chim ưng ré lên. Con chim báo động cho bạn, đó là hình thức tương trợ giữa thú rừng, bao giờ cũng vậy, đúng như lời lão Tư.

Con ngựa hồng cất tiếng hí, thách thức ... Rồi thay vì bỏ chạy, nó xông lại phía gã trẻ tuổi dám vi phạm giang sơn này. Bên chòm mây trắng lững lờ bắt đầu ửng màu nắng, con chim ưng đảo cánh xuống thấp, không muốn bỏ sót chi tiết nào trong tấn kịch đang xảy ra phía dưới.

Kim đứng sững vì ngạc nhiên, vì khiếp đảm nữa; anh chẳng có cách nào trốn thoát cơn giận của con ngựa. Chẳng có khối đá, hay thân cây nào cho anh tránh né... Kim muốn dang hai tay, vùng vẫy, hay kêu thực to cho con vật sợ, nhưng toàn thân anh gấn như tê dại, cứng đờ, cổ họng se lại làm tắt nghẽn tiếng kêu trong đó.

Con ngựa nhào tới, như cơn lốc... Kim vẫn trở ra đó, đôi mắt trừng trừng nhìn con vật phóng lại để rồi sẽ đè sập anh xuống, chà nát xương dưới bốn vó sắt thép đang gõ mạnh trên mặt đất.

Thế là chết! Chết thực. Kim nhắm nghiền mắt lại. Nhưng khi mở mắt ra, anh ngạc nhiên thấy con ngựa nòi vut ngoạo sang trái, như theo một thúc đẩy huyền bí nào đó... Nó xẹt như làn chớp cách anh vài bước rồi phóng ra phía đầu hẻm núi.

Kim run bắn người lên, tim muốn rời khỏi lồng ngực:

- Mất toi... Mình mất công toi. Nó thoát ra khỏi ngách núi mất...

Tiếng vó ngựa dồn dập nghe như sự tan vỡ của giấc mơ đẹp vừa hình thành trong trí Kim.

Nhưng sao tiếng ngựa hí nghe dữ dằn vậy?

Kim ngoảnh lại... Thì ra con ngựa chạy tới chỗ sợi

thùng chần lồi, chồm lên, rồi dừng đó. Những mẩu vải đủ màu bay tung, làm nó khiếp sợ, không dám chạy nữa.

Con vật quanh đi, chạy vòng khu lòng chảo. Mỗi lần thấy nó tới gần mồm đá, Kim đã đủ sức dang tay dậm dọa cho con vật quay lại.

Trên đầu anh, con ưng lượn lờ, sải cánh về rặng núi màu tím lam phía xa. Kim nhìn theo nó, rồi quan sát con ngựa. Lúc này anh bắt đầu thấy vẻ buồn bã của con vật dù bớt phần nào. Như vậy anh coi như thắng được keo đầu.

Kể ra có nhiều lần con ngựa cố gắng nén sợ toan vượt hàng rào kỳ lạ trước mặt, nhưng lần nào tới mức chót, nó cũng chịu thua.

Kim nhận thấy nó quẩn bên mồm đá nhón lâu hơn những nơi khác. Anh nghĩ chừng nếu chực sẵn đó, núp cho khéo để con vật khỏi nghi ngại, anh có thể với ít nhiều may mắn, quãng thùng bắt được nó cũng nên! Cốt yếu là phải cột thùng cho chắc. Điều này không khó: ngay dưới trụ đá, có sẵn kẻ nút, đầu dây gài vào đó cả chục ngựa nài kéo chưa chắc chuyển.

Quanh quẩn rồi cũng hết ngày. Nắng nhạt dần, soi chiếu khoảng đất trống, tha thướt trên ngọn cỏ, ửng màu hồng tía bộ lông mượt nhưng của con ngựa làm Kim nhìn không chớp

mắt.

Đêm ấy Kim ngồi dựa lưng vào mồm đá, chập chờn ngủ, chốc chốc lại giật mình vì tiếng vó ngựa dồn dập như núi lở, nhưng lại ngừng bật khi vừa đụng những mảnh vải màu phân phát bay.

Tảng sáng, Kim thu hình sau khối đá, lăm lăm sợi thùng da tết nút thông lọng. Anh biết con ngựa bắt đầu dạn, chẳng chóng thì chầy sẽ vượt hàng rào, không ra tay mau là mất... Anh chẳng chờ lâu la gì: trong cái tranh tối tranh sáng của bầu trời sữa soạn bình minh, hình dáng con ngựa như chiếc bóng mờ nhạt, uyển chuyển lại gần mồm đá. Có lẽ con vật chưa thấy anh... Sương đêm làm tan biến thứ mùi đặc biệt tỏa ra từ da thịt loài người khiến con vật không ngờ chẳng?

Sợi dây nắm chắc trong tay, người hơi ngả về phía trước, bắp thịt căng cứng, Kim dán mắt vào con ngựa, hồi hộp lạ lùng. Chưa bao giờ anh được gần nó như vậy. Trong một khoảnh khắc thực ngắn, nhưng cũng lâu vô cùng, con ngựa đứng im, sẵn sàng lấy đà, thân hình gân bắp rung lên... Rồi Kim thấy sợi thùng vọt đi, như không phải do anh liệng... Hành động quen thuộc này trở thành thứ phản ứng tự nhiên, gọn và nhanh, đúng chỗ, đúng lúc. Nói vậy chứ Kim vẫn thấy trống ngực đập mạnh... Lần này mà

hụt, chắc anh giải nghệ quá!

Con ngựa hồng hí lên, nửa sợ hãi, nửa bức tức khi vòng dây da thít ngang cổ. Trước khi nó chồm lên, Kim đã nhanh tay gài đầu dây có tết nút vào kẻ đá. Bây giờ con ngựa càng kéo, dây càng thít chặt, vòng thông lọng chèn lấy cần cổ làm nó cật tiền, đá hậu, làm cát, sỏi bay mù...

Kim không nhúc nhích, chờ ra đó, đầu óc trống rỗng... Anh không biết nên mừng hay lo. Sự cố gắng ghê gớm của con vật để thoát thân làm anh vừa thương, vừa sợ... Nhiều lúc anh có ý định cắt phăng dây thùng trả tự do cho nó... Anh không nỡ nhìn con ngựa dững mẫn bữa trước giờ đây rũ rượi như vậy.

Kim lắc đầu, lăm bắm như van nài, khuyên nhủ đứa trẻ đại dột:

- Giã giũa làm gì mày! Vô ích... Không thoát được đâu... Yên đi là hơn, cưng!

Thời gian vùng vẫy đau khổ của con ngựa kéo dài chẳng biết bao lâu... Kim không ý thức được nữa. Anh thấy mắt mờ đi, nước mắt từ đâu xóa nhòa cả hẻm núi, cả đồng cỏ, cả con ngựa mệt mỏi, ủ rũ như tàu lá héo.

Cuối cùng rồi cũng xong... Con ngựa nài thở hồng hộc, ngược nhìn anh một cách ai oán lẫn đôi chút ngạc nhiên. Cái hung hăng của nó biến đâu cả... Con vật cúi đầu, lắc nhẹ chòm bờm trắng toát như

cước, như vậy là nó hàng phục chàng trai trẻ xa lạ rồi đó!

Trong tiềm thức nó thức tỉnh cái khôn ngoan của tổ tiên đã từng chịu khuất phục loài người ... Nó hiểu, có vùng vẫy lắm, chỉ mệt mỏi thêm vô ích. Nó phải theo ý muốn của chủ, vì trời sinh nó để làm bạn đồng hành với người kia mà!

Trọn ngày, Kim ngồi bên mồm đá, luôn miệng nói với con ngựa, không phải để nó hiểu, nhưng để con vật quen với giọng nói dịu dàng của anh, bớt giật thừng rít lấy cổ nó. Tối lúc trăng lên, Kim cũng không rời con ngựa; anh không thấy đói hay mệt mỏi chút nào, chỉ nhìn con ngựa bắt đầu cúi xuống nhăm nháp sợi cỏ non, anh cũng đủ no rồi.

Khi lão Tư và 4 người trai tráng từ trại kéo tới vào lúc xế trưa, họ tròn mắt ngạc nhiên: Kim ngồi xếp bằng tròn, miệng tươi như hoa, vừa dỗ dành vừa đưa lại tận mồm con ngựa nài chiếc chảo sắt đầy nước trong vắt.

Tít trên cao, nền trời xanh màu ngọc, sâu thăm thẳm. Con chim ưng vẫn lượn vòng nhẹ như ánh nắng buổi đẹp trời, trên vùng thung lũng êm ả, tràn ngập màu tươi mát của cỏ non.

NMT phóng tác

Trần Vũ đánh máy lại tháng 7-2024 từ tuyển tập 15 Truyện Sân Bắn của Nxb Sóng Mới in tại Sài Gòn trước 75.

TRIỆU MINH

Uống rượu lâu nay được xem là có thể mang lại lợi ích cho sức khỏe, nhưng nghiên cứu gần đây lại thách thức quan điểm này, cho rằng rượu có thể đưa đến nhiều rủi ro hơn những gì trước đây cho biết.

Rượu & sức khỏe

Ngay cả việc uống rượu vừa phải, được định nghĩa là ít hơn một ly mỗi ngày, cũng đã được liên kết với những lo ngại về sức khỏe thay vì những lợi ích như cải thiện sức khỏe tim mạch. Nhiều chuyên gia lưu ý rằng, bất kỳ lợi ích sức khỏe nào quan sát được ở người uống rượu, có thể thực sự do những yếu tố khác chứ không phải nhờ rượu.

Ảnh hưởng tới sức khỏe

Các nghiên cứu đã cho thấy những rủi ro khác nhau về sức khỏe liên quan đến việc uống rượu. Ví dụ, tiêu thụ rượu được liên kết với nguy cơ cao hơn sẽ mắc bệnh tim mạch, bao gồm đột quỵ và suy tim. Hơn nữa, rượu được liên kết với ít nhất 7 loại ung thư, và Tổ chức Y tế Thế giới cảnh báo rằng không có mức tiêu thụ rượu nào được coi là an toàn.

Đối với người lớn tuổi

Tuổi tác càng khiến những rủi ro này trở nên nghiêm trọng hơn. Khi người ta lớn tuổi, cơ thể họ chuyển hóa rượu không hiệu quả nữa, dẫn đến nồng độ cồn trong máu cao hơn. Sự suy giảm liên quan đến tuổi tác cũng ảnh hưởng đến cân bằng, phối hợp và chức năng nhận thức, tăng nguy cơ té ngã và làm suy giảm khả năng lái xe.

Bao nhiêu là đủ?

Số lượng rượu được cho là an toàn khác nhau tùy theo giới tính, với hướng dẫn cho thấy không nên uống quá một ly mỗi ngày đối với phụ nữ và hai ly đối với nam giới. Vượt quá đáng kể những giới hạn này sẽ làm gia tăng rủi ro về sức khỏe, và càng tiêu thụ nhiều thì rủi ro càng tăng.

Cuối cùng, quyết định về việc uống rượu nên dựa trên các yếu tố sức khỏe cá nhân. Nên cân nhắc các yếu tố như giới tính, các điều kiện y tế, tiền sử gia đình và việc đang sử dụng thuốc trị bệnh. Đối với những người muốn giảm thiểu rủi ro, thì uống bớt đi - ngay cả tạm thời - cũng có thể mang lại lợi ích cho sức khỏe, như hạ huyết áp và giảm nguy cơ bệnh rối loạn nhịp tim (heart arrhythmias).

Các quầy, tiệm bán đủ thứ loại ở các “chợ hóa chất”

Mua bán hóa chất độc hại

Đầu tháng 7-2024, một phụ nữ ở Đồng Nai đã đầu độc một loạt 5 người thân trong cùng gia đình khiến họ tử vong bằng Xyanua (Cyanide) - một loại hóa chất cực độc - chỉ vì mâu thuẫn trong cuộc sống thường ngày. Có lẽ từ vụ án làm rung động cả nước này, mọi người bỗng giật mình trước thực trạng ở Việt Nam có nhiều loại hóa chất độc hại hoặc không rõ nguồn gốc mà người mua, kẻ bán đang trao đổi nhau hết sức dễ dàng chẳng khác mớ rau, con cá!

NGUYỄN SINH
SÀI GÒN - VN

Từ các hóa chất phụ gia thông thường

Không chỉ vụ việc trên, cách nay ít lâu từng xảy ra những vụ thương tâm như thảm án em gái bơm xyanua vào ly trà sữa giết chết chị họ; sự việc cháu bé 11 tuổi uống nhầm axit sunfuric (Sulfuric acid)

đựng trong chai nước suối hay chuyện nhiều người dân ngộ độc bởi rượu dỏm, giả hoặc từ thực phẩm tẩm hóa chất bảo quản... Trong khi đó, thật hiếm nơi nào việc mua bán các loại hóa chất (độc hoặc không độc) dễ như VN khi chỉ cần bước chân ra tiệm sẽ tìm được hầu hết mọi thứ. Chẳng hạn tại chợ Kim Biên (quận

5, Sài Gòn) là “vựa sỉ” vô số loại hóa chất. Người bán cho biết, thế giới hiện có loại hóa chất nào thì Kim Biên cũng có. Từ hóa chất dùng trong công nghiệp, trong thực phẩm, cả những loại thuộc danh mục hạn chế sử dụng hoặc cấm sử dụng.

Cụ thể, mặt hàng phụ gia thực phẩm ở đây rất

đa dạng, nhất là các loại hương liệu dùng chế biến nước uống, nước giải khát như cà phê, ca cao, nước cam, chanh, dâu, nho, táo, sầu riêng, trà sữa... Giá của chúng khoảng 25-30 nghìn VNĐ/100ml. Cạnh đó, chợ Kim Biên còn bán nhiều loại hóa chất dùng trong thực phẩm như hương liệu tạo mùi và màu để nấu hủ tiếu, phở, bún riêu, bún bò... giá từ 40-50 nghìn VNĐ/100g hoặc 100ml. Có loại bột phụ gia tên thường gọi “săm - pết” bán giá 80-100 nghìn VNĐ/kg. Bột này chứa trong túi ni-lông, không nhãn mác chỉ dẫn thành phần, không hạn sử dụng cũng như nơi sản xuất. Theo người bán, chỉ cần pha vài muỗng canh bột trong một thùng nước, sau đó rưới lên bề mặt các tảng thịt lớn (hoặc thủy hải sản) rồi mang để nơi thoáng mát (không cần bỏ tủ lạnh) thịt, hải sản vẫn giữ tươi ngon cả tuần, không bị biến màu hoặc có mùi lạ! Một người quen biết ở chợ Kim Biên tiết lộ: “Có nhiều loại chất hóa học chuyên dùng trong công nghiệp, đa số xuất xứ từ Trung Quốc được người ta bán cho khách mang về dùng trong thực phẩm, mục đích tạo màu đẹp cho xôi chè, thịt nguội, bánh kẹo, tương cà... Với những loại thực phẩm này, người ăn vào dễ mắc các bệnh hiểm nghèo như ung thư, xơ gan, viêm gan, ung thư

Hóa chất độc hại bán tràn lan ở Việt Nam

máu, suy tuỷ...”

Đến các chất độc và...kịch độc

Lại khảo sát, tìm hiểu ở một số tiệm hóa chất tại Sài Gòn. Tiếp xúc chúng tôi, nhiều chủ hàng tỏ ra e dè, thận trọng nhất là khi thông tin người phụ nữ hạ sát 5 người trong cùng gia đình ở Đồng Nai tràn lan trên mạng

xã hội. Tại một tiệm hóa chất trên đường Tô Hiến Thành (quận 10), chúng tôi hỏi mua axit sunfuric (Sulfuric acid), được người bán báo giá tùy nồng độ và dung tích dao động từ 100-200 nghìn VNĐ/lít. Người bán nói nếu mua số lượng lớn sẽ có chiết khấu và miễn phí giao hàng tận nơi. Tiếp theo, chúng tôi thử hỏi mua xyanua thì người

Xyanua tìm mua dễ dàng trên “chợ mạng”

này bảo “đã hết hàng”. Tại cửa tiệm khác trên đường Lý Thường Kiệt (cùng quận 10), khi hỏi mua axit sunfuric, người bán không quan tâm mục đích và chỉ hỏi chúng tôi muốn bao nhiêu. Chị này giới thiệu cửa hàng có loại axit đậm đặc nồng độ 38%, giá 90 nghìn VNĐ/chai nửa lít. Thử hỏi mua xyanua, chị ta nói hiện không có sẵn tại cửa hàng mà đang để ở kho ngoài cảng (?), với dạng thùng 50kg (Czech) hoặc dạng hộp 500 gram - 1kg (Đức), muốn mua thì để lại số điện thoại và địa chỉ, vài hôm sẽ có người ship tận nơi. Tuy vậy, trái với sự thận trọng của các quầy, tiệm hóa chất bán trực tiếp, trên “chợ mạng” người dùng có thể dễ dàng mua xyanua chỉ qua vài cuộc điện thoại. Ví dụ, khi truy cập vào nhóm “Chợ hóa chất” trên mạng Facebook, thấy có hàng chục bài viết rao bán, hỏi mua xyanua. Một người bán nickname Phương Anh cho biết “Bên em có sẵn xyanua hàm lượng 80% xuất xứ Hàn Quốc. bán từ 1 kg trở lên với giá 12 triệu VNĐ”. Sau một hồi thương thảo, người bán yêu cầu chúng tôi nhắn tên, số phone, địa chỉ qua Zalo, còn các loại giấy tờ khác “có càng tốt, không thì thôi”. Người này cũng cam kết khách hàng sẽ nhận được xyanua tối đa trong 3 ngày và không quên dặn phải sử dụng cẩn thận vì đây là chất

kịch độc.

Theo thống kê của Cục Hóa chất (Bộ Công Thương VN), lượng hóa chất sử dụng trong nước ước tính hơn 9 triệu tấn/năm, đa phần tập trung tại các nhà máy lớn và khu công nghiệp. Song không thấy số liệu thống kê nào về số hóa chất mua bán trôi nổi trên thị trường mà ở đó có loại chỉ cần vài gam cũng đủ cướp sinh mạng hoặc gây thương tật cho người bị hại suốt đời (chẳng hạn Sulfuric acid và xyanua). Cũng theo báo cáo của Cục này cho biết, ý thức tuân thủ pháp luật cũng như vấn đề an toàn hóa chất của các doanh nghiệp, các cá thể kinh doanh nhỏ lẻ còn rất thấp, đặc biệt là nạn buôn bán hóa chất tràn

Thịt ngâm được tẩm hóa chất để tươi ngon khá lâu

lan vô tội vạ như tình hình hiện hữu ở các chợ Kim Biên (Sài Gòn); phố Hàng Hòm, Hàng Buồm (Hà Nội) và nhiều nơi

khác.

Trên thực tế, do các hóa chất công nghiệp thường khá rẻ tiền, dễ mua nên nhiều người đã lạm dụng

trong chế biến nhiều loại thực phẩm dùng cho con người mà chẳng ai quan tâm đến hậu quả.

NS

SỨC KHỎE LÀ VÀNG!

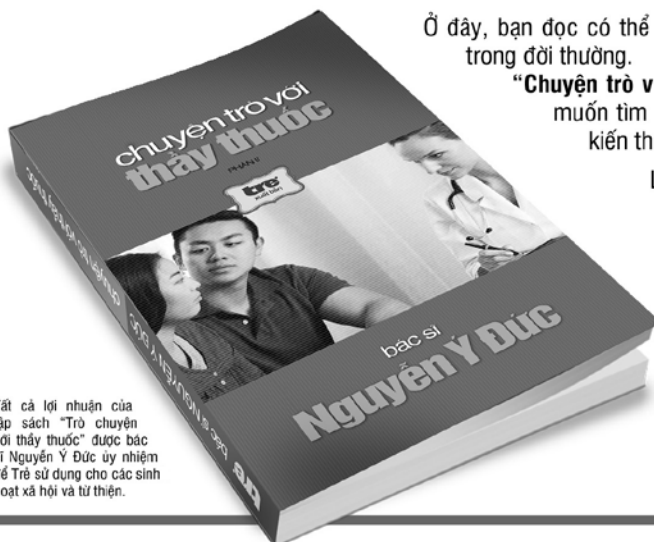
CHUYỆN TRÒ VỚI THẦY THUỐC (TẬP 1 & 2)

Trẻ xin hân hạnh giới thiệu “Chuyện trò với thầy thuốc” Tập 1 & 2 vừa mới phát hành.

Ở đây, bạn đọc có thể tìm thấy những kiến thức đa dạng trong đời sống, rất thiết thực trong đời thường.

“Chuyện trò với thầy thuốc” tập 1 & 2 sẽ là một cẩm nang quý báu cho bạn muốn tìm những câu giải đáp y khoa thiết thực trong đời sống và bổ sung kiến thức về sức khỏe.

Là món quà tặng vô giá đến những thân nhân cao tuổi.

Tất cả lợi nhuận của tập sách “Trò chuyện với thầy thuốc” được bác sĩ Nguyễn Ý Đức ủy nhiệm để Trẻ sử dụng cho các sinh hoạt xã hội và từ thiện.

MUA SÁCH XIN LIÊN LẠC

TEL: 972.675.4383 | EMAIL: INFO@TRENWS.NET

MUA TẠI TÒA SOẠN: 3202 N. SHILOH RD., GARLAND, TX 75044

GỬI VỀ NHÀ: GIÁ \$15 (CỘNG CƯỚC PHÍ)

MUA QUA AMAZON.COM VỚI GIÁ \$20/CUỐN

Các trang mạng xã hội như Facebook và Instagram từng là nơi nhiều người chia sẻ ảnh, tin tức v.v. Nhưng trong những năm gần đây, chúng đã trở nên nguy hiểm hơn, thành địa điểm lừa đảo, quảng cáo gây phiền nhiễu và yêu cầu kết bạn của những người không quen biết.

Những vấn đề này ảnh hưởng đến hàng triệu người. Nhưng bạn có thể vượt qua những chuyện đau đầu này và lấy lại sự thích thú với các trang truyền thông xã hội. Sau đây, là trả lời của các chuyên gia truyền thông xã hội cho những câu hỏi quan trọng.

Lướt facebook an toàn

4 KỲ - KỲ 3

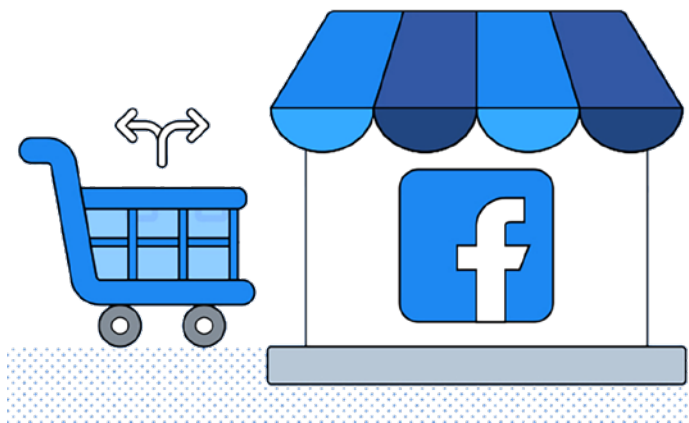
HỎI: Làm sao tránh những bài đăng gây khó chịu từ một trong những người bạn trực tuyến?

ĐÁP: Bạn có thể yêu thích ai đó, nhưng không phải yêu luôn những lời lẽ chính trị mà người ấy đăng trên Facebook. Và bạn có một số lựa chọn kín đáo mà không gây rạn nứt tình bạn. Trước tiên, bạn có thể “unfollow - hủy theo dõi” một contact trên Facebook, điều đó có nghĩa là bạn sẽ không nhìn thấy bài đăng của họ, dù bạn vẫn được kết nối. Facebook cho phép bạn “snooze - ngủ ngắn” một người bạn, vì vậy bạn sẽ không nhìn thấy bài đăng của họ trong 30 ngày, đây có thể là thời gian “nghỉ ngơi” mà bạn cần. Và bạn có thể “block - chặn” ai đó, điều này ngăn họ xem bài đăng của bạn và bạn cũng không thể xem bài đăng của họ. Nên biết là Facebook sẽ không thông báo cho người khác rằng bạn đã thực hiện các bước đó.

HỎI: Mua hàng trên Facebook Marketplace có an toàn không?

ĐÁP: Hãy cẩn thận - Bạn đang mua hàng từ một cá nhân chứ không phải từ Facebook. Nhưng Facebook Marketplace có thể có những giá hời và nhiều người đã mua hàng mà không gặp vấn đề gì. Lời khuyên của chuyên gia: Trước tiên, hãy coi hồ sơ (profile) của người bán để xem lịch sử bán hàng và xếp hạng của họ -- 1 (tệ nhất) đến 5 (tốt nhất) -- từ những người đã mua hàng của họ. Chỉ liên lạc qua tin nhắn (messenger) để bạn có hồ sơ nếu cần báo cáo sự việc. Và hãy cảnh giác với những dấu hiệu nguy hiểm, chẳng hạn như người bán yêu cầu đặt cọc để giữ hàng, hoặc đe dọa hủy bỏ mức giá thỏa thuận nếu bạn không nhận hàng ngay. Nếu bạn dự định gặp một người để mua thứ gì đó, trước tiên hãy thỏa thuận về giá cả, rồi gặp nhau ở nơi công cộng và dẫn theo một người đi cùng bạn.

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dẫn mua chỗ chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dẫn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lêu keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tơi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nêm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về
tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

MADE IN LA, USA

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 7**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : ĐƠN

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

594

lực sĩ Mỹ, bao gồm 315 nữ và 279 nam, đang đại diện nước Mỹ thi đấu tại Olympic năm nay và theo tỉ lệ hai lực sĩ đại diện cho hơn một triệu dân. Các tiểu bang có đông lực sĩ nhất bao gồm California với 120 lực sĩ, Florida 42, Texas 41, Illinois và Pennsylvania cùng 27 lực sĩ.

6

là số huy chương vàng nhào lộn toàn năng cá nhân liên tiếp mà đội Mỹ đã chiến thắng trong 6 Olympic kể từ năm 2004 đến nay. Simone Biles vừa chiến thắng huy chương vàng năm nay và Suni Lee chiếm được huy chương đồng.

11

là số lực sĩ cao nhất từ thành phố San Diego, theo sau là các thành phố Houston 10; Los Angeles 9; Atlanta, Chicago and Miami cùng có 6; và Charlotte, Las Vegas, Long Beach and San Jose cùng 5. Tính chung cả khu vực Dallas-Fort Worth cùng các vùng lân cận có đến 22 lực sĩ.

27

tuổi, Simone Biles là lực sĩ thứ ba giành được 2 huy chương vàng nhào lộn toàn năng cá nhân nữ (2016 và 2024) trong lịch sử Olympic. Với 3 lần liên tiếp tham dự Olympic, Biles đã chiếm được tổng cộng 11 huy chương, cùng 30 huy chương vô địch thế giới trong thể dục nhào lộn.

14

huy chương với 9 huy chương vàng, 4 bạc, 1 đồng qua 4 Olympic cho đến nay, Katie Ledecky là nữ lực sĩ bơi lội sáng giá nhất của Mỹ và có số huy chương nhiều nhất trong bơi lội nữ.

16

tuổi, Hezly Rivera là lực sĩ trẻ nhất Team USA và vừa giành được huy chương vàng đồng đội nữ môn thể dục nhào lộn trong lần tham dự Olympic đầu tiên này. Hezly sinh tại New Jersey trong một gia đình di dân từ Dominican Republic.

10,500

lực sĩ đại diện cho 206 quốc gia đang tranh tài tại Olympic 2024 đang được tổ chức tại Paris. Các lực sĩ sẽ thi đấu 32 môn thể thao với 329 bộ huy chương. Với số huy chương chiến thắng tại Paris cho đến tuần qua, Mỹ là quốc gia duy nhất vượt quá 6,000 huy chương Olympic mùa Hè và mùa Đông.

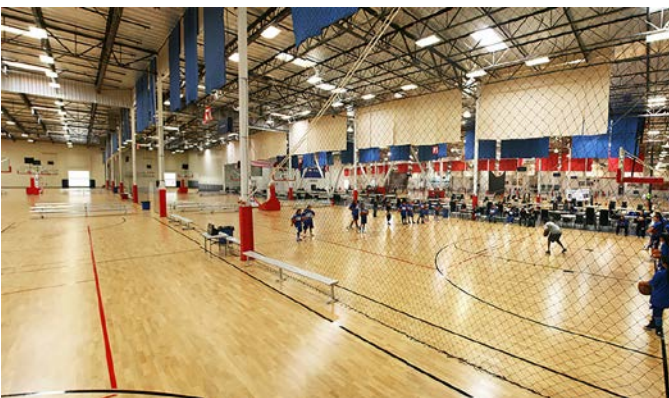

1.25

tỷ đô la là số tiền quảng cáo đài truyền hình NBC thu được khi phát sóng các cuộc thi Olympic, trong đó đến 70% nhà quảng cáo lần đầu tiên, chỉ khoảng hơn nửa tỷ đô la trong số tiền quảng cáo này.

158,000

là tổng cộng số lực sĩ, huấn luyện viên và trọng tài đang có tại Hoa Kỳ hiện nay. Nước Mỹ hiện có 40,786 trung tâm tập thể dục thể thao và giải trí của tư nhân và chính phủ trên khắp nước Mỹ.

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

Đặng Hoàng Minh

Sinh năm 1993
tại Hậu Giang

Bị xét xử: 2-6-2021

*Án tù: 7 năm và
2 năm quản chế.*

Cao Văn Dũng

Sinh năm 1968
tại Quảng Ngãi

Bị bắt: 27-11-2020

*Án tù: 9 năm và 3
năm quản chế.*

Phạm Thành

Sinh năm 1952
tại Hà Nội

Bị xét xử: 9-7-2021

*Án tù: 5 năm rưỡi và
5 năm quản chế.*

Một đít hai gế

Ngày 3-8-2024, với 100% phiếu ủng hộ từ các đồng chí, Tô Lâm (67 tuổi, Chủ tịch nước CSVN giữ thêm chức Tổng Bí thư CSVN nhiệm kỳ 2021-2026. Đại tướng công an Tô Lâm, Bộ trưởng Công an CSVN, được Quốc hội bầu giữ chức Chủ tịch nước nhiệm kỳ 2021-2026 ngày 22-5-2024.

Dưới thời ông Lâm đứng đầu ngành công an, nhiều nhà hoạt động dân chủ, môi trường đã bị bắt. Hoạt động của các tổ chức phi chính phủ được đánh giá là bị siết chặt. Bộ Công an dưới thời ông đã xây dựng và đề xuất thông qua Luật An ninh mạng vào năm 2018. Vụ ông Trịnh Xuân Thanh đang xin tỵ nạn tại Đức sau đó bị bắt cóc về Việt Nam vào năm 2017 cũng được đánh giá là có vai trò của ông Tô Lâm.

Sự kiện nổi bật khi dư luận VN nhắc tới ông Tô Lâm là bữa tiệc thịt bò đắt vàng tại London (Anh) vào đầu tháng 11-2021, bởi bữa tiệc đắt đỏ diễn ra trong bối cảnh Việt Nam đang gồng mình chống cúm Tàu.

Tô Lâm phát biểu sau nhậm chức
(ẢNH: VTV)

"Đặc xá"

Trước khi kiêm luôn chức Tổng bí thư CSVN, Tô Lâm đã ký quyết định đặc xá năm 2024 với tư cách Chủ tịch nước CSVN.

Người được đặc xá bao gồm người đang chấp hành án phạt tù có thời hạn, người bị kết án chung thân đã được giảm xuống tù có thời hạn, người đang được tạm đình chỉ chấp hành án. Trung tướng công an Lê Quốc Hùng (thứ trưởng Bộ Công an CSVN) cho hay tất cả người phạm tội tham nhũng đều được đưa vào diện xem xét đặc xá, chỉ cần nộp hết tiền bồi thường.

Danh sách được đề nghị đặc xá kỳ này nổi bật nhất là Cựu Chủ tịch Hà Nội Chu Ngọc Anh

(đang chịu án 3 năm tù vì liên quan tới đại án kit-test Việt Á, đầu ông Chu Ngọc Anh có nhận hối lộ từ công ty Việt Á nhưng không bị định tội nhận hối lộ).

Tất cả phạm nhân về tham nhũng được rà soát để xét đặc xá

Người phạm tội tham nhũng đã bồi thường xong thiệt hại, nghĩa vụ dân sự, trả lại tài sản, được đưa vào diện rà soát để xét đặc xá.

(ẢNH: BAOBACGIANG.VN)

Đời tư Tô Lâm

Nhiều cư dân mạng trong nước rần rần chia sẻ một bài viết về đời tư của tổng bí thư kiêm chủ tịch nước CSVN Tô Lâm: Tô Lâm là công chức nhà nước CSVN, với mức lương không quá 600 đô la Mỹ mỗi tháng, nhưng Tô Lâm thích uống Macallan 50 giá 37,000 đô la Mỹ, tương đương một bữa bò đắt vàng. Các con Tô Lâm đều du học tại Anh Quốc với học phí hơn 100,000 đô la Mỹ cho mỗi năm. Các em Tô Lâm đều là chủ những công ty bất động sản có máu mặt trong nước, ngay cả họ hàng của bà vợ thứ nhất cũng được Tô chủ tiệm nâng đỡ trúng thầu.

Tô Lâm có 2 đứa con với bà vợ thứ nhất tên Loan, con gái tên là Tô Mai Liên, đứa con trai tên là Tô Long, Tô Long học ngoại ngữ 4 năm trong nước, đi du học Anh Quốc 1 năm về lại Việt Nam, học lớp "tráng men" trong ngành Công an 6 tháng. Đứa con gái tên Tô Hà Linh con của bà vợ thứ hai làm tại Đài Truyền Hình, vừa hoàn thành chương trình học của mình tại SOAS University of London, Anh Quốc. Chưa hết...

(ẢNH: FACEBOOK)

Phát súng đầu tiên chĩa vào đồng chí

Ngày đầu lên nắm quyền Tổng Bí thư kiêm Chủ tịch nước CSVN, ông Tô Lâm đã thay mặt Bộ Chính trị CSVN cho thời chúc 4 ủy viên Trung ương Đảng CSVN, gồm: Phó Thủ tướng CSVN Lê Minh Khái, Bộ trưởng Tài nguyên và Môi trường CSVN Đặng Quốc Khánh, Bí thư tỉnh Quảng Ninh Nguyễn Xuân Ký, Bí thư tỉnh Tuyên Quang Châu Văn Lâm.

4 người trên bị kết luận vi phạm quy định những điều đảng viên không được làm, vi phạm quy định về trách nhiệm nêu gương và các quy định về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

(ẢNH: VIETNAMNET.VN)

Nền kinh tế xã hội chủ nghĩa

Hiện chỉ có 12 quốc gia bị Hoa Kỳ xác định là có nền kinh tế phi thị trường, trong đó có Việt Nam (từ năm 2002).

Nếu được công nhận là nền kinh tế thị trường, hàng hóa tại Việt Nam xuất cảng sang thị trường Hoa Kỳ có thể gia tăng nhanh chóng nhờ thuế quan giảm xuống, gia tăng lợi thế so với hàng hóa của nhiều nước khác, nhất là hàng Trung Quốc. Mặc dù Hà Nội đã dành nhiều năm ráo riết vận động hành lang, thậm chí thuê công ty của Mỹ để tác động tới Bộ Thương mại Mỹ và Chính phủ Mỹ, nhưng rốt cuộc vào ngày 2-8-2024, Bộ Thương mại Hoa Kỳ đã công bố quyết định tiếp tục xếp kinh tế Việt Nam vào dạng phi thị trường. Một trong những lý do được đưa ra là chính quyền CSVN vẫn can thiệp sâu vào mọi khía cạnh của nền kinh tế, ảnh hưởng của Đảng CSVN đối với hệ thống tư pháp và tệ nạn tham nhũng là tuyệt đối.

03/08/2024 09:22 GMT+7

'Chúng tôi thất vọng về việc Mỹ tiếp tục xác định Việt Nam là nền kinh tế phi thị trường'

Đâu Tiến Đạt

Đánh giá tác giả

(ẢNH: VOV.VN)

Ra cửa là gặp hoa hậu

Ngoài lượng quan chức CSVN tham nhũng, Việt Nam cũng nổi tiếng có nhiều cuộc thi hoa hậu nhất trong khu vực. Trước đây, mỗi năm Việt Nam chỉ có 1-2 cuộc thi hoa hậu cấp quốc gia được tổ chức, nhưng nhiều năm gần đây, Việt Nam có gần 200 cuộc thi sắc đẹp diễn ra mỗi năm (ít nhất 20 cuộc thi sắc đẹp cấp quốc gia). Mỗi cuộc thi có 1 hoa hậu và ít nhất là 3 á hậu, bên cạnh các danh hiệu chính, mỗi cuộc thi còn trao nhiều giải phụ cho các thí sinh, tạo nên tình trạng "bội thực người đẹp".

Và riêng đêm 3-8-2024, Hai cuộc thi Miss Grand Vietnam và Hoa hậu Du lịch Việt Nam đã tạo ra 2 hoa hậu, 6 á hậu và vô số danh hiệu khác, người Việt không biết nên tự hào hay nên khóc thầm khi cứ ra cửa là gặp hoa hậu.

(ẢNH: DANTRI.COM.VN)

Ráng chịu...

Sau khi xua quân đi tịch thu vàng tại các cửa hàng trang sức thì giờ Bộ Công An CSVN nhắm thẳng vào người dân. Ủy ban nhân dân TP.HCM vừa lập một Tổ kiểm tra gồm đại diện công an làm tổ trưởng, tổ phó là đại diện ngân hàng nhà nước. Hàng ngày, Ngân hàng Nhà nước chi nhánh TP HCM sẽ thu thập thông tin người mua bán vàng miếng và chuyển cho công an.

Thượng tá Lê Mạnh Hà (Phó Trưởng Phòng Tham mưu Công an TP HCM) cho biết việc thu thập thông tin người mua-bán vàng nhằm ngăn chặn việc đầu cơ và sẽ giữ bí mật của người dân theo quy định. Còn nếu lỡ lọt thông tin ra ngoài thì người dân ráng chịu.

Lê Mạnh Hà (ẢNH: CAFE.VN)

Phạm Mỹ Nhiên bán 5 người thân cho nhóm buôn người qua Campuchia (ẢNH: AN KHANG/VNEXPRESS.NET)

Đều là “xuất khẩu lao động”

Theo thông tin từ hợp báo thường kỳ của Bộ Lao động Thương binh - Xã hội CSVN, 7 tháng đầu năm 2024 có gần 90,000 người Việt đi xuất khẩu lao động trên khắp thế giới. Chưa kể số người vượt biên lậu vào Châu Âu và Mỹ qua đường du lịch.

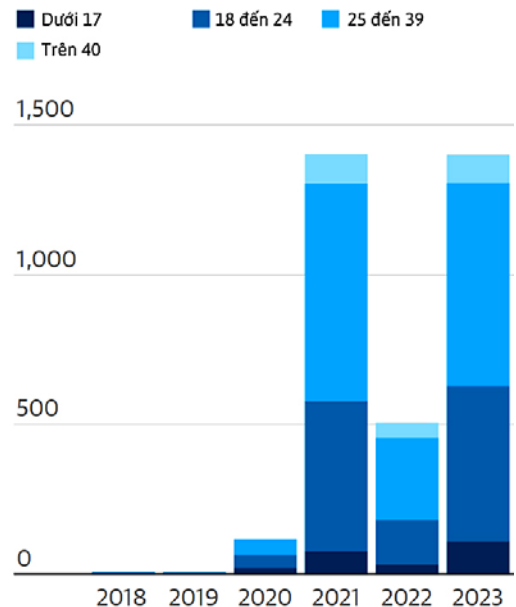
Ngoài ra, những kẻ buôn người đã lợi dụng hoàn cảnh của người nghèo nhưng không có tiền và điều kiện đi xuất khẩu lao động. Công an thành phố Hà Nội cho hay chỉ 6 tháng đầu năm 2024, riêng Hà Nội đã khởi tố 7 vụ án, 17 bị cáo về hành vi mua bán người và mua bán người dưới 16 tuổi, trong đó có 3 vụ án mua bán người qua Trung Quốc, Campuchia.

Chiêu mới?

Ngày 1-8-2024, Cục Xuất nhập cảnh (BI) của Philippines thông báo đã bắt giữ 3 thanh thiếu niên quốc tịch Việt Nam khi họ sử dụng hộ chiếu Đức giả mạo. Họ bị cáo buộc dùng giấy tờ bất hợp pháp và liên quan đến một kế hoạch mới mà những kẻ buôn người dùng để đưa người đi lậu vào các quốc gia khác.

Trong 3 ba người có 2 thiếu nữ 15 và 17 tuổi, họ đã bị từ chối nhập cảnh vì xuất trình hộ chiếu Đức mà chủ nhân có đặc điểm khuôn mặt tương tự nhưng sau đó được xác định hóa ra là hộ chiếu đã bị ăn cắp. Người còn lại là một nam thanh niên 17 tuổi xuất cảnh sang Toronto, Canada, có thể thanh niên này sử dụng hộ chiếu Đức “để có thể nhập cảnh bất hợp pháp vào Canada”.

2 thiếu nữ đã bị đưa vào sổ đen và quay về Việt Nam. Còn nam thanh niên đang bị Bộ Phúc lợi và Phát triển Xã hội Philippines tạm giữ “trong khi làm các thủ tục trục xuất”,

Người Việt Nam di cư vào Anh bằng thuyền, xuống theo độ tuổi, từ 2018 đến 2023 (ĐỒ HỌA: GUARDIAN)

Thủ phạm chính...

Trong quá trình thực hiện việc hút đinh do "đình tặc" rải trên đường, hai người ở Bình Dương tự nguyện đi hút đinh bị mời về trụ sở Công an phường An Bình, thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương mời về đồn để "làm việc". Phía công an giải thích rằng "mời" hai công dân trên về để "làm rõ mục đích phát trực tiếp video khi đi hút đinh lên mạng xã hội và nhắc nhở họ bảo đảm an toàn giao thông."

Tình trạng rải đinh khiến người dân lo sợ mỗi khi ra đường đã xảy ra hàng chục năm nay, công an không bắt người rải đinh, lại đi bắt người hút đinh, khiến nhiều người nghi ngờ chính công an là kẻ rải đinh hoặc là kẻ bảo kê cho những "đình tặc".

Những mảnh sắt, đinh, thu được trên đường (ẢNH: THANHNIEN.VN)

Lê Văn Tám 2024

Hồ Liêu Châu (29 tuổi, trú tại Nha Trang) đã tuổi xăng phóng hỏa đốt cây xăng số 2 Mã Vòng của Công ty xăng dầu Phú Khánh và đốt hai ngôi nhà khác trên địa bàn thành phố Nha Trang.

Lý do Châu đi đốt cây xăng và nhà hai người xa lạ không phải vì học theo tấm gương Lê Văn Tám mà là do buồn chuyện gia đình, cãi nhau với cha mẹ rồi dùng ma túy, sau đó làm bậy.

Rất may là những ngọn lửa được dập tắt kịp thời, không gây chết người. Cũng may là vụ án xảy ra thời đại có camera khắp nơi, không bị bưng bít để người có chữ phóng tác thành câu chuyện về một người anh hùng nào đó trong những cuốn sách giáo khoa mà trẻ em VN phải học thuộc mỗi ngày.

(ẢNH: TUOITRE.VN)

Đẹp mặt

Trong Đông Nam Á, các nước đều mua bản quyền xem Olympic Paris 2024, chỉ có 2 quốc gia thuộc khu vực này không sở hữu quyền phát sóng Thế vận hội mùa Hè năm nay, đó là Việt Nam và Lào.

Tuy nhiên, Đài truyền hình quốc gia Việt Nam - VTV3 vẫn phát sóng các trận đấu thuộc Olympic Paris 2024. Điều đặc biệt chú ý là đài truyền hình nhà nước lại lấy nguồn hình ảnh từ trang website lậu chuyên quảng cáo, tổ chức cá độ và cờ bạc online (trò này bị Việt Nam cấm, các website đều bất hợp pháp).

Cụ thể, khi VTV3 đưa tin về quá trình thi đấu của đoàn thể thao VN tại Olympic Paris, đã xuất hiện logo của ThapcamTV trên góc phải màn hình. Đây là 1 website quảng cáo cờ bạc bất hợp pháp và chuyên phát lậu các giải đấu thể thao.

(ẢNH: FACEBOOK)

Giống Người Neanderthal & Dòng Dối Lạc Hồng

TƯỜNG NĂNG TIẾN

“Văn minh khởi đầu ở nơi mà tha nhân được trợ giúp khi gặp nghịch cảnh.”

MARGARET MEAD

Tôi hơi chậm hiểu lại rất chóng quên nên dù đã lê lết qua hơi nhiều trường ốc (trong cũng như ngoài nước) nhưng trình độ học vấn và kiến thức cũng chẳng hơn ai, vẫn chỉ ở mức làng nhàng. Nói tóm lại là thuộc loại “xoàng”!

“Xoàng” thì đã sao?

Chả trắng/sao gì đâu, nếu

tôi biết thân biết phận một chút – chút thôi. Khổ nỗi, tôi lại cứ tưởng là mình cũng thuộc loại đầu óc trung bình (hoặc dưới mức đó không xa lắm) nên ghi danh học – tùm lum/tùm la – đủ thứ phân khoa: Triết Lý, Tâm Lý, Xã Hội, Nhân Chung ...

Mâm nào cũng có “em”!

Dần dà, tôi nhận ra là ngành học cuối có vẻ hợp với cái tạng, và cái tính bao la trời biển (bẩm sinh) nên quyết định theo đuổi cho tới bến luôn. Quyết định

này – tiếc thay – đã không được vị cố vấn giáo dục (academic counselor) của nhà trường tán đồng, hay khuyến khích:

“Ấy chớ! Chớ nên đi vào con đường xa xôi, lồi thối, điệu vợi, hoang vu, âm u, và mịt mù như thế. Với bằng tiến sỹ nhân chủng thì chỉ có hai cách để kiếm sống thôi: đi dạy hoặc đi chạy taxi. Dạy học thì ngay dân bản xứ cũng khó chen chân, nói chi đến cái ngữ di dân với vốn tiếng Anh ngọng nghịu. Còn chạy taxi ở New York (hay San Francisco) thì cái thứ trông lù khù, lù khù, lù đù, lù đừ như ông từ vào đến (“kiểu giống chú mày”) chắc cũng chỉ được độ ba bảy/hai một ngày là... phải bỏ việc thôi – con ạ!

Tất nhiên, không ai nỡ nói thẳng vào mặt tha nhân những lời lẽ nặng nề đến thế. Tuy thế (tuy kém thông minh và vô cùng chậm hiểu) tôi cũng đủ nhạy cảm để nhận ra cái tình huống (không được thuận tiện cho lắm) của mình. Quả là tôi

“Văn minh khởi đầu ở nơi mà tha nhân được trợ giúp khi gặp nghịch cảnh.” Margaret Mead

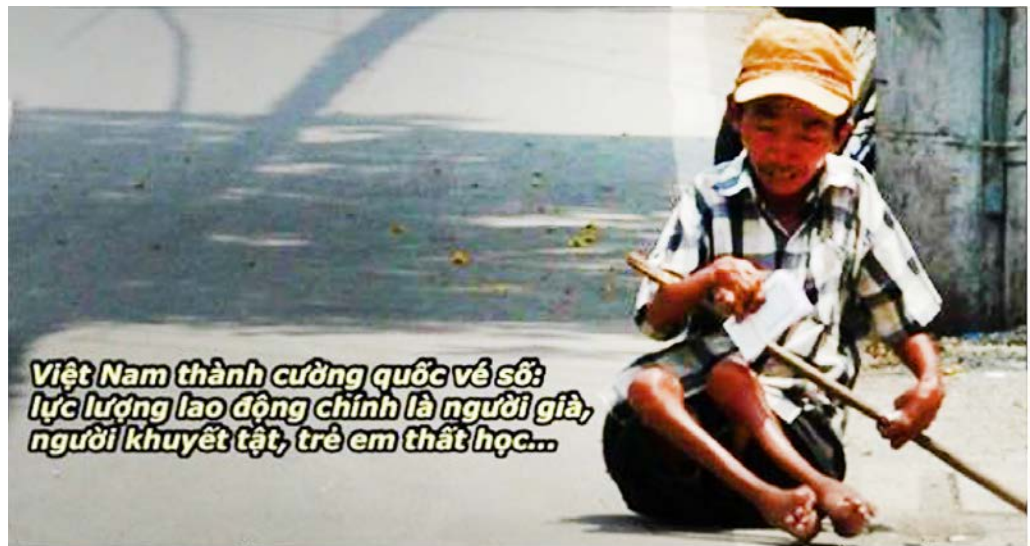
lầm thật, và chắc rằng
lầm lẫn, chứ chả bõn
đâu!

Thực lòng, tôi cũng chả
mặn mà (đéo) gì với cái
bằng tiến sỹ. Tôi chỉ có
chút hoài bão, mong
được hấp thụ chút ít
kiến thức cơ bản về một
ngành học lạ, cùng với
ước mơ là sẽ thành lập
được phân khoa về nhân
chủng học (ở quê nhà)
mai hậu.

Mai hậu chả biết là bao
giờ mà đời người thì
ngắn ngủi. Cố hương
thì (thương ời) lại xa tít
mù khơi mà đường về
thì mãi vẫn chưa có lối.
Đã thế, cơm áo không
đùa với khách thơ hay
khách trú (fresh off the
boat) không một xu dính
túi, không nghề nghiệp
trong tay, bằng cấp và
học thức cũng không
luôn ... nên đành thôi
vậy.

Giấc mơ nhân chủng
học, tới đây, kể như là
chấm hết (hay nói rõ
hơn là đã chết) nhưng
tôi nhất định vẫn chưa
chịu mang chôn. Thỉnh
thoảng – đi lang thang
trên mạng – cứ thấy
loáng thoáng đâu đó có
đám nào tụ tập dò tìm/
xăm xoi/đào xới/bới móc/
khai quật (hang hốc,
lăng tẩm, mộ bia, mộ
mả, xương cốt...) là thế
nào tôi cũng dừng chân,
ghé mắt xem qua, vài
phút.

Có lần, tôi tình cờ xem
được đôi ba bài báo có
đề cập đến nơi xuất phát

“Thật không quá lỗ khi nói Việt Nam đã trở thành một cường quốc vé số sau 50 năm thống nhất dưới tay Đảng Cộng Sản.” Dân Trần (V.N.T.B. - 06/10/23)

của nền văn minh nhân
loại:

- *Helping someone else
through difficulty is
where civilization starts*

- *A 15,000 year old bone
and the Fall 2013 issue
of Reflections*

- *How A 15,000-Year-
Old Human Bone Could
Help You Through The
Coronacrisis*

Xin được tóm lược nội
dung:

Khi được hỏi “điều gì có
thể được xem như là dấu
hiệu đầu tiên của sự văn
minh”, nhà nhân chủng
học Margaret Mead
trả lời rằng: “Helping
someone else through
difficulty is where
civilization starts”.
 (“Văn minh khởi đầu ở
nơi mà tha nhân được
trợ giúp khi lâm vào
nghịch cảnh”).

Theo bà, trong thế giới
loài vật khi một con thú
bị gãy chân thì chết là

cái chắc. Nó không còn
khả năng sinh tồn, và
sẽ bị đồng loại xâu xé
tức thì. Do vậy, khi khai
quật được một cái xương
đùi của kẻ bị thương đã
được chữa lành (15 ngàn
năm trước) thì đây là
dấu chỉ của văn minh,
di tích về tính tương trợ
của giống người.

Margaret Mead từ trần
vào ngày 15 tháng 11
năm 1978. Gần nửa thế
kỷ sau, sau khi bà tạ
thế, mới có một cuộc tái
khai quật tại hang động
Shanidar (Trung Đông)
vào năm 2018. Đến năm
2024 thì Netflix trân
trọng giới thiệu một cuốn
phim tài liệu (“Secrets
of Neanderthal”) dài 80
phút – sản phẩm của
BBC – vào hôm 2 tháng
5 vừa qua, với nhiều
khám phá mới lạ có liên
quan đến vấn đề thượng
dẫn.

Một trong những phát
hiện quan trọng đưa

đến kết luận là người
Neanderthal đã từng
thể hiện sự thương cảm
và tinh thần tương thân/
tương ái lâu lắm rồi, chớ
không phải chỉ mới 15
ngàn năm đâu!

Fred Lewsey, thuộc
phân khoa nhân chủng
của Đại Học Cambridge,
cũng có bài tóm lược
 (“Revealed: face of
75,000-year-old female
Neanderthal from cave
where species buried
their dead”) về cuộc khai
quật mới mẻ này. Ông
ghi nhận:

“... remains from
Shanidar Cave still
show signs of an
empathetic species.
For example, one male
had a paralysed arm,
deafness and head
trauma that likely
rendered him partially
blind, yet had lived a
long time, so must have
been cared for. (... hài cốt
từ hang động Shanidar

còn có dấu hiệu của những giống loài đồng cảm. Chẳng hạn, có một người nam với cánh tay bị liệt, điếc và bị thương trên đầu rất có thể bị mù nữa mà vẫn sống thọ, hẳn đã được chăm sóc đáng hoàng.)

Tinh thần tương trợ của giống người Neanderthal (được thể hiện từ bốn mươi lăm ngàn năm trước) khiến tôi không khỏi bồi ngùi, khi thoáng nhớ đến những mẫu tin ngắn ngắn – xuất hiện hằng ngày – trên mặt báo ở đất nước mình:

- *Dùng Gậy Đánh Người Tàn Tật Ngồi Xe Lăn Cướp Hơn 180 Tờ Vé Số*

- *Tuổi teen cướp giật vé số*

- *Bắt hai gã trai trắng chuyên đi cướp vé số của người nghèo*

- *Giật Gân 300 Tờ Vé Số Của Người Bán Dạo*

- *Cụ Bà Bệnh Tật Bị Cướp Giật Hơn 200 Tờ Vé Số*

- *Bắt Nhanh Đôi Nam Nữ Chuyên Cướp Giật Vé Số*

- *Cướp 260 Tờ Vé Số Của Người Khuyết Tật*

- *Khởi tố 4 người cướp giật hàng ngàn vé số của người già, tàn tật*

- *Cướp vé số của người tàn tật để lấy tiền mua ma túy sử dụng*

Những đứa bé thơ (không trường lớp) những người già cả neo đơn (không nơi nương tựa) những kẻ thương tật (không được chăm sóc) những mảnh đời cùng quần rách bươm (không hề được đoái hoài) ... đã biến VN thành một “cường quốc vé số”, theo như ghi nhận của giới truyền thông:

- *Xổ số kiến thiết "góp" 10,000 tỷ đồng cho Nhà nước trong quý I*

- *Xổ số đóng góp lớn vào ngân sách nhà nước*

- *Xổ số đóng góp gần bằng ngành dầu khí và vượt xa hàng không*

- *Nguồn thu từ xổ số cao hơn nhà đất*

Tuy là “lực lượng kinh tế nòng cốt” của một “cường quốc” nhưng những đạo quân vô danh này luôn bị trấn lột, bóc lột, ức hiếp, và giày xéo đủ cách bởi bọn trẻ trâu (nghiện ngáp) và đám lãnh đạo (đã không còn nhân tính) ở xứ sở này.

Từ Việt Nam, thông tin viên Uyên Nguyên (RFA) tường thuật:

Việt Nam có 64 tỉnh thành, trong đó, số lượng công ty xổ số kiến thiết không liên kết giữa các tỉnh chiếm số lượng 100%, nghĩa là có tổng cộng 64 công ty xổ số kiến thiết quy mô lớn, nhỏ khác nhau. Trong đó, có chừng 30 công ty liên kết các miền, cụ thể là Bắc, Trung, Nam, mỗi miền, các tỉnh tự liên kết với nhau để tạo thành tập đoàn xổ số kiến thiết.

Và, mỗi công ty có số lượng nhân viên biên chế chưa tới 50 người, với mức lương khá hời, số còn lại, cũng là nhân viên nhưng không có bất kỳ một chế độ nào, đó là những người bán vé số. Số lượng này đông gấp nhiều chục lần nhân viên biên chế, nhưng thu nhập và đời sống của họ vô cùng khó khăn. Thậm chí, có nhiều người chết trên đường đi bán vé số vì bụng đói và bệnh tật!

Những đứa bé thất học, những người già cả neo đơn, những kẻ thương tật ở nước CHXHCNVN (Độc Lập – Tự Do – Hạnh Phúc) nếu sống trước đây vài chục ngàn năm – rất có thể – đã được đồng loại cứu mang và nuôi dưỡng, chứ không đến nỗi phải “chết trên đường đi bán vé số vì bụng đói và bệnh tật” như hiện trạng đầu. Dòng dõi Lạc Hồng hay con Rồng cháu Tiên (gì đó) mà sao ăn ở, cư xử bất nhân và man rợ dữ vậy – hả Trời?

TNT

“Có hàng triệu kiếp người dơ dáy như thế trên mảnh đất chữ S này” Tùng Phong N.

TPB PHẠM VĂN CƯ

Sinh năm 1953

Số quân 628.876. Binh 2.

ĐƠN VỊ: Đại đội 4, TĐ 503/ĐPQ thuộc TK Kiến Tường. Bị thương cắt bàn chân phải, mù mắt trái ngày 30/4/1974.

HOÀN CẢNH: Bị tai biến, tiêu tiểu mất kiểm soát, vợ chết, sống với con gái và cháu ngoại, mọi chi tiêu trong gia đình trông cậy vào con rể làm công nhân ở xa. Cuộc sống rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Phạm Văn Cư:

ĐỊA CHỈ: 23A Phạm Văn Bạch, Khu phố 2, Thị trấn Thạnh Hóa, tỉnh Long An.

ĐIỆN THOẠI: 0272 3858 660
0919 872 506

TPB HUỖNH VĂN SANG

Sinh năm 1945

Số quân 472.483

ĐƠN VỊ: Nghĩa quân chi khu Bến Tranh, Tiểu khu Định Tường. Bị thương mù 2 mắt ngày 4/5/1972.

HOÀN CẢNH: Sống với vợ và con trai. Bị ung thư đại tràng đang hóa trị. Cuộc sống nghèo khổ và thiếu thốn do gia đình phải lo tiền thuốc cho ông.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc ông Huỳnh Văn Sang

ĐỊA CHỈ: 49 Nguyễn Văn Quá, khu phố Quyết Thắng 2, phường Khánh Hậu, thị xã Tân An, tỉnh Long An.

ĐIỆN THOẠI BÀN: 0272 3512 322.
Con: 0983 133 449

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quâ phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

mối hận

Một thanh niên vừa chết và đang đứng trước cầu Nại Hà, gặp Diêm Vương

- Trước khi bước qua cầu để đầu thai, ta sẽ làm cho người quên hết mọi thứ. Người chỉ được nhớ một người duy nhất mà thôi.

- Cho con nhớ mặt ông bác sĩ mổ ruột thừa cho con khi nãy!

UONG NGUYEN (st)

BẢO HUÂN

giận

Vợ:

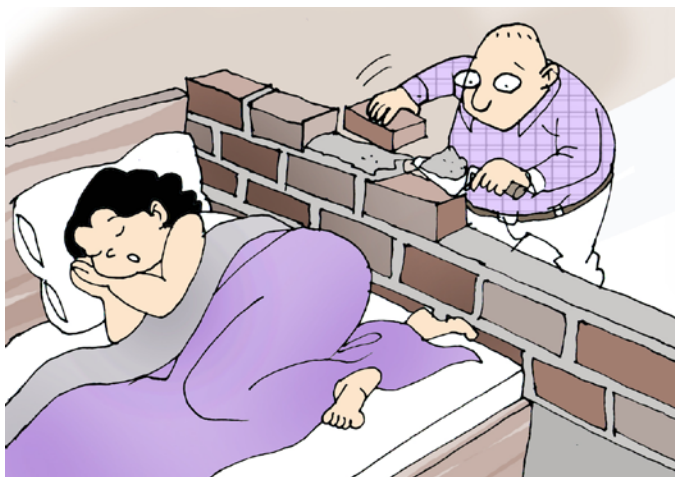
- Chúng ta đã lấy nhau 30 năm rồi. Tôi nghĩ đã đến lúc chúng ta nên ngủ riêng, mai ông đi mua giường với tôi nhé!

- Hay chúng ta nên nhân thể tách biệt hơn chút...

- Ý ông là chúng ta ngủ phòng riêng luôn à?

- Không phải, ý tôi là xây nhà riêng ấy chứ!

CÔNG TIẾN (Orlando)

BẢO HUÂN

câu trả lời

Con gái kéo va li về nhà mẹ, mặt buồn thiu:

- Thằng James lại làm gì lỗi với con à?

- Mẹ đừng nhắc đến ảnh nữa. Con không thể chịu nổi...

- Kể cho mẹ nghe chuyện gì?

- Hôm sinh nhật con, ảnh không tặng con cái gì cả...

- Chắc nó quên...

- Con nhắc ảnh. Ảnh bảo sẽ mua thứ gì đó khiến con trở nên xinh đẹp hơn...

- Thế nó mang cái gì về?

- Nó không mang gì!

KHƯƠNG DŨNG (Oklahoma City, lượm lật)

BẢO HUÂN